

פרוטוקול I

פרוטוקול נוסף לאמנות גינבה
מיום 12 באוגוסט 1949, בדבר הגנת
קורבנות סכסוכים מזוינים בינלאומיים (פרוטוקול I)
מיום 8 ביוני 1977

מבוא

הצדדים המתקשרים,

מכריזים על שאיפתם הכנה לחזות בשלום שורר בין העמים,

בזכרם כי על כל מדינה מוטלת החובה, בהתאם למגילת האומות המאוחדות, להימנע ביחסיה הבינלאומיים מאיום או משימוש בכוח כנגד ריבונותה של מדינה כלשהי, שלמותה הטריטוריאלית או עצמאותה המדינית, או בכל אופן אחר אשר אינו עולה בקנה אחד עם מטרות האומות המאוחדות,

מאמינים כי בכל זאת יש הכרח לאשר מחדש ולפתח את ההוראות המגינות על קורבנות סכסוכים מזוינים ולהוסיף אמצעים המכוונים לחזק את החלתן,

מביעים אמונתם כי אין בפרוטוקול זה או באמנות גינבה מיום 12 באוגוסט 1949 דבר אשר ניתן לפרשו כהכשר או כהרשאה למעשה תוקפנות כלשהו או לכל שימוש אחר בכוח שאינו עולה בקנה אחד עם מגילת האומות המאוחדות,

שבים ומאשרים עוד כי יש להחיל במלואן את ההוראות של אמנות גינבה מיום 12 באוגוסט 1949 ושל פרוטוקול זה בכל הנסיבות על כל בני האדם המוגנים על-פי מסמכים אלה, ללא הבחנה לרעה המבוססת על טבעו או מקורו של הסכסוך המזוין, או על המניעים אותם אימצו הצדדים לסכסוך או המיוחסים להם,

הסכימו כדלהלן:

חלק I

הוראות כלליות

סעיף 1 - עקרונות כלליים והיקף התחולה

1. הצדדים המתקשרים מתחייבים לכבד פרוטוקול זה ולהבטיח את כיבודו בכל הנסיבות.
2. במקרים שאינם מכוסים על-ידי פרוטוקול זה או על-ידי הסכמים בינלאומיים אחרים, יישארו אזרחים ולוחמים תחת הגנתם ומרותם של עקרונות המשפט הבינלאומי הנובעים ממנהג מקובל, מעקרונות האנושיות ומצווי המצפון הציבורי.
3. פרוטוקול זה, המשלים את אמנות גינבה מיום 12 באוגוסט 1949 להגנת קורבנות מלחמה, יחול על מצבים אליהם מתייחס סעיף 2 המשותף לאותן אמנות.
4. המצבים אליהם מתייחסת הפסקה הקודמת כוללים סכסוכים מזוינים בהם לוחמים עמים נגד שליטה קולוניאלית וכיבוש זר ונגד משטרים גזעניים, תוך מימוש זכותם להגדרה עצמית כפי שעוגנה במגילת האומות המאוחדות ובהכרזה על עקרונות המשפט הבינלאומי בדבר יחסים ידידותיים ושיתוף פעולה בין מדינות בהתאם למגילת האומות המאוחדות.

סעיף 2 - הגדרות

למטרות פרוטוקול זה:

- (א) "האמנה הראשונה", "האמנה השנייה", "האמנה השלישית" ו"האמנה הרביעית" משמע, בהתאמה, אמנת גינבה להטבת מצבם של פצועים וחולים מבין אנשי הכוחות המזוינים בשדה הקרב מיום 12 באוגוסט 1949; אמנת גינבה להטבת מצבם של פצועים, חולים וניצולי ספינות שנטרפו מבין אנשי הכוחות המזוינים בים מיום 12 באוגוסט 1949; אמנת גינבה בדבר הטיפול בשבויי מלחמה מיום 12 באוגוסט 1949; אמנת גינבה בדבר הגנת אזרחים בעת מלחמה מיום 12 באוגוסט 1949; "האמנות" משמע ארבע אמנות גינבה מיום 12 באוגוסט 1949 להגנת קורבנות מלחמה;
- (ב) "כללי המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין" משמע הכללים החלים בסכסוך מזוין כפי שנקבעו בהסכמים בינלאומיים אשר הצדדים לסכסוך צדדים להם וכן העקרונות והכללים המוכרים של המשפט הבינלאומי החלים על סכסוך מזוין;

(ג) "מעצמה מגינה" משמע מדינה נייטרלית או מדינה אחרת שאינה צד לסכסוך ואשר יועדה ככזו על-ידי צד לסכסוך ונתקבלה על-ידי הצד היריב, והסכימה לבצע את התפקידים שנקבעו למעצמה מגינה על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה;

(ד) "מחליף" משמע ארגון הפועל במקומה של מעצמה מגינה בהתאם לסעיף 5.

סעיף 3 - ראשית תחולה וסופה

מבלי לפגוע בהוראות אשר חלות בכל עת:

(א) האמנות ופרוטוקול זה יחולו מראשיתו של כל מצב אליו מתייחס סעיף 1 לפרוטוקול זה;

(ב) תחולת האמנות ופרוטוקול זה תיפסק, בשטחם של הצדדים לסכסוך, בסיומן הכללי של פעולות צבאיות, ובמקרה של שטחים כבושים, עם תום הכיבוש למעט, בכל אחד מן המקרים, לגבי בני אדם אשר שחרורם, השבתם למולדתם או יישובם מחדש הסופיים מתרחשים לאחר מכן. בני אדם אלה ימשיכו ליהנות מההוראות הרלבנטיות של האמנות ושל פרוטוקול זה עד שחרורם, השבתם למולדתם או יישובם מחדש הסופיים.

סעיף 4 - מעמדם המשפטי של הצדדים לסכסוך

תחולת האמנות ופרוטוקול זה, כמו גם כריתתם של ההסכמים הנדונים בהם, לא ישפיעו על מעמדם המשפטי של הצדדים לסכסוך. כיבושו של שטח או החלת האמנות ופרוטוקול זה לא ישפיעו על מעמדו המשפטי של השטח האמור.

סעיף 5 - מינויין של מעצמות מגינות ושל מחליפיהן

1. חובתם של הצדדים לסכסוך, מראשיתו של אותו סכסוך, להבטיח את הפיקוח על האמנות ופרוטוקול זה ואת יישומם על-ידי החלת מנגנון המעצמות המגינות לרבות, בין השאר, ייעוד של אותן המעצמות וקבלתן בהתאם לפסקאות שלהלן. המעצמות המגינות יישאו בחובה לשמור על האינטרסים של הצדדים לסכסוך.

2. מתחילתו של מצב אליו מתייחס סעיף 1, ייעד כל צד מהצדדים לסכסוך ללא דיחוי מעצמה מגינה למטרה של החלת האמנות ופרוטוקול זה ויתיר, גם כן ללא שיהיה ולאותה מטרה, את פעילויותיה של המעצמה המגינה אשר נתקבלה על-ידו ככזו לאחר שיועדה על-ידי הצד היריב.

3. אם לא יועדה או נתקבלה מעצמה מגינה מראשיתו של מצב אליו מתייחס סעיף 1, הוועד הבינלאומי של הצלב האדום, מבלי לפגוע בזכותו של כל ארגון הומניטרי נטול פניות אחר לעשות כן, יציע את שירותיו הטובים לצדדים לסכסוך וזאת על-מנת לייעד ללא דיחוי מעצמה מגינה עליה יסכימו הצדדים לסכסוך. למטרה זאת, הוועד הבינלאומי של הצלב האדום יהיה רשאי, בין השאר, לדרוש מכל

צד להמציא לו רשימה המונה לפחות חמש מדינות אותן רואה אותו צד כקבילות לפעול כמעצמה מגינה למענו ביחס לצד יריב, ולבקש מכל צד יריב להמציא לו רשימה המונה לפחות חמש מדינות אותן יקבל אותו צד כמעצמה המגינה של הצד הראשון; רשימות אלה יועברו לוועד הבינלאומי של הצלב האדום תוך שבועיים מקבלת הדרישה; הוועד הבינלאומי של הצלב האדום ישווה בין הרשימות ויבקש את הסכמת המדינות המוצעות שצויינו בשתי הרשימות.

4. אם, למרות האמור לעיל, אין מעצמה מגינה, יסכימו הצדדים לסכסוך ללא דיחוי להצעה שאפשר שתיעשה על-ידי הוועד הבינלאומי של הצלב האדום או על-ידי כל ארגון אחר המציע את כל הערובות של העדר-פניות ויעילות, לאחר התייעצויות מתאימות עם הצדדים האמורים ותוך התחשבות בתוצאותיהן של אותן התייעצויות, לפעול כמחליף. תפקודו של מחליף כאמור יהיה כפוף להסכמתם של הצדדים לסכסוך; הצדדים לסכסוך יעשו כל מאמץ להקל על פעולותיו של המחליף בביצוע משימותיו על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה.

5. בהתאם לסעיף 4, ייעוד המעצמות המגינות וקבלתן למטרה של החלת האמנות ופרוטוקול זה לא ישפיעו על מעמדם המשפטי של הצדדים לסכסוך או של כל שטח, לרבות שטח כבוש.

6. קיומם של יחסים דיפלומטיים בין הצדדים לסכסוך או הפקדת ההגנה על האינטרסים של צד ועל אלה של אזרחיו בידי מדינה שלישית בהתאם לכללים של המשפט הבינלאומי בדבר יחסים דיפלומטיים אינם מהווים מכשול לייעודן של מעצמות מגינות למטרת החלת האמנות ופרוטוקול זה.

7. כל אזכור להלן של מעצמה מגינה בפרוטוקול זה, כולל גם מחליף.

סעיף 6 - בני אדם כשירים

1. הצדדים המתקשרים יפעלו, גם בעת שלום, בסיוע אגודות צלב אדום (סהר אדום, אריה ושמש אדומים) לאומיות, להדריך סגל שיוכשר על-מנת לאפשר את החלת האמנות ופרוטוקול זה, ובמיוחד את פעולותיהן של מעצמות מגינות.

2. גיוסו של סגל כגון זה והדרכתו מצויים במסגרת סמכותן הפנימית של המדינות.

3. הוועד הבינלאומי של הצלב האדום יחזיק לשימוש הצדדים המתקשרים את רשימות בני האדם אשר הודרכו כאמור ככל שאלה הוכנו על-ידי הצדדים המתקשרים והועברו אליו למטרה זאת.

4. התנאים המסדירים את העסקתו של סגל כגון זה מחוץ לטריטוריה הלאומית יהיו, בכל מקרה ומקרה, כפופים להסכמים מיוחדים בין הצדדים הנוגעים בדבר.

סעיף 7 - מפגשים

הדפוזיטר של פרוטוקול זה יכנס מפגש של הצדדים המתקשרים, וזאת לבקשת אחד או יותר מהצדדים האמורים ובאישורם של רוב הצדדים האמורים, על-מנת לדון בבעיות כלליות הנוגעות לתחולת האמנות ופרוטוקול זה.

חלק II

פצועים, חולים וניצולי ספינות שנטרפו

סימן I - הגנה כללית

סעיף 8 - מינוח

למטרות פרוטוקול זה:

(א) "פצועים" ו"חולים" משמע בני אדם, בין אם אנשי צבא או אזרחים, אשר, בשל טראומה, מחלה, הפרעה או מוגבלות פיסית או נפשית אחרת, זקוקים לסיוע או טיפול רפואי, ואשר נמנעים מכל מעשה איבה. מונחים אלה כוללים יולדות, ילודים ובני אדם אחרים העשויים להיזקק לסיוע או טיפול רפואי מיידי, כגון נכים או נשים הרות, ואשר נמנעים מכל מעשה איבה;

(ב) "ניצולי ספינות שנטרפו" משמע בני אדם, בין אם אנשי צבא או אזרחים, המצויים בסכנה בים או במים אחרים כתוצאה מביש מזל שפקד אותם או את כלי השיט או המטוס שנשא אותם, ואשר נמנעים מכל מעשה איבה. בני אדם אלה, בתנאי שהם ממשיכים להימנע מכל מעשה איבה, יוסיפו להיחשב ניצולי ספינות שנטרפו במהלך חילוץ עד שירכשו מעמד אחר על-פי האמנות או פרוטוקול זה;

(ג) "סגל רפואה" משמע אותם בני אדם שהוקצו, על-ידי צד לסכסוך, באופן בלעדי למטרות הרפואיות המנויות בתת-פסקה (ה) או למינהל של יחידות רפואה או לתפעול או מינהל של כלי תעבורה רפואית. הקצאות כאלה אפשר שיהיו קבועות או זמניות. המונח כולל:

(i) סגל רפואה של צד לסכסוך, בין אם צבאי או אזרחי, לרבות אלה המתוארים באמנה הראשונה ובשניה, ואלה שהוקצו לארגוני הגנה אזרחית;

(ii) סגל רפואה של אגודות שלב אדום (סהר אדום, אריה ושמש אדומים) לאומיות, ואגודות סיוע התנדבותיות לאומיות אחרות שהוכרו והוסמכו כיאות על-ידי צד לסכסוך;

(iii) סגל רפואה של יחידות רפואה או של כלי תעבורה רפואית המתוארים בסעיף 9, פסקה 2.

(ד) "סגל דת" משמע אנשי צבא או אזרחים, כגון כוהני דת, העוסקים באופן בלעדי בכהונתם הדתית, והנספחים:

- (i) לכוחות המזוינים של צד לסכסוך;
- (ii) ליחידות רפואה או לכלי תעבורה רפואית של צד לסכסוך;
- (iii) ליחידות רפואה או לכלי תעבורה רפואית המתוארים בסעיף 9, פסקה 2; או
- (iv) לארגוני הגנה אזרחית של צד לסכסוך.

סיפוחו של סגל דת אפשר שיהיה קבוע או זמני, וההוראות הרלבנטיות הנזכרות בתת-פסקה (יא) חלות עליו;

(ה) "יחידות רפואה" משמע מוסדות ויחידות אחרות, בין אם צבאיות או אזרחיות, המאורגנות למטרות רפואיות, דהיינו חיפוש, איסוף, תעבורה, אבחנה או טיפול - כולל טיפול עזרה ראשונה - של הפצועים, החולים, ניצולי ספינות שנטרפו, או לשם מניעת מחלות. המונח כולל, לדוגמא, בתי-חולים ויחידות דומות אחרות, מרכזים לעירוי דם, מרכזים ומוסדות לרפואה מונעת, מחסני הרפואה ואפסניית הרפואה והרוקחות של יחידות כאלה. יחידות רפואה אפשר שתהיינה נייחות או ניידות, קבועות או זמניות;

(ו) "תעבורה רפואית" משמע הובלה ביבשה, במים או באוויר של הפצועים, החולים, ניצולי ספינות שנטרפו, סגל רפואה, סגל דת, ציוד רפואה או אספקה רפואית המוגנים על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה;

(ז) "כלי תעבורה רפואית" משמע כל אמצעי תחבורה, בין אם צבאי או אזרחי, קבוע או זמני, המוקצה באופן בלעדי לתעבורה רפואית, והמצוי תחת שליטתה של רשות מוסמכת של צד לסכסוך;

(ח) "רכבי רפואה" משמע כל כלי תעבורה רפואית ביבשה;

(ט) "ספינות וכלי שיט רפואיים" משמע כל כלי תעבורה רפואית במים;

(י) "כלי טיס רפואיים" משמע כל כלי תעבורה רפואית באוויר;

(יא) "סגל רפואה קבוע", "יחידות רפואה קבועות" ו"כלי תעבורה רפואית קבועים" משמע אלה שהוקצו באופן בלעדי למטרות רפואיות לתקופת זמן בלתי מוגדרת. "סגל רפואה זמני", "יחידות רפואה זמניות" ו"כלי תעבורה רפואית זמניים" משמע אלה המוקדשים באופן בלעדי למטרות רפואיות לתקופות זמן מוגבלות למשך כל אותן תקופות. אלא אם פורט אחרת, המונחים "סגל רפואה", "יחידות רפואה" ו"כלי תעבורה רפואית" כוללים הן את הסוג הקבוע ואת הסוג הזמני;

(יב) "סמל הבחנה" משמע סמל ההבחנה של הצלב האדום, הסהר האדום או האריה והשמש האדומים על רקע לבן, כאשר הוא משמש להגנה של יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית, או סגל רפואה ודת, ציוד או אספקה רפואיים או דתיים;

(יג) "איתות הבחנה" משמע כל איתות או הודעה המפורטים באופן בלעדי עבור זיהויין של יחידות רפואה או של כלי תעבורה רפואית בפרק III של נספח I לפרוטוקול זה.

סעיף 9 - שדה התחולה

1. חלק זה, שהוראותיו מיועדות להיטיב את מצבם של הפצועים, החולים וניצולי ספינות שנטרפו, יחול על כל אלה הנתונים להשפעת אחד המצבים אליהם מתייחס סעיף 1, ללא כל הבחנה פסולה המבוססת על גזע, צבע, מין, שפה, דת או אמונה, השקפה פוליטית או אחרת, מוצא לאומי או חברתי, עושר, הורתו של אדם או מעמד אחר, או על כל אמת מידה דומה אחרת.
2. ההוראות הרלבנטיות של סעיפים 27 ו-32 של האמנה הראשונה, יחולו על יחידות רפואה קבועות וכלי תעבורה רפואית קבועים (למעט ספינות בית-חולים, עליהן חל סעיף 25 לאמנה השניה) ועל הסגל שלהם שהועמדו לרשות צד לסכסוך למטרות הומניטריות:

(א) על-ידי מדינה נייטרלית או מדינה אחרת אשר אינה צד לסכסוך זה;

(ב) על-ידי אגודת סיוע מוכרת ומוסמכת של מדינה כזאת;

(ג) על-ידי ארגון הומניטרי בינלאומי נטול פניות.

סעיף 10 - הגנה וטיפול

1. כל הפצועים, החולים וניצולי הספינות שנטרפו, ואחת היא למי מן הצדדים הם משתייכים, יכובדו ויוגנו.
2. בכל הנסיבות ינהגו בהם ביחס אנושי והם ייזכו, במלוא ההיקף המעשי ותוך הדיחוי המזערי ביותר שאפשר, לטיפול ולתשומת הלב הרפואיים הנדרשים על-פי מצבם. לא תהיה ביניהם כל הבחנה המבוססת על כל נימוק שהוא שאינו רפואי.

סעיף 11 - הגנת בני אדם

1. בריאותם הפיזית או הנפשית ושלמותם של בני אדם המצויים בידי הצד היריב או שנעצרו, נכלאו או שחירותם נשללה באופן אחר כתוצאה ממצב אליו מתייחס סעיף 1, לא יועמדו בסכנה על-ידי מעשה או מחדל שאינם מוצדקים. בהתאם לכך, אסור לחשוף את בני האדם המתוארים בסעיף זה לכל הליך רפואי אשר אינו נדרש על-פי מצבו הבריאותי של האדם הנוגע בדבר ואשר אינו עולה בקנה אחד עם סטנדרטים רפואיים מקובלים אשר, בנסיבות רפואיות דומות, היו מיושמים על בני אדם שהם בעלי לאום של הצד המבצע את ההליך ואשר חירותם לא נשללה בכל דרך שהיא.

2. במיוחד אסור לבצע על בני אדם כאלה, ואפילו בהסכמתם:

(א) הטלת מום בגופם;

(ב) ניסויים רפואיים או מדעיים;

(ג) הסרת רקמות או איברים להשתלה;

למעט כאשר מעשים אלה מוצדקים בהתאם לתנאים שנקבעו בפסקה 1.

3. חריגים לאיסור בפסקה 2(ג) ייתכנו רק במקרים של תרומות של דם לעירוי או של עור להשתלה וזאת בתנאי שהן ניתנות מרצון וללא כל כפייה או תמריץ, ורק למטרות ריפוי, בתנאים העולים בקנה אחד עם סטנדרטים רפואיים מקובלים ובבקרה המיועדת הן לתועלתו של התורם והן לזו של המקבל.

4. כל מעשה או מחדל מכוון המסכן באופן משמעותי את בריאותו הפיסית או הנפשית או את שלמותו של אדם כלשהו המצוי בידי צד שאינו הצד עליו הוא נסמך, והמפר איסור מן האיסורים שבפסקאות 1 ו-2 או שאינו עונה על הדרישות שבפסקה 3, יהווה הפרה חמורה של פרוטוקול זה.

5. לבני האדם הנזכרים בפסקה 1 נתונה הזכות לסרב לפעולה כירורגית. במקרה של סירוב, סגל רפואה יפעל להשיג הצהרה על כך בכתב, חתומה או מאושרת על-ידי המטופל.

6. כל צד מהצדדים לסכסוך ינהל רשומה רפואית לכל תרומת דם לעירוי או עור להשתלה שניתנו על-ידי בני האדם שנזכרו בפסקה 1, אם התרומה האמורה נעשית תחת אחריותו של אותו צד. בנוסף, כל צד מהצדדים לסכסוך יפעל לקיים רשומה של כל ההליכים הרפואיים שבוצעו ביחס לכל אדם שנעצר, נכלא או שחירותו נשללה באופן אחר כתוצאה ממצב אליו מתייחס סעיף 1. רשומות אלה יהיו זמינות בכל עת לביקורת על-ידי המעצמה המגינה.

סעיף 12 - הגנת יחידות רפואה

1. יחידות רפואה יכובדו ויוגנו בכל עת, ולא תהיינה מטרה להתקפה.

2. פסקה 1 תחול על יחידות רפואה אזרחיות, בתנאי שהן:

(א) משתייכות לאחד הצדדים לסכסוך;

(ב) מוכרות ומוסמכות על-ידי רשות מוסמכת של אחד הצדדים לסכסוך; או

(ג) מוסמכות בהתאם לסעיף 9, פסקה 2, של פרוטוקול זה או סעיף 27 של האמנה הראשונה.

3. הצדדים לסכסוך מוזמנים להודיע אחד למשנהו על מיקומן של יחידות הרפואה הנייחות שלהם. היעדר הודעה כזאת לא יפטור מי מהצדדים מהחובה לעמוד בהוראות פסקה 1.

4. בשום נסיבות שהן לא ישמשו יחידות רפואה בניסיון למגן מטרות צבאיות מפני התקפה. כל אימת שהדבר אפשרי, הצדדים לסכסוך יבטיחו כי יחידות רפואה ימוקמו כך שהתקפות נגד מטרות צבאיות לא יסכנו את בטיחותן.

סעיף 13 - הפסקת ההגנה על יחידות רפואה אזרחיות

1. ההגנה לה זכאיות יחידות רפואה אזרחיות לא תיפסק אלא אם נעשה בהן שימוש לביצוע, מחוץ לתפקידן ההומניטרי, מעשים הפוגעים באויב. עם זאת, ההגנה אפשר שתיפסק רק לאחר מתן התראה הקוצבת, כל אימת שהדבר מתאים, פרק זמן סביר, ולאחר שהתראה כזו נותרה ללא מענה.
2. האמור להלן לא ייחשב כמעשים הפוגעים באויב:
 - (א) העובדה כי אנשי סגל היחידה מצוידים בנשק אישי קל להגנתם האישית או להגנת הפצועים והחולים שעליהם הם מופקדים;
 - (ב) העובדה כי היחידה נשמרת על-ידי משמר או על-ידי זקיפים או על-ידי ליווי;
 - (ג) העובדה כי נשק קל ותחמושת שנלקחו מהפצועים והחולים, וטרם נמסרו לשירות המתאים, מצויים ביחידה;
 - (ד) העובדה כי חברי הכוחות המזוינים או לוחמים אחרים נמצאים ביחידה בשל סיבות רפואיות.

סעיף 14 - הגבלות על הפקעת יחידות רפואה אזרחיות

1. על המעצמה הכובשת מוטלת החובה להבטיח כי הצרכים הרפואיים של האוכלוסייה האזרחית בשטח כבוש ימשיכו לבוא על סיפוקם.
2. אשר על כן, המעצמה הכובשת לא תפקיע יחידות רפואה אזרחיות, את ציודן, אספקתן או את שירותי הסגל שלהן, כל עוד משאבים אלה הכרחיים למתן שירותי רפואה נאותים לאוכלוסייה האזרחית ולהמשך הטיפול הרפואי בפצועים ובחולים המצויים כבר בטיפול.
3. בתנאי שהכלל שבפסקה 2 ממשיך להיות מקויים, רשאית המעצמה הכובשת להפקיע את המשאבים האמורים, בכפוף לתנאים הפרטניים הבאים:
 - (א) שהמשאבים הכרחיים לטיפול רפואי נאות ומידי בפצועים ובחולים מקרב חברי הכוחות המזוינים של המעצמה הכובשת או מקרב שבויי מלחמה;
 - (ב) שההפקעה תימשך רק כל עוד הכרח כזה מתקיים; וכן
 - (ג) שנעשים סידורים מידיים על-מנת להבטיח כי הצרכים הרפואיים של האוכלוסייה האזרחית ושל הפצועים והחולים שבטיפול והמושפעים מההפקעה, ימשיכו לבוא על סיפוקם.

סעיף 15 - הגנת סגל רפואה אזרחי וסגל דת

1. סגל רפואה אזרחי יכובד ויוגן.
2. אם היא נחוצה, כל עזרה זמינה תינתן לסגל הרפואה האזרחי באזורים בהם שירותי הרפואה האזרחיים השתבשו כתוצאה מפעילות קרבית.

3. המעצמה הכובשת תעניק לסגל הרפואה האזרחי בשטחים כבושים את כל הסיוע על-מנת לאפשר לו לבצע את תפקידיו ההומניטריים על הצד הטוב ביותר. המעצמה הכובשת אינה רשאית לדרוש כי הסגל, בביצוע תפקידים אלה, ייתן עדיפות לטיפול באדם כלשהו, אלא מסיבות רפואיות. סגל הרפואה האזרחי לא יאולץ לבצע משימות אשר אינן עולות בקנה אחד עם משימתו ההומניטרית.
4. לסגל רפואה אזרחי תהיה גישה לכל מקום בו שירותיו חיוניים, בכפוף לאותם אמצעי פיקוח ובטיחות שאותם רואה הצד הרלבנטי לסכסוך כהכרחיים.
5. סגל דת אזרחי יכובד ויוגן. הוראות האמנות ופרוטוקול זה הנוגעות להגנתו של סגל רפואה ולזיהויו יחולו במידה שווה על בני אדם אלה.

סעיף 16 - הגנה כללית על חובות רפואיות

1. בשום נסיבות שהן לא יענש אדם כלשהו בשל ביצוע פעילויות רפואיות העולות בקנה אחד עם האתיקה הרפואית, ללא קשר לזהותו של האדם שהטיפול מיטיב עמו.
2. בני אדם העוסקים בפעילויות רפואיות לא יאולצו לעשות מעשים או לבצע עבודות בניגוד לכללי האתיקה הרפואית או לכללים רפואיים אחרים המיועדים לתועלתם של הפצועים והחולים או להוראות האמנות או פרוטוקול זה, או להימנע מעשיית מעשים או מביצוע עבודות כנדרש מכללים והוראות אלה.
3. לא יאולץ אדם העוסק בפעילויות רפואיות למסור לגורם כלשהו המשתייך לצד היריב, או המשתייך לצד שלו למעט כנדרש על-פי חוקי הצד שלו, מידע כלשהו באשר לפצועים וחולים המצויים או שנמצאו בטיפולו, אם מידע כזה עלול לדעתו להתגלות כמזיק למטופלים הנוגעים בדבר או למשפחותיהם. אף על פי כן, יש לכבד תקנות בדבר חובת הודעה על מחלות מדבקות.

סעיף 17 - תפקידה של האוכלוסיה האזרחית ותפקידן של אגודות סיוע

1. האוכלוסיה האזרחית תכבד את הפצועים, החולים וניצולי ספינות שנטרפו, גם אם אלה משתייכים לצד היריב, ולא תבצע נגדם כל מעשה אלימות. האוכלוסיה האזרחית ואגודות הסיוע, כגון אגודות צלב אדום (סהר אדום, אריה ושמש האדומים) לאומיות, יורשו, גם ביוזמתן שלהן, לאסוף את הפצועים, החולים ואת ניצולי הספינות שנטרפו ולטפל בהם, אפילו באזורי פלישה או כיבוש. אף אדם לא יינזק, יועמד לדין, יורשע או ייענש בגין מעשים ההומניטריים כאלה.
2. הצדדים לסכסוך יכולים לפנות לאוכלוסיה האזרחית ולאגודות הסיוע אליהן מתייחסת פסקה 1 בבקשה לאסוף את הפצועים, החולים וניצולי הספינות שנטרפו ולטפל בהם, וכן לחפש אחר המתים ולדווח על מיקומם; הצדדים יעניקו הן את ההגנה והן את האמצעים ההכרחיים לאלה אשר יגיבו לפנייתם זו. אם

הצד היריב זוכה בשליטה או בשליטה מחודשת באזור, צד זה יעניק גם הוא את אותה ההגנה ואת אותם האמצעים כל עוד הם נחוצים.

סעיף 18 - זיהוי

1. כל צד מהצדדים לסכסוך יפעל להבטיח כי סגל הרפואה והדת, יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית יהיו ניתנים לזיהוי.
2. כל צד מהצדדים לסכסוך יפעל גם לאמץ וליישם שיטות והליכים אשר יאפשרו את זיהוים של יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית המשתמשים בסמל ההבחנה ובאיתותי הבחנה.
3. בשטח כבוש ובאזורים בהם מתנהלת לחימה או סביר שתתנהל, על סגל רפואה אזרחי וסגל דת אזרחי להיות ניתנים לזיהוי על-פי סמל ההבחנה ועל-ידי תעודת זיהוי המאשרת את מעמדם.
4. בהסכמת הרשות המוסמכת, יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית יסומנו בסמל ההבחנה. הספינות וכלי השיט אליהם מתייחס סעיף 22 של פרוטוקול זה יסומנו בהתאם להוראות האמנה השנייה.
5. בנוסף לסמל ההבחנה, רשאי צד לסכסוך, כפי שנקבע בהוראות פרק III של נספח I לפרוטוקול זה, לאשר השימוש באיתותי הבחנה לשם זיהוי יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית. באופן חריג, במקרים המיוחדים אותם מכסה הפרק האמור, יהיו רשאים כלי תעבורה רפואית לעשות שימוש באיתותי הבחנה מבלי להציג את סמל ההבחנה.
6. תחולת הוראות פסקאות 1 עד 5 של סעיף זה מוסדרת בפרקים I עד III של נספח I לפרוטוקול זה. לא יעשה שימוש באיתותים שיוחדו בפרק III של נספח I לשימושם הבלעדי של יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית, למעט כקבוע שם, לכל מטרה שאינה זיהוי יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית כמפורט בפרק האמור.
7. סעיף זה אינו מסמיך כל שימוש רחב יותר בסמל ההבחנה בעת שלום מזה שנקבע בסעיף 44 לאמנה הראשונה.
8. הוראות האמנות ופרוטוקול זה, המתייחסות לפיקוח על השימוש בסמל ההבחנה ולמניעת ולמיגור כל שימוש לרעה בו, יוחלו על איתותי הבחנה.

סעיף 19 - מדינות נייטרליות ומדינות אחרות שאינן צדדים לסכסוך

מדינות נייטרליות ומדינות אחרות שאינן צדדים לסכסוך יחילו את ההוראות הרלבנטיות של פרוטוקול זה לבני האדם המוגנים על-פי חלק זה הנקלטים או העצורים בשטחן, ולגבי אלה ממתיהם של הצדדים לאותו סכסוך אותם הן מוצאות.

סעיף 20 - איסור מעשי תגמול

מעשי תגמול כנגד בני אדם ואובייקטים המוגנים על-ידי חלק זה הינם אסורים.

סימן II - תעבורה רפואית

סעיף 21 - רכבי רפואה

רכבי רפואה יכובדו ויוגנו באופן זהה ליחידות רפואה ניידות על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה.

סעיף 22 - ספינות בית-חולים וכלי שיט חופיים לחילוץ והצלה

1. הוראות האמנות המתייחסות:

(א) לכלי שיט המתוארים בסעיפים 22, 24, 25, ו-27 לאמנה השנייה,

(ב) לסירות ההצלה ולכלי השיט הקטנים שלהם,

(ג) לסגליהם ולצוותיהם, וכן

(ד) לפצועים, לחולים ולניצולי הספינות שנטרפו הנמצאים על סיפונם,

יחולו גם כאשר כלי השיט האמורים נושאים אזרחים פצועים, חולים וניצולי ספינות שנטרפו אשר אינם משתייכים לאחד הסוגים הנזכרים בסעיף 13 של האמנה השנייה. עם זאת, אזרחים כאמור לא יימסרו לידי צד כלשהו שאינו הצד שלהם ולא יילקחו בשבי ביים. במקרה שימצאו עצמם בידי צד לסכסוך שאינו הצד שלהם, יכוסו הם על-ידי האמנה הרביעית ועל-ידי פרוטוקול זה.

2. ההגנה המוענקת על-פי האמנות לכלי השיט המתוארים בסעיף 25 לאמנה השנייה, תקיף גם ספינות בית-חולים אשר הועמדו למטרות הומניטריות לרשותן של צד לסכסוך:

(א) על-ידי מדינה נייטרלית או מדינה אחרת שאינה צד לאותו סכסוך; או

(ב) על-ידי ארגון הומניטרי בינלאומי נטול פניות,

בתנאי, בכל אחד מהמקרים, שהדרישות שפורטו באותו סעיף נתקיימו.

3. כלי שיט קטנים המתוארים בסעיף 27 לאמנה השנייה יוגנו גם אם לא ניתנה הודעה על-פי אותו סעיף. הצדדים לסכסוך מוזמנים אף על פי כן ליידע אחד את משנהו בדבר כל פרט מפרטי כלי השיט הללו העשוי להקל על זיהויים וההכרה בהם.

סעיף 23 - ספינות וכלי שיט רפואיים אחרים

1. ספינות וכלי שיט רפואיים שסעיף 22 לפרוטוקול זה וסעיף 38 לאמנה השנייה אינם מתייחסים אליהם, יכובדו ויוגנו, בין אם ביים או במים אחרים, באופן זהה

ליחידות הרפואה הניידות על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה. מכיוון שהגנה זו תהא יעילה רק אם יהיה ניתן לזהותם ולהכירם כספינות וכלי שיט רפואיים, עליהם להיות מסומנים בסמל ההבחנה, ולקיים, ככל האפשר, את הפסקה השניה של סעיף 43 לאמנה השניה.

2. הספינות וכלי השיט אליהם מתייחסת פסקה 1 יישארו כפופים לדיני המלחמה. כל ספינת מלחמה על-פני המים היכולה לאכוף באופן מיידי את פקודותיה רשאית להורות להם לעצור, להתרחק או לאלצם לבחור בנתיב מסוים, והם יצייתו לכל פקודה שכזו. אסור להטות ספינות וכלי שיט כאלה בכל דרך אחרת ממשימתם הרפואית כל עוד הם דרושים לפצועים, לחולים ולניצולי ספינות שנטרפו שעל סיפונם.

3. ההגנה הקבועה בפסקה 1 תיפסק רק על-פי התנאים הקבועים בסעיפים 34 ו-35 לאמנה השניה. סירוב ברור לציית לפקודה הניתנת בהתאם לפסקה 2 תהווה מעשה הפוגע באויב לפי סעיף 34 לאמנה השניה.

4. צד לסכסוך רשאי להודיע לכל צד יריב, מוקדם ככל האפשר לפני ההפלגה, על שם, תיאור, מועד הפלגה משוער, נתיב ומהירות משוערת של ספינה או כלי שיט רפואיים, במיוחד במקרים של ספינות שמשקלן מעל 2,000 טון ברוטו, והוא רשאי לספק כל מידע אחר אשר יקל על זיהויה וההכרה בה. הצד היריב יאשר את קבלת המידע.

5. הוראות סעיף 37 לאמנה השניה יחולו על סגל רפואה ודת באותם ספינות וכלי שיט.

6. הוראות האמנה השניה יחולו על הפצועים, על החולים ועל ניצולי הספינות שנטרפו המשתייכים לסוגים הנזכרים בסעיף 13 של האמנה השניה ובסעיף 44 של פרוטוקול זה, העשויים להיות על סיפונם של ספינות וכלי שיט רפואיים כאלה. אזרחים פצועים, חולים וניצולי ספינות שנטרפו, אשר אינם משתייכים לאחד הסוגים הנזכרים בסעיף 13 של האמנה השניה, לא יימסרו בידי צד כלשהו שאינו הצד שלהם ולא יורדו בידי מספינות או כלי שיט כאלה; במקרה שימצאו עצמם בידי צד לסכסוך שאינו הצד שלהם יכוסו הם על-ידי האמנה הרביעית ועל-ידי פרוטוקול זה.

סעיף 24 - הגנת כלי טיס רפואיים

כלי טיס רפואיים יכובדו ויוגנו בכפוף להוראות חלק זה.

סעיף 25 - כלי טיס רפואיים באזורים שאינם בשליטת צד יריב

באזורים יבשתיים שבשליטה פיסית של כוחות ידידותיים ומעליהם, ובאזורים ימיים שאינם בשליטה פיסית של צד יריב, כיבודם והגנתם של כלי טיס רפואיים

של צד לסכסוך אינם מותניים בהסכמה מכל סוג שהוא עם צד יריב. עם זאת, לשם בטיחות מירבית צד לסכסוך המפעיל את כלי הטיס הרפואיים שלו באזורים אלה רשאי להודיע על-כך לצד היריב כקבוע בסעיף 29, במיוחד כאשר כלי טיס אלה מבצעים טיסות המביאות אותם אל תוך טווח מערכות נשק קרקע-אוויר של הצד היריב.

סעיף 26 - כלי טיס רפואיים באזורי מגע או באזורים דומים

1. באותם חלקים של אזור המגע ומעליהם שבשליטה פיסית של כוחות ידידותיים ובאותם אזורים בהם השליטה הפיסית אינה מבוססת בבירור ומעליהם, הגנתם של כלי טיס רפואיים יכולה להיות יעילה במלואה רק על-ידי הסכם קודם בין הרשויות הצבאיות המוסמכות של הצדדים לסכסוך, על-פי הקבוע בסעיף 29. אף על פי, בהיעדר הסכם כזה, שכלי טיס רפואיים פועלים באחריותם שלהם, הם יכובדו בכל זאת לאחר שזוהו ככאלה.
2. "אזור מגע" משמע כל אזור יבשתי בו אלמנטים קדמיים של הכוחות המתעמתים מצויים במגע זה עם זה, במיוחד כאשר הם חשופים לירי ישיר מהקרקע.

סעיף 27 - כלי טיס רפואיים באזורים הנשלטים בידי צד יריב

1. כלי הטיס הרפואיים של צד לסכסוך ימשיכו להיות מוגנים בעת טיסה מעל אזורים יבשתיים או ימיים שבשליטתו הפיסית של צד יריב בתנאי שהושגה הסכמה קודמת לטיסות כאלה מהרשות המוסמכת של אותו צד יריב.
2. כלי טיס רפואי הטס מעל אזור שבשליטתו הפיסית של צד יריב ללא הסכם כאמור בפסקה 1, או בסטייה מתנאיו, אם בשל טעות ניווט או בשל מצב חירום המשפיע על בטיחות הטיסה, יעשה כל מאמץ לזהות את עצמו וליידע את הצד היריב בדבר הנסיבות. מיד עם זיהויו של כלי טיס רפואי שכזה על-ידי הצד היריב, יעשה צד זה כל מאמץ סביר להורות על נחיתה ביבשה או על-פני המים, כאמור בסעיף 30, פסקה 1, או לנקוט באמצעים אחרים לשמירה על האינטרסים שלו, ובכל אחד מהמקרים, לאפשר לכלי הטיס זמן לקיום ההוראה בטרם יפנה להתקפה נגד כלי הטיס.

סעיף 28 - מגבלות על פעולות של כלי טיס רפואיים

1. אסור לצדדים לסכסוך להשתמש בכלי הטיס הרפואיים שלהם בניסיון לרכוש יתרון צבאי כלשהו על צד יריב. לא ייעשה שימוש בנוכחותם של כלי טיס רפואיים בניסיון להעניק למטרות צבאיות חסינות מפני התקפה.
2. לא ייעשה שימוש בכלי טיס רפואיים לאיסוף או להעברת מידע מודיעיני והם לא יישאו ציוד כלשהו המיועד למטרות ממין זה. נאסר עליהם לשאת אדם כלשהו או מטען שאינם כלולים בהגדרה שבסעיף 8, תת-פסקה (ו). נשיאתם על

הסיפון של חפציהם האישיים של אלה המצויים על הסיפון או נשיאת ציוד המיועד אך ורק לאפשר ניווט, קשר או זיהוי לא תיחשב כאסורה.

3. כלי טיס רפואיים לא יישאו כל חימוש מלבד נשק קל ותחמושת שנלקחו מהפצועים, מהחולים ומניצולי הספינות שנטרפו הנמצאים על הסיפון ואשר טרם נמסרו לשירות המתאים, ואותם כלי נשק אישיים הנדרשים על-מנת לאפשר לסגל הרפואה שעל הסיפון להגן על עצמו ועל הפצועים, החולים וניצולי הספינות שנטרפו עליהם הם מופקדים.

4. בעת ביצוע הטיסות אליהן מתייחסים סעיפים 26 ו-27, לא יעשה שימוש בכלי טיס רפואיים לחיפוש אחר הפצועים, החולים וניצולי הספינות שנטרפו, אלא בהסכם קודם עם הצד היריב.

סעיף 29 - הודעות והסכמים קודמים בדבר כלי טיס רפואיים

1. הודעות על-פי סעיף 25, או בקשות להסכמים קודמים על-פי סעיפים 26,27, 28 (פסקה 4), או 31, יציינו את המספר המוצע של כלי הטיס הרפואיים, תוכניות הטיסה ואמצעי הזיהוי שלהם, ויובנו כקובעות כי כל טיסה תבצע תוך ציות לסעיף 28.

2. צד המקבל הודעה שנמסרה על-פי סעיף 25 יאשר לאלתר את קבלת ההודעה.

3. צד המקבל דרישה להסכם קודם על-פי סעיפים 26, 27, 28 (פסקה 4), או 31, יודיע, מהר ככל האפשר, לצד המבקש:

(א) כי הדרישה מוסכמת;

(ב) כי הדרישה נדחית; או

(ג) על הצעות חלופיות סבירות לדרישה. כן רשאי הוא להציע איסור על טיסות אחרות באזור במשך הזמן הנדון או את הגבלתן. אם הצד שהגיש את הבקשה מקבל את ההצעות החלופיות, יודיע הוא לצד האחר על קבלה זו.

4. הצדדים ינקטו באמצעים ההכרחיים להבטיח כי הודעות והסכמים יוכלו להיעשות במהירות.

5. הצדדים ינקטו גם באמצעים ההכרחיים על-מנת להפיץ את תוכן ההודעות וההסכמים במהירות ליחידות הצבא הנוגעות בדבר וינחו יחידות אלה בדבר אמצעי הזיהוי בהם יעשו שימוש כלי הטיס הרפואיים הנדונים.

סעיף 30 - נחיתת כלי טיס רפואיים ובדיקתם

1. ניתן לפקוד על כלי טיס רפואיים הטסים מעל אזורים שבשליטה פיזית של צד יריב, או מעל אזורים בהם השליטה הפיזית אינה מבוססת בבירור, לנחות ביבשה או על-פני המים, לפי המקרה, על-מנת לאפשר בדיקה בהתאם לפסקאות הבאות. כלי טיס רפואיים יצייתו לכל פקודה שכזאת.

2. אם כלי טיס כזה נוחת ביבשה או על-פני המים, בין אם קיבל פקודה לעשות כך ובין אם מסיבות אחרות, ניתן להכפיפו לבדיקה אך ורק בכדי לקבוע בדבר העניינים אשר פסקאות 3 ו-4 מתייחסות אליהם. כל בדיקה כזאת תתחיל ללא דיחוי ותיערך במהירות. הצד הבודק לא ידרוש כי הפצועים והחולים יורדו מכלי הטיס, אלא אם הורדתם חיונית לבדיקה. בכל מקרה, אותו צד יבטיח כי מצבם של הפצועים והחולים לא יושפע לרעה מהבדיקה או מהורדתם כאמור.

3. אם מעלה הבדיקה כי כלי הטיס:

(א) הוא כלי טיס רפואי כמשמעותו בסעיף 8, תת-פסקה (ז),

(ב) אינו מפר את התנאים הקבועים בסעיף 28, וכן

(ג) לא טס ללא הסכם קודם, או תוך הפרתו, מקום בו נדרש הסכם כזה,

יורשו כלי הטיס ואלה המצויים על סיפוננו המשתייכים לצד היריב, או למדינה נייטרלית או מדינה אחרת אשר אינה צד לסכסוך להמשיך בטיסה ללא דיחוי.

4. אם מעלה הבדיקה כי כלי הטיס:

(א) אינו כלי טיס רפואי כמשמעותו בסעיף 8, תת-פסקה (ז),

(ב) מפר את התנאים הקבועים בסעיף 28, או

(ג) טס ללא הסכם קודם, או תוך הפרתו, מקום בו נדרש הסכם כזה,

ניתן לתפוס את כלי הטיס. אלה המצויים על סיפוננו יזכו ליחס בהתאם להוראות הרלבנטיות של האמנות ושל פרוטוקול זה. כל כלי טיס שנתפס ואשר הוקצה ככלי טיס רפואי קבוע, ניתן יהיה, לאחר מכן, לעשות בו שימוש רק ככלי טיס רפואי.

סעיף 31 - מדינות נייטרליות ומדינות אחרות שאינן צדדים לסכסוך

1. למעט בהסכמה קודמת, כלי טיס רפואיים לא יטושו מעל או ינחתו בשטחה של מדינה נייטרלית או של מדינה אחרת שאינה צד לסכסוך. למרות זאת, במקרה של הסכמה כזאת, כלי הטיס הרפואיים יכובדו בכל זמן טיסתם וגם במשך כל זמן שהותם בשטח. אף על פי כן, עליהם לציית לכל קריאה המורה להם לנחות ביבשה או על-פני המים, לפי המקרה.

2. כלי טיס רפואי הטס, בהעדר הסכם או בסטייה מהוראותיו של הסכם, מעל שטחה של מדינה נייטרלית או מדינה אחרת שאינה צד לסכסוך, אם בשל טעות ניווט או בשל מצב חירום המשפיע על בטיחות הטיסה, יעשה כל מאמץ ליתן הודעה בדבר הטיסה ולזהות את עצמו. מיד עם זיהויו של כלי הטיס הרפואי ככזה, תעשה מדינה זו כל מאמץ סביר להורות על נחיתה ביבשה או על-פני המים, כאמור בסעיף 30, פסקה 1, או לנקוט באמצעים אחרים לשמירה על האינטרסים שלה, ובכל אחד מהמקרים, לאפשר לכלי הטיס זמן לקיום ההוראה בטרם תפנה להתקפה נגד כלי הטיס.

3. אם, בהסכם או בנסיבות הנוכחות בפסקה 2, נוחת כלי טיס רפואי ביבשה או על-פני המים בשטחה של מדינה נייטרלית או מדינה אחרת שאינה צד לסכסוך, בין אם קיבל פקודה לעשות כך ובין אם מסיבות אחרות, יהא כלי הטיס כפוף לבדיקה על-מנת לקבוע אם הוא אכן כלי טיס רפואי. הבדיקה תתחיל ללא דיחוי ותיערך במהירות. הצד הבודק לא ידרוש כי הפצועים והחולים יורדו מכלי הטיס, אלא אם הורדתם חיונית לבדיקה. בכל מקרה, אותו צד יבטיח כי מצבם של הפצועים והחולים לא יושפע לרעה מהבדיקה או מהורדתם כאמור. אם מעלה הבדיקה כי כלי הטיס הוא אכן כלי טיס רפואי, כלי הטיס ואלה המצויים על סיפון, למעט אלה אשר חובה לעצורם על-פי כללי המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין, יורשו לחדש את הטיסה, וינקטו אמצעים סבירים להמשכת הטיסה. אם מעלה הבדיקה כי כלי הטיס אינו כלי טיס רפואי, כלי הטיס ייתפס ואלה המצויים על סיפון יטופלו בהתאם לפסקה 4.

4. הפצועים, החולים וניצולי ספינות שנטרפו אשר, למעט באופן זמני, ירדו מסיפון של כלי הטיס הרפואי בהסכמת הרשויות המקומיות בשטחה של מדינה נייטרלית או מדינה אחרת שאינה צד לסכסוך, אלא אם הוסכם אחרת בין מדינה זאת לבין הצדדים לסכסוך, ייעצרו על-ידי מדינה זאת מקום בו נדרש הדבר על-פי כללי המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין באופן כזה שלא יוכלו עוד ליטול חלק במעשי האיבה. עלות הטיפול בבית-החולים ועלות המעצר יינשאו על-ידי המדינה אליה משתייכים בני אדם אלה.

5. מדינות נייטרליות או מדינות אחרות שאינן צדדים לסכסוך יחילו על כל הצדדים לסכסוך באופן שווה כל תנאי ומגבלה על מעבר כלי טיס רפואיים מעל שטחן או נחיתתם בו.

סימן III - בני אדם נעדרים ומתים

סעיף 32 - עקרון כללי

ביישומו של סימן זה, יונעו פעילויותיהם של הצדדים המתקשרים, של הצדדים לסכסוך ושל הארגונים ההומניטריים הבינלאומיים הנוכחים באמנות ובפרוטוקול זה, בעיקר על-ידי זכותן של משפחות לדעת מה עלה בגורל קרוביהם.

סעיף 33 - בני אדם נעדרים

1. מוקדם ככל שהנסיבות מתירות זאת, ולכל המאוחר עם תום מעשי האיבה הפעילים, יחפש כל צד לסכסוך את בני האדם אשר דווחו על-ידי הצד היריב כנעדרים. צד יריב זה יעביר את כל המידע הרלבנטי באשר לבני אדם אלה על-מנת להקל על חיפושים ממין זה.

2. על מנת להקל על איסוף המידע על-פי הפסקה הקודמת, כל צד לסכסוך, ביחס לבני האדם אשר אינם זוכים ליחס עדיף על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה:

(א) יקיים רישום של המידע המפורט בסעיף 138 של האמנה הרביעית ביחס לבני אדם אשר נעצרו, נאסרו או הוחזקו בשבי בכל דרך אחרת למעלה משבועיים כתוצאה ממעשי איבה או כיבוש, או שמתו במשך תקופת מעצר כלשהי;

(ב) יקל, במלוא ההיקף המעשי ובמידת הצורך יבצע, את החיפוש ואת רישום המידע באשר לבני אדם כאלה אם מתו בנסיבות אחרות כתוצאה ממעשי איבה או כיבוש.

3. מידע באשר לבני אדם שדווחו כנעדרים בהתאם לפסקה 1 ובקשות למידע ממין זה, יועברו ישירות או באמצעות המעצמה המגינה או סוכנות האיתור המרכזית של הוועד הבינלאומי של הצלב האדום או אגודות צלב אדום (סהר אדום, אריה ושמש אדומים) לאומיות. מקום בו המידע כזה אינו מועבר באמצעות הוועד הבינלאומי של הצלב האדום וסוכנות האיתור המרכזית שלו, כל צד לסכסוך יבטיח כי מידע כזה יינתן גם לסוכנות האיתור המרכזית.

4. הצדדים לסכסוך יפעלו להסכים בדבר סידורים בעניין צוותים לחיפוש, לזיהוי והשבה של המתים מאזורי שדות קרב, לרבות סידורים, אם ראוי הדבר, בדבר ליוויים של צוותים כאלה על-ידי סגל של הצד היריב בעת ביצוע משימות אלה באזורים שבשליטתו של הצד היריב. סגל צוותים כאלה יכובד ויוגן בעת שהוא מבצע באופן בלעדי חובות אלה.

סעיף 34 - שרידיהם של נפטרים

1. שרידיהם של בני אדם שמתו מסיבות הקשורות בכיבוש, או במעצר כתוצאה מכיבוש או ממעשי איבה, ושל בני אדם שאינם בעלי הלאום של המדינה בה מתו כתוצאה ממעשי האיבה, יכובדו, ואתרי הקבורה של כל בני אדם אלה יכובדו, יתוחזקו ויסומנו כאמור בסעיף 130 של האמנה הרביעית, מקום בו שרידיהם או אתרי קבורתם אינם זוכים ביחס עדיף על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה.

2. מיד כשהנסיבות והיחסים בין הצדדים היריבים מאפשרים זאת, הצדדים המתקשרים שבשטחיהם מצויים קברים, ועל-פי המקרה, מקומות אחרים בהם מצויים שרידיהם של בני אדם שמתו כתוצאה ממעשי איבה, במשך כיבוש או במעצר, יכרתו הסכמים על-מנת:

(א) לאפשר גישה לאתרי הקבורה לקרובי הנפטרים ולנציגים של שירותי רישום הקברים הרשמי ולהסדיר את הסידורים המעשיים של גישה כזאת;

(ב) להגן על אתרי קבורה כאלה ולתחזקם באופן קבוע;

(ג) לאפשר את החזרת שרידיהם של הנפטרים וחפציהם האישיים לארץ מולדתם על-פי בקשתה או, אלא אם אותה מדינה מתנגדת, על-פי בקשתם של שארם.

3. בהיעדר ההסכמים האמורים בפסקה 2(ב) או (ג), ואם ארץ מולדתם של נפטרים כאלה אינה מוכנה להסדיר במימונה את תחזוקתם של אתרי הקבורה, הצד המתקשר שבשטחו מצויים אתרי הקבורה רשאי להציע כי תתאפשר החזרתם של שרידיהם של הנפטרים לארץ מולדתם. מקום בו הצעה כזאת אינה מתקבלת, רשאי הצד המתקשר, לאחר שפקעו חמש שנים ממועד ההצעה ובהודעה מתאימה לארץ המולדת, לאמץ את הסידורים הקבועים בחוקיו שלו בקשר לבתי-קברות וקברים.

4. צד מתקשר שבשטחו מצויים אתרי הקבורה שסעיף זה מתייחס אליהם, יורשה להוציא את השרידים מקברם רק:

(א) בהתאם לפסקאות 2(ג) ו-3, או

(ב) כאשר הוצאה מהקבר היא עניין של הכרח ציבורי עליון, לרבות מקרים של הכרח רפואי או חקירתי, ובמקרה כזה הצד המתקשר יכבד בכל עת את השרידים וייתן הודעה מתאימה לארץ המולדת בדבר כוונתו להוציא את השרידים מהקבר, יחד עם פרטים בדבר המקום המיועד לקבורה מחדש.

חלק III

שיטות ואמצעי לחימה מעמד לוחם ושבוי מלחמה

סימן I - שיטות ואמצעי לחימה

סעיף 35 - כללי-יסוד

1. בכל סכסוך מזוין שהוא, זכותם של הצדדים לסכסוך לבחור שיטות ואמצעי לחימה אינה בלתי-מוגבלת.
2. אסור לעשות שימוש בכלי נשק, בקליעים ובחומרי ושיטות לחימה שטבעם לגרום לפציעה שאינה נחוצה או לסבל מיותר.
3. אסור לעשות שימוש בשיטות או באמצעי לחימה המיועדים לגרום, או שניתן לצפות כי יגרמו, נזק נרחב, ארוך טווח וחמור לסביבה הטבעית.

סעיף 36 - כלי נשק חדשים

במחקר, פיתוח, רכישה או אימוץ של כלי נשק, אמצעי או שיטות לחימה חדשים, חובה על צד מתקשר לקבוע אם השימוש בהם, בנסיבות מסויימות או בכלן, יהא אסור על-פי פרוטוקול זה או על-פי כל כלל אחר של המשפט הבינלאומי החל על הצד המתקשר.

סעיף 37 - איסור מעל

1. אסור להרוג, לפצוע או ללכוד יריב על-ידי שימוש במעל. מעשים המזמינים את אמון היריב על-מנת להביאו להאמין כי הוא זכאי להגנה או מחויב להעניקה על-פי כללי המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין, ככוונה לבגוד באמון זה, יהיו מעל. המעשים הבאים הם דוגמאות למעל:

(א) בדיית כוונה לנהל משא ומתן תחת דגל הפוגה או דגל כניעה;

(ב) בדיית העדר-יכולת בשל פציעה או מחלה;

(ג) בדיית מעמד אזרח, לא-לוחם, וכן

(ד) בדיית מעמד מוגן על-ידי שימוש בסימנים, סמלים או מדים של האומות המאוחדות או של מדינות נייטרליות או מדינות אחרות שאינן צדדים לסכסוך.

2. תחבולות מלחמה אינן אסורות. תחבולות כאלה הינן מעשים המכוונים להוליך שולל את היריב או לגרום לו לפעול בפזיזות, אך שאינם מפריס כלל מכללי המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין ואשר אינם מעל מכיוון שאינם מזמינים את אמון היריב בהתייחס להגנה על-פי משפט זה. האמור להלן הן דוגמאות לתחבולות כאלה: שימוש בהסוואה, במטרות דמה, בפעולות דמה ובמידע מטעה.

סעיף 38 - סמלים מוכרים

1. אסור לעשות שימוש בלתי-ראוי בסמל ההבחנה של הצלב האדום, הסהר האדום או האריה והשמש האדומים, ובסמלים, בסימנים או באיתותים אחרים שנקבעו באמנות או בפרוטוקול זה. כן אסור לעשות בסכסוך מזוין שימוש לרעה, במתכוון, בסמלי, בסימני או באיתותי הגנה אחרים המוכרים בינלאומית, לרבות דגל הפוגה, וסמל ההגנה על נכסי תרבות.

2. אסור לעשות שימוש בסמל ההבחנה של האומות המאוחדות למעט כפי שאושר על-ידי ארגון זה.

סעיף 39 - סמלי לאום

1. אסור לעשות שימוש בסכסוך מזוין בדגלים, בסמלים צבאיים, באותות או במדים של מדינות נייטרליות או מדינות אחרות שאינן צדדים לסכסוך.

2. אסור לעשות שימוש בדגלים, בסמלים צבאיים, באותות או במדים של צדדים יריבים בעת ביצוע התקפות, או על-מנת למגן, לקדם, להגן או לעכב פעולות צבאיות.

3. דבר מהאמור בסעיף זה או בסעיף 37, פסקה 1(ד), לא ישפיע על הכללים המוכרים הקיימים של המשפט הבינלאומי החלים על ריגול או על השימוש בדגלים בניהול סכסוך מזוין ביים.

סעיף 40 - קבלת כניעה

אסור לפקוד כי לא יהיו ניצולים, לאיים בכך על יריב או לנהל מעשי איבה על-בסיס זה.

סעיף 41 - שמירה על אויב המצוי מחוץ למערכה

1. אדם המוכר או שבהתאם לנסיבות, צריך להיות מוכר כמצוי מחוץ למערכה לא ייעשה מטרה להתקפה.
2. אדם מצוי מחוץ למערכה אם:
 - (א) הוא נמצא בידי צד יריב;
 - (ב) הוא מבטא באופן ברור כוונה להיכנע; או
 - (ג) הוא איבד את הכרתו או נעדר יכולת בדרך אחרת, בשל פציעה או מחלה, ומשום כך נבצר ממנו להגן על עצמו,ובתנאי שבכל אחד מן המקרים הללו הוא נמנע מכל מעשה איבה ואינו מנסה להימלט.
3. כאשר בני אדם הזכאים להגנה כשבויי מלחמה נפלו בידי צד יריב בנסיבות לחימה בלתי רגילות המונעות את פינויים כאמור בחלק III, סימן I של האמנה השלישית, הם ישוחררו ויינקטו כל אמצעי הזהירות בני הביצוע בכדי להבטיח את בטחונם.

סעיף 42 - אלה המצויים על סיפוננו של כלי טיס

1. אדם הצונח מכלי טיס במצוקה לא ייעשה מטרה להתקפה במהלך צניחתו.
2. בהגיעו לקרקע בשטח שבשליטת צד יריב, תינתן לאדם שצנח מכלי טיס במצוקה הזדמנות להיכנע טרם ייעשה מטרה להתקפה, אלא אם ניכר שהוא עוסק במעשה איבה.
3. חיילים מוטסים אינם מוגנים על-פי סעיף זה.

סימן II - מעמד לוחם ושבו מלחמה

סעיף 43 - כוחות מזוינים

1. הכוחות המזוינים של צד לסכסוך מורכבים מכל הכוחות המזוינים המאורגנים, קבוצות ויחידות המצויים תחת פיקוד האחראי כלפי אותו צד על התנהגותם של הכפופים לו, גם אם אותו צד מיוצג על-ידי ממשלה או רשות שאינה מוכרת על-ידי צד יריב. כוחות מזוינים אלה יהיו כפופים למערכת משמעתית פנימית אשר, בין השאר, תאכוף ציות לכללי המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין.
2. חברי הכוחות המזוינים של צד לסכסוך (למעט סגל רפואה וכוהני דת המכוסים על-ידי סעיף 33 לאמנה השלישית) הם לוחמים, כלומר, יש להם הזכות ליטול חלק ישיר במעשי איבה.
3. כל עת שצד לסכסוך מצרף סוכנות פארא-צבאית או סוכנות אכיפת חוק מזוינת לכוחותיו המזוינים עליו להודיע על-כך לצדדים האחרים לסכסוך.

סעיף 44 - לוחמים ושבו מלחמה

1. כל לוחם, כמוגדר בסעיף 43, הנופל לידי צד יריב יהיה שבו מלחמה.
2. בעוד שכל הלוחמים מחויבים לציית לכללי המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין, הפרות של כללים אלה לא ישללו מלוחם את זכותו להיות לוחם או, אם הוא נופל לידי צד יריב, את זכותו להיות שבו מלחמה, למעט כפי שנקבע בפסקאות 3 ו-4.
3. על מנת לקדם את ההגנה על האוכלוסיה האזרחית מפני השפעות מעשי איבה, לוחמים מחויבים להבחין עצמם מהאוכלוסיה האזרחית בשעה שהם עוסקים בהתקפה או בפעולה צבאית בהכנה להתקפה. ואולם, בשל הכרה כי ישנם מצבים בסכסוכים מזוינים בהם, בגלל טבעם של מעשי האיבה לוחם מזוין אינו יכול להבחין עצמו כאמור, הוא ישמור על מעמדו כלוחם, בתנאי שבמצבים כאלה הוא נושא את נשקו בגלוי:
 - (א) במהלך כל היתקלות צבאית, וגם
 - (ב) במהלך אותו הזמן בו הוא גלוי לעין היריב בעת שהוא עסוק בהיערכות צבאית הקודמת לפתיחה בהתקפה בה הוא עומד ליטול חלק.מעשים המקיימים את דרישות פסקה זאת לא ייחשבו כמעל כמשמעותו בסעיף 37, פסקה 1(ג).
4. לוחם, הנופל לידי הצד היריב בעת שאינו עומד בדרישות המפורטות במשפט השני שבפסקה 3 יאבד את זכותו להיות שבו מלחמה, אולם, למרות זאת, יקבל הגנות שוות ערך מכל הבחינות לאלה המוענקות לשבויי מלחמה על-פי האמנה השלישית ועל-פי פרוטוקול זה. הגנה זו כוללת הגנות שוות ערך לאלה המוענקות

- לשבויה מלחמה על-פי האמנה השלישית במקרה בו אדם כזה נשפט ונענש בגין עבירה כלשהי שביצע.
5. לוחם כלשהו הנופל לידי צד יריב בעת שאינו עוסק בהתקפה או בפעולה צבאית בהכנה להתקפה, לא יאבד את זכויותיו להיות לוחם ושבוי מלחמה בשל פעולותיו הקודמות.
6. האמור בסעיף זה אינו בא לפגוע בזכותו של כל אדם להיות שבוי מלחמה בהתאם לסעיף 4 של האמנה השלישית.
7. סעיף זה אינו מיועד לשנות את הנהג המקובל של מדינות באשר ללבישת מדים על-ידי לוחמים שהוקצו ליחידות המזוינות הסדירות במדים של צד לסכסוך.
8. בנוסף לסוגי בני האדם הנזכרים בסעיף 13 של האמנות הראשונה והשניה, כל חברי הכוחות המזוינים של צד לסכסוך, כהגדרתם בסעיף 43 של פרוטוקול זה, יהיו זכאים להגנה לפי אותן אמנות אם הם פצועים, חולים או, במקרה של האמנה השניה, ניצולי ספינות שנטרפו בים או במים אחרים.

סעיף 45 - הגנת בני אדם אשר נטלו חלק במעשי איבה

1. אדם הנוטל חלק במעשי איבה ונופל לידי צד יריב יהא בחזקת שבוי מלחמה, ולכן יהיה מוגן על-פי האמנה השלישית, אם הוא תובע מעמד של שבוי המלחמה, או אם נראה כי הוא זכאי למעמד כזה, או אם הצד עליו הוא נסמך תובע מעמד כזה למענו בהודעה למעצמה הכולאת או למעצמה המגינה. באם מתעורר ספק כלשהו באשר לזכאותו של אדם כזה למעמד שבוי מלחמה, הוא ימשיך להחזיק במעמד זה, ולפיכך, להיות מוגן על-פי האמנה השלישית ופרוטוקול זה עד המועד בו ייקבע מעמדו על-ידי טריבונל מוסמך.
2. אם אדם שנפל לידי צד יריב אינו מוחזק כשבוי מלחמה והוא עומד להישפט בידי אותו צד בגין עבירה הנובעת ממעשי איבה, תהא לו הזכות לטעון לזכאותו למעמד שבוי מלחמה בפני טריבונל שיפוטי וכי העניין יוכרע. כל אימת שהדבר אפשרי במסגרת ההליך המתאים, הכרעה זו תיעשה לפני המשפט בגין העבירה. נציגי המעצמה המגינה יהיו זכאים להיות נוכחים בהליכים בהם העניין מובא להכרעה, אלא אם, באופן היוצא מגדר הרגיל, ההליכים מתנהלים בדלתיים סגורות בשל אינטרס של בטחון המדינה. במקרה כזה, המעצמה הכוללת תביא את הדבר לידיעת המעצמה המגינה בהתאם.
3. לכל אדם אשר נטל חלק במעשי איבה, ושאינו זכאי למעמד שבוי מלחמה ואשר אינו נהנה מיחס עדיף בהתאם לאמנה הרביעית, תהא הזכות בכל עת להגנה על-פי סעיף 75 של פרוטוקול זה. בשטח כבוש, כל אדם כזה, אלא אם הוא מוחזק כמרגל, יהא זכאי גם, על-אף האמור בסעיף 5 של האמנה הרביעית, לזכויות הקשר שלו על-פי האמנה האמורה.

סעיף 46 - מרגלים

1. על אף האמור בכל הוראה אחרת של האמנות או של פרוטוקול זה, לא תהיה לחבר כלשהו בכוחות המזוינים של צד לסכסוך הנופל לידי צד יריב בעת שהוא עוסק בריגול הזכות למעמד שבוי מלחמה וניתן להתייחס אליו כאל מרגל.
2. חבר בכוחות המזוינים של צד לסכסוך אשר, בעבור אותו צד ובשטח שבשליטת צד יריב, אוסף או מנסה לאסוף מידע, לא ייחשב כעוסק בריגול אם, בעת שהוא פועל כאמור, הוא לובש את מדי הכוחות המזוינים אליהם הוא משתייך.
3. חבר בכוחות המזוינים של צד לסכסוך שהוא תושב של שטח הכבוש על-ידי צד יריב, ואשר, בעבור הצד עליו הוא נסמך, אוסף או מנסה לאסוף מידע בעל ערך צבאי בתוך אותו שטח לא ייחשב כעוסק בריגול אלא אם הוא עושה כן על-ידי מעשה של העמדת פנים כוזבת או במתכוון באופן חשאי. יתר על כן, תושב כזה לא יאבד את זכותו למעמד שבוי מלחמה ולא ניתן להתייחס אליו כאל מרגל אלא אם נלכד כשהוא עוסק בריגול.
4. חבר בכוחות המזוינים של צד לסכסוך אשר אינו תושב של שטח הכבוש על-ידי צד יריב ואשר עסק בריגול באותו שטח, לא יאבד את זכותו למעמד של שבוי מלחמה ולא ניתן להתייחס אליו כאל מרגל אלא אם נלכד בטרם הצטרף שוב לכוחות המזוינים אליהם הוא משתייך.

סעיף 47 - שכירי חרב

1. לשכיר חרב לא תהא הזכות להיות לוחם או שבוי מלחמה.
2. שכיר חרב הוא כל אדם אשר:
 - (א) מגויס במיוחד מקומית או מחוץ לארץ על-מנת להילחם בסכסוך מזוין;
 - (ב) נוטל, למעשה, חלק ישיר במעשי האיבה;
 - (ג) מונע ליטול חלק במעשי האיבה בעיקר מתוך שאיפה לרווח אישי ולמעשה, מובטח לו, על-ידי צד לסכסוך או בעבורו, פיצוי חומרי החורג באופן ממשי מזה המובטח או המשולם ללוחמים בעלי דרגות ותפקידים דומים בכוחות המזוינים של אותו צד;
 - (ד) אינו בעל לאום של צד לסכסוך ואינו תושב של שטח שבשליטתו של צד לסכסוך;
 - (ה) אינו חבר בכוחות המזוינים של צד לסכסוך; וכן
 - (ו) לא נשלח על-ידי מדינה שאינה צד לסכסוך בתפקיד רשמי כחבר בכוחותיה המזוינים.

חלק IV אוכלוסיה אזרחית

סימן I - הגנה כללית מפני השפעות מעשי איבה

פרק I - כלל-יסוד ושדה תחולה

סעיף 48 - כלל-יסוד

על-מנת להבטיח את כיבודם של האוכלוסיה האזרחית ושל אובייקטים אזרחיים ואת ההגנה עליהם, הצדדים לסכסוך יבחינו בכל עת בין האוכלוסיה האזרחית לבין הלוחמים ובין אובייקטים אזרחיים לבין מטרות צבאיות, ובהתאם יכוונו את פעולותיהם רק נגד מטרות צבאיות.

סעיף 49 - הגדרת התקפות והיקף התחולה

1. "התקפות" משמע מעשי אלימות כנגד היריב, בין בהתקפה או בהגנה.
2. הוראות פרוטוקול זה באשר להתקפות, חלות על כל התקפה שהיא המתנהלת בכל טריטוריה שהיא, לרבות הטריטוריה הלאומית השייכת לצד לסכסוך אך המצויה תחת שליטתו של צד יריב.
3. הוראות סימן זה חלות על כל לחימה ביבשה, באוויר או בים, אשר יש בה כדי להשפיע על האוכלוסיה האזרחית, על אזרחים יחידים או על אובייקטים אזרחיים ביבשה. הן חלות בנוסף על כל התקפה מהים או מהאוויר כנגד אובייקטים ביבשה, אך אין בהן כדי להשפיע בדרך אחרת על כללי המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין בים או באוויר.
4. הוראות סימן זה מהוות תוספת להוראות בדבר הגנה הומניטרית הכלולות באמנה הרביעית, במיוחד בחלק II שלה, ובהסכמים בינלאומיים אחרים המחייבים את הצדדים המתקשרים, כמו גם לכללים אחרים של המשפט הבינלאומי בדבר הגנה על אזרחים ועל אובייקטים אזרחיים ביבשה, בים או באוויר, מפני השפעות מעשי איבה.

פרק II - אזרחים ואוכלוסיה אזרחית

סעיף 50 - הגדרת אזרחים ואוכלוסיה אזרחית

1. אזרח הוא כל אדם אשר אינו משתייך לאחד מסוגי בני האדם אליהם מתייחסים

- סעיף 4א(1); (2), (3) ו-6 של האמנה השלישית וסעיף 43 של פרוטוקול זה. במקרה של ספק באשר להיותו של אדם אזרח, ייחשב אדם זה כאזרח.
2. האוכלוסיה האזרחית כוללת את כל בני האדם שהם אזרחים.
3. נוכחותם בקרב האוכלוסיה האזרחית של יחידים אשר אינם באים בגדר הגדרת אזרחים אינה שוללת מהאוכלוסיה את אופייה האזרחי.

סעיף 51 - הגנת האוכלוסיה האזרחית

1. האוכלוסיה האזרחית ואזרחים יחידים ייהנו מהגנה כללית מפני סכנות הנובעות מפעולות צבאיות. על-מנת ליתן תוקף להגנה זו, הכללים הבאים, המהווים תוספת לכללים חלים אחרים של המשפט הבינלאומי, יקוימו בכל הנסיבות.
2. האוכלוסיה האזרחית באשר היא, כמו גם אזרחים יחידים, לא יהיו מטרה להתקפה. מעשי אלימות או איומים באלימות שמטרתם העיקרית היא לזרוע פחד בקרב האוכלוסיה האזרחית הינם אסורים.
3. אזרחים ייהנו מן ההגנה המוענקת על-פי סימן זה, אלא אם ולמשך אותו הזמן בו הם נוטלים חלק ישיר במעשי איבה.
4. התקפות חסרות הבחנה אסורות. התקפות חסרות הבחנה הן:
- (א) אלה שאינן מכוונות נגד מטרה צבאית מסוימת;
- (ב) אלה העושות שימוש בשיטת או באמצעי לוחמה שלא ניתן לכוונם נגד מטרה צבאית מסוימת; או
- (ג) אלה העושות שימוש בשיטת או באמצעי לוחמה שלא ניתן להגביל את השפעותיהם כנדרש על-פי פרוטוקול זה;
- ושמטבען, עקב כך, בכל אחד מן המקרים, הוא לפגוע במטרות צבאיות ובאזרחים או באובייקטים אזרחיים ללא הבחנה.
5. בין השאר, ההתקפות מהסוגים שלהלן תחשבנה כחסרות הבחנה:
- (א) התקפה על-ידי הפצצה בכל שיטה או אמצעי, המתייחסת למספר מטרות צבאיות נפרדות ומובחנות באופן ברור והממוקמות בעיר, עיירה, כפר או אזור אחר המכיל ריכוז דומה של אזרחים או אובייקטים אזרחיים, כאל מטרה צבאית יחידה; וכן
- (ב) התקפה שניתן לצפות כי תגרום לאובדן נלווה של חיי אזרחים, פציעה נלווית של אזרחים, נזק נלווה לאובייקטים אזרחיים, או שילוב של כל אלה, אשר יהיו מופרזים ביחס ליתרון הצבאי הקונקרטי והישיר הצפוי.
6. התקפות נגד האוכלוסיה האזרחית או אזרחים על-דרך של מעשי תגמול אסורות.
7. לא ייעשה שימוש בנוכחות של אוכלוסיה אזרחית או של אזרחים יחידים או בתנועותיהם כדי להעניק חסינות מפני פעולות צבאיות לנקודות או לאזורים

מסוימים, בפרט על-ידי נסיונות למגן מטרות צבאיות מפני התקפות, או למגן, לקדם או לסכל פעולות צבאיות. הצדדים לסכסוך לא יכוונו את תנועתה של האוכלוסיה האזרחית או של אזרחים יחידים במטרה לנסות ולמגן מטרות צבאיות מפני התקפות, או למגן פעולות צבאיות.

8. כל הפרה של איסורים אלה לא תשחרר את הצדדים לסכסוך מחובותיהן המשפטיות ביחס לאוכלוסיה האזרחית ולאזרחים, לרבות החובה לנקוט באמצעי הזהירות הקבועים בסעיף 57.

פרק III - אובייקטים אזרחיים

סעיף 52 - הגנה כללית על אובייקטים אזרחיים

1. אובייקטים אזרחיים לא יהיו מטרה להתקפה או למעשי תגמול. אובייקטים אזרחיים הם כלל האובייקטים אשר אינם מטרות צבאיות כמוגדר בפסקה 2.
2. התקפות תוגבלנה באופן מוחלט למטרות צבאיות. בכל הנוגע לאובייקטים, מטרות צבאיות מוגבלות לאותם אובייקטים אשר מטבעם, מיקומם, מטרותם או השימוש בהם תורמים תרומה אפקטיבית לפעולה צבאית ושהריסתם, תפיסתם או נטרולם, באופן מוחלט או חלקי, בנסיבות המתקיימות באותו הזמן, מקנים יתרון צבאי מובהק.
3. במקרה של ספק אם באובייקט שבאופן רגיל מיועד למטרות אזרחיות, כגון מקום פולחן, בית או מגורים אחרים או בית-ספר, נעשה שימוש לתרום תרומה אפקטיבית לפעולה צבאית, חזקה שלא נעשה בו שימוש כזה.

סעיף 53 - הגנת אובייקטים תרבותיים ומקומות פולחן

- מבלי לפגוע בהוראות אמנת האג להגנת נכסי תרבות בשעת סכסוך מזוין מיום 14 במאי 1954, ומהוראות מסמכים בינלאומיים רלבנטיים אחרים, נאסר:
- (א) לבצע כל מעשי איבה המכוונים נגד מונומנטים היסטוריים, יצירות אמנות או מקומות פולחן המהווים את מורשתם התרבותית או הרוחנית של עמים;
 - (ב) לעשות שימוש באובייקטים כאלה בתמיכה במאמץ הצבאי;
 - (ג) לעשות אובייקטים אלה מטרה למעשי תגמול.

סעיף 54 - הגנת אובייקטים חיוניים להשרדות האוכלוסיה האזרחית

1. הרעבת אזרחים כשיטת לחימה הינה אסורה.
2. אסור לתקוף, להרוס, לסלק או להוציא מכלל שימוש אובייקטים החיוניים להשרדות האוכלוסיה האזרחית, כגון מוצרי מזון, שטחים חקלאיים המשמשים

לייצור מוצרי מזון, יבולים, משק חי, מתקני ואספקת מי שתיה ומפעלי השקיה, למטרה המפורשת של שלילת ערכם לקיומה של האוכלוסייה האזרחית, או לצד יריב, ויהא המניע אשר יהא, בין אם במטרה להרעיב אזרחים, לגרום להם לנוע, או מכל מניע אחר.

3. האיסורים בפסקה 2 לא יחולו על אותם אובייקטים אותם היא מכסה שצד יריב משתמש בהם:

(א) לצורכי המחייה של חברי הכוחות המזוינים שלו בלבד, או

(ב) אם לא לצורכי מחייה, אזי בתמיכה ישירה לפעולה צבאית, ובתנאי, עם זאת, שבשום מקרה לא תינקטנה פעולות כנגד אובייקטים אלה אשר ניתן לצפות כי יותירו את האוכלוסייה האזרחית במחסור של מזון ומים העלול להביא להרעבתה או לכפות עליה לנוע.

4. אובייקטים אלה לא ייעשו מטרה למעשי תגמול.

5. בהכרה בצרכיו החיוניים של כל צד שהוא לסכסוך בהגנה על הטריטוריה הלאומית שלו מפני פלישה, גריעה מהאיסורים הכלולים בפסקה 2 אפשר שתיעשה על-ידי צד לסכסוך בתוך טריטוריה זו המצויה בשליטתו שלו, כאשר נדרש הדבר על-ידי הכרח צבאי מוחלט.

סעיף 55 - הגנת הסביבה הטבעית

1. יש לנקוט זהירות בלחימה על-מנת להגן על הסביבה הטבעית מפני נזק נרחב, ארוך-טווח וחמור. הגנה זו כוללת איסור על שימוש בשיטות ובאמצעי לחימה המיועדים, או שניתן לצפות שיגרמו נזק שכזה לסביבה הטבעית, ומתוך כך לפגוע בבריאות האוכלוסייה או בהישרדותה.

2. התקפות נגד הסביבה הטבעית על-דרך של מעשי תגמול הינן אסורות.

סעיף 56 - הגנת מפעלים ומתקנים המכילים כוחות מסוכנים

1. מפעלים או מתקנים המכילים כוחות מסוכנים, דהיינו סכרים, תעלות ותחנות כוח גרעיניות לייצור חשמל, לא ייעשו מטרה להתקפה, גם במקום בו אובייקטים אלה מהווים מטרות צבאיות, אם התקפה כזו עלולה לגרום את שחרורם של כוחות מסוכנים וכתוצאה מכך לאבידות חמורות בקרב האוכלוסייה האזרחית. מטרות צבאיות אחרות הממוקמות באותם מפעלים או מתקנים או בקרבתם לא ייעשו מטרה להתקפה אם התקפה כזאת עלולה לגרום את שחרורם של כוחות מסוכנים מהמפעלים או מהמתקנים וכתוצאה מכך לאבידות חמורות בקרב האוכלוסייה האזרחית.

2. ההגנה המיוחדת מפני התקפה הקבועה בפסקה 1 תיפסק:

(א) לגבי סכר או תעלה, רק אם נעשה בהם שימוש השונה מתפקודם הרגיל

ולתמיכה סדירה, משמעותית וישירה בפעולות צבאיות, ואם התקפה כזאת היא הדרך בת הביצוע היחידה להביא אותה תמיכה לסיומה;

(ב) לגבי תחנת כוח גרעינית לייצור חשמל, רק אם היא מספקת כוח חשמלי לתמיכה סדירה, משמעותית וישירה בפעולות צבאיות ואם התקפה כזאת היא הדרך בת הביצוע היחידה להביא אותה תמיכה לסיומה;

(ג) לגבי מטרות צבאיות אחרות הממוקמות באותם מפעלים או מתקנים או בקרבתם, רק אם נעשה בהם שימוש לתמיכה סדירה, משמעותית וישירה בפעולות צבאיות ואם התקפה כזאת היא הדרך בת הביצוע היחידה להביא אותה תמיכה לסיומה.

3. בכל מקרה ומקרה, האוכלוסיה האזרחית ואזרחים יחידים יישארו זכאים לכל הגנה המוענקת להם על-פי המשפט הבינלאומי, לרבות ההגנה של נקיטת אמצעי הזהירות הקבועים בסעיף 57. אם ההגנה מפסיקה ואחד מן המפעלים, המתקנים או המטרות הצבאיות הנוכחים בפסקה 1 מותקף, חובה לנקוט את כל אמצעי הזהירות המעשיים בכדי למנוע את שחרורם של הכוחות המסוכנים.

4. אסור לעשות את המפעלים, המתקנים או המטרות הצבאיות הנוכחות בפסקה 1 מטרה למעשי תגמול.

5. הצדדים לסכסוך יפעלו להימנע מלמקם מטרות צבאיות כלשהן בקרבת המפעלים או המתקנים הנוכחים בפסקה 1. אף על פי כן, מתקנים שהוקמו במטרה בלעדית להגן על המפעלים והמתקנים המוגנים מפני התקפה הינם מותרים, ולא ייעשו מטרה להתקפה בעצמם, בתנאי שלא נעשה בהם שימוש במעשי איבה פרט לפעולות ההגנה הדרושות בתגובה להתקפות נגד המפעלים והמתקנים המוגנים וכי חימושם מוגבל לכלי נשק שבכוחם רק להדוף פעולות איבה נגד המפעלים והמתקנים המוגנים.

6. הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך נקראים לכרות הסכמים נוספים ביניהם לצורך הענקת הגנה נוספת לאובייקטים המכילים כוחות מסוכנים.

7. על-מנת להקל על זיהויים של האובייקטים המוגנים על-פי סעיף זה, רשאים הצדדים לסכסוך לסמנם בסימן מיוחד המורכב מקבוצה של שלושה עיגולים בצבע כתום בוהק המונחים על אותו הציר, כמפורט בסעיף 16 של נספח I לפרוטוקול זה. היעדרו של סימון זה לא יפטור בשום אופן, צד כלשהו לסכסוך מחובותיו על-פי סעיף זה.

פרק IV - אמצעי זהירות

סעיף 57 - אמצעי זהירות בהתקפה

1. בניהול פעולות צבאיות, תינקט זהירות מתמדת במטרה לחוס על האוכלוסיה האזרחית, על אזרחים ועל אובייקטים אזרחיים.

2. באשר להתקפות, יינקטו אמצעי הזהירות הבאים:

(א) אלה המתכננים או המחליטים על התקפה:

(i) יעשו כל דבר בר ביצוע על-מנת לוודא כי המטרות העומדות להיות מותקפות אינן אזרחים או אובייקטים אזרחיים וכי אינן נתונות להגנה מיוחדת אלא הן מטרות צבאיות במשמעות פסקה 2 של סעיף 52, ושהוראות פרוטוקול זה לא אוסרות להתקיפן;

(ii) ינקטו את כל אמצעי הזהירות בני הביצוע בבחירת האמצעי ושיטות ההתקפה במטרה למנוע, ובכל מקרה לצמצם, אובדן נלווה של חיי אזרחים, פגיעה נלווית לאזרחים ונזק נלווה לאובייקטים אזרחיים;

(iii) יימנעו מלהחליט לפתוח בכל התקפה שניתן לצפות כי תגרום לאובדן נלווה של חיי אזרחים, פגיעה נלווית של אזרחים, נזק נלווה לאובייקטים אזרחיים או שילוב של כל אלה, אשר יהיו מופרזים ביחס ליתרון הצבאי הקונקרטי והישיר הצפוי;

(ב) התקפה תבוטל או תושעה, אם מתברר כי המטרה איננה מטרה צבאית, או שהיא נתונה להגנה מיוחדת או שניתן לצפות כי תגרום לאובדן נלווה של חיי אזרחים, פגיעה נלווית של אזרחים, נזק נלווה לאובייקטים אזרחיים או שילוב של כל אלה, אשר יהיו מופרזים ביחס ליתרון הצבאי הקונקרטי והישיר הצפוי;

(ג) התראה יעילה מוקדמת תינתן בדבר התקפות העלולות להשפיע לרעה על האוכלוסייה האזרחית, אלא אם הנסיבות אינן מתירות זאת.

3. כאשר אפשרית הבחירה בין מספר מטרות צבאיות להשגת יתרון צבאי דומה, המטרה שתיבחר תהיה זו שניתן לצפות כי תקיפתה תגרום לסכנה המעטה ביותר לחיי אזרחים ולאובייקטים אזרחיים.

4. בניהול פעולות צבאיות בים או באוויר, ינקוט כל צד לסכסוך, בהתאם לזכויותיו וחובותיו על-פי כללי המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין, בכל אמצעי זהירות סבירים על-מנת למנוע אובדן חיי אזרחים ונזק לאובייקטים אזרחיים.

5. אין לפרש כל הוראה מהוראות סעיף זה כמרשה התקפות כלשהן נגד האוכלוסייה האזרחית, אזרחים או אובייקטים אזרחיים.

סעיף 58 - אמצעי זהירות נגד השפעותיהן של התקפות

הצדדים לסכסוך, במידה המירבית שניתן לבצעה:

(א) מבלי לפגוע בסעיף 49 לאמנה הרביעית, יפעלו להוציא את האוכלוסייה האזרחית, אזרחים יחידים ואובייקטים אזרחיים שבשליטתם מקרבתן של מטרות צבאיות;

(ב) יימנעו מלמקם מטרות צבאיות בתוך אזורים צפופי אוכלוסין או בסמוך להם;

(ג) ינקטו אמצעי זהירות נדרשים אחרים כדי להגן על האוכלוסיה האזרחית, על אזרחים יחידים ועל אובייקטים אזרחיים שבשליטתם כנגד הסכנות הנובעות מפעולות צבאיות.

פרק V - מקומות ואזורים הנתונים להגנה מיוחדת

סעיף 59 - מקומות לא-מוגנים

1. אסור לצדדים לסכסוך לתקוף, בכל אמצעי שהוא, מקומות לא-מוגנים.
2. הרשויות המתאימות של צד לסכסוך רשאיות להכריז כמקום לא-מוגן על מקום מיושב כלשהו, הנמצא בסמוך לאזור בו כוחות מזוינים באים במגע ואפשר שייכבש בידי הצד היריב או בתוך אזור כזה. מקום כזה יקיים את התנאים הבאים:
 - (א) חובה כי פונו ממנו כל הלוחמים, כמו גם כלי נשק ניידים וציוד צבאי נייד;
 - (ב) לא ייעשה שימוש עוין כלשהו במתקנים ובמוסדות צבאיים נייחים;
 - (ג) לא יבוצעו פעולות איבה על-ידי הרשויות או האוכלוסיה; וכן
 - (ד) לא יינקטו פעולות בתמיכה בפעולות צבאיות.
3. נוכחותם במקום זה של בני אדם הנתונים להגנה מיוחדת על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה, ושל כוחות משטרה שהושארו למטרה הבלעדית של שמירה על חוק וסדר, איננה עומדת בניגוד לתנאים שפורטו בפסקה 2.
4. ההכרזה שנעשתה על-פי פסקה 2 תמוען לצד היריב ותגדיר ותתאר, באופן מדויק ככל האפשר, את גבולותיו של המקום הלא מוגן. הצד לסכסוך אליו ממוענת ההכרזה יאשר את קבלתה ויתייחס למקום כאל מקום לא-מוגן אלא אם התנאים שפורטו בפסקה 2 אינם מתקיימים בפועל. במקרה כזה יודיע על כך מיד לצד שנתן את ההכרזה. גם אם התנאים שפורטו בפסקה 2 אינם מתקיימים, ימשיך המקום ליהנות מההגנה המוענקת על-פי הוראותיו האחרות של פרוטוקול זה והוראות כללים אחרים של המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין.
5. הצדדים לסכסוך רשאים להסכים על הקמתם של מקומות לא-מוגנים אף אם מקומות אלה אינם מקיימים את התנאים שפורטו בפסקה 2. על ההסכם להגדיר ולתאר, באופן מדויק ככל האפשר, את גבולותיו של המקום הלא-מוגן; אם נחוץ הדבר, יוכל ההסכם לקבוע את שיטות הפיקוח.
6. הצד שבידו השליטה על מקום המוסדר על-פי הסכם שכזה יסמנו, עד כמה שאפשר, באמצעות אותם סימנים עליהם יוסכם עם הצד האחר, אשר יוצגו במיקום בו יהיו גלויים בבירור לעין, ובמיוחד בתחומו של המקום, בגבולותיו ועל כבישים ראשיים.

7. מקום מאבד את מעמדו כמקום לא-מוגן כאשר הוא מפסיק לקיים את התנאים שפורטו בפסקה 2 או בהסכם אליו מתייחסת פסקה 5. במקרה כזה, ימשיך המקום ליהנות מההגנה המוענקת על-פי הוראותיו האחרות של פרוטוקול זה והוראות כללים אחרים של המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין.

סעיף 60 - אזורים מפורזים

1. אסור על הצדדים לסכסוך להרחיב את פעולותיהם הצבאיות לאזורים להם הקנו בהסכם מעמד של אזור מפורז, אם הרחבה כזאת עומדת בניגוד לתנאי הסכם זה.

2. ההסכם יהיה הסכם מפורש; יכול שייכרת בעל-פה או בכתב, במישרין או באמצעות מעצמה מגינה, או באמצעות כל ארגון הומניטרי נטול פניות, ואפשר שייעשה מהצהרות הדדיות ותואמות. ניתן לכרות את ההסכם בימי שלום, או לאחר פרוץ מעשי האיבה, ועליו להגדיר ולתאר, באופן מדויק ככל האפשר, את גבולותיו של האזור המפורז, ואם נחוץ הדבר, לקבוע את שיטות הפיקוח.

3. נושא הסכם כזה יהיה באופן רגיל כל אזור שהוא המקיים את התנאים הבאים:

(א) חובה כי פונו ממנו כל הלוחמים, כמו גם כלי נשק ניידים וציוד צבאי נייד;

(ב) לא ייעשה שימוש עוין כלשהו במתקנים ובמוסדות צבאיים נייחים;

(ג) לא יבוצעו פעולות איבה על-ידי הרשויות או האוכלוסייה; וכן

(ד) חובה כי כל פעילות הקשורה במאמץ המלחמתי פסקה.

הצדדים לסכסוך יסכימו על הפירוש שיינתן לתנאי שפורט בתת-פסקה (ד) ועל בני אדם ששורשו להיכנס לאזור המפורז ושאינם אלה הנזכרים בפסקה 4.

4. נוכחותם באזור זה של בני אדם הנתונים להגנה מיוחדת על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה, ושל כוחות משטרה שהושארו למטרה הבלעדית של שמירה על חוק וסדר, איננה עומדת בניגוד לתנאים שפורטו בפסקה 3.

5. הצד שבידו השליטה על אזור כזה יסמנו, עד כמה שאפשר, באמצעות אותם סימנים עליהם יוסכם עם הצד האחר, אשר יוצגו במיקום בו יהיו גלויים בביורר לעין, ובמיוחד בתחומו של המקום, בגבולותיו ועל כבישים ראשיים.

6. אם הלחימה מתקרבת בסמוך לאזור מפורז, ואם הצדדים לסכסוך הסכימו כך, אף אחד מהם לא יהא רשאי להשתמש באזור למטרות הקשורות בניהול פעולות צבאיות או לבטל את מעמדו של האזור באורח חד-צדדי.

7. אם אחד מהצדדים לסכסוך מבצע הפרה יסודית של הוראות פסקאות 3 או 6, הצד האחר יהיה משוחרר מחובותיו על-פי ההסכם המקנה לאזור את המעמד של אזור מפורז. במקרה כזה, האזור מאבד את מעמדו אך הוא ימשיך ליהנות מההגנה המוענקת על-פי הוראותיו האחרות של פרוטוקול זה והוראות כללים אחרים של המשפט הבינלאומי החלים בסכסוך מזוין.

פרק VI - הגנה אזרחית

סעיף 61 - הגדרות והיקף

למטרות פרוטוקול זה:

(א) "הגנה אזרחית" משמע ביצוע של מקצת או כל המשימות ההומניטריות הנזכרות להלן המיועדות להגן על האוכלוסיה האזרחית מפני סכנות, ולסייע לה להתאושש מההשפעות המיידיות של מעשי איבה או אסונות, וגם לספק את התנאים הנחוצים להישרדותה. משימות אלה הן:

- (i) אזהרה;
- (ii) פינוי;
- (iii) ניהול מקלטים;
- (iv) ניהול אמצעי האפלה;
- (v) הצלה;
- (vi) שירותי רפואה, לרבות עזרה ראשונה, וסיוע דתי;
- (vii) כיבוי-אש;
- (viii) גילוי וסימון אזורי סכנה;
- (ix) טיהור ואמצעי הגנה דומים;
- (x) מתן דיור ואספקת חירום;
- (xi) סיוע חירום בהשבת הסדר על כנו ובשמירתו באזורי מצוקה;
- (xii) תיקון חירום של שירותים ציבוריים חיוניים;
- (xiii) פינוי חירום של המתים;
- (xiv) סיוע בשימור אובייקטים החיוניים להישרדות;
- (xv) פעולות משלימות הנחוצות לביצוען של אילו מהמשימות הנזכרות לעיל, כולל, אך ללא הגבלה, תכנון וארגון;

(ב) "ארגוני הגנה אזרחית" משמע אותם מוסדות ויחידות אחרות המאורגנות או מוסמכות על-ידי הרשויות המוסמכות של צד לסכסוך, לבצע כל משימה מן המשימות שפורטו בתת-פסקה (א), ואשר הוקצו ומקדישים עצמם באופן בלעדי למשימות אלה;

(ג) "סגל" ארגוני הגנה אזרחית משמע אותם בני אדם אשר הוקצו באופן בלעדי על-ידי צד לסכסוך לביצוען של המשימות הנזכרות בתת-פסקה (א), לרבות סגל שהוקצה באופן בלעדי על-ידי הרשות המוסמכת של אותו צד למינהל של ארגונים אלה;

(ד) "אספקה" של ארגוני הגנה אזרחית משמע ציוד, מצרכים וכלי-תחבורה המשמשים בידי ארגונים אלה לביצוע המשימות הנזכרות בתת-פסקה (א).

סעיף 62 - הגנה כללית

1. ארגוני הגנה אזרחית אזרחיים והסגל שלהם יכובדו ויוגנו, בכפוף להוראות פרוטוקול זה, ובמיוחד להוראות סימן זה. הם יהיו זכאים לבצע את משימות ההגנה האזרחית שלהם פרט במקרה של הכרח צבאי מוחלט.
2. הוראות פסקה 1 יחולו גם על אזרחים אשר, למרות שאינם חברים בארגוני הגנה אזרחית אזרחיים, נענים לפניית הרשויות המוסמכות ומבצעים משימות הגנה אזרחית תחת שליטתן.
3. בניינים ואספקה המשמשים למטרות הגנה אזרחית ועל מקלטים שסופקו לאוכלוסייה האזרחית מכוסים על-ידי סעיף 52. אין להרוס או להטות משימוש הנכון אובייקטים המשמשים למטרות הגנה אזרחית, למעט כאשר הדבר נעשה על-ידי הצד אליו הם משתייכים.

סעיף 63 - הגנה אזרחית בשטחים כבושים

1. בשטחים כבושים, ארגוני הגנה אזרחית אזרחיים יקבלו מהרשויות את האמצעים הנחוצים לביצוע משימותיהם. סגל של ארגוני הגנה אזרחית אזרחיים לא יאולץ, בשום נסיבות שהן, לבצע פעולות אשר יפריעו בביצוען התקין של אותן משימות. המעצמה הכובשת לא תשנה את המבנה או את הסגל של אותם ארגונים בכל דרך העלולה להעמיד בסכנה את הביצוע היעיל של משימתם. ארגונים אלה לא יידרשו לתת עדיפות לבעלי הלאום או לאינטרסים של מעצמה זו.
2. המעצמה הכובשת לא תאלץ, תכפה או תמריץ ארגוני הגנה אזרחית אזרחיים לבצע את משימותיהם בכל דרך הפוגעת באינטרסים של האוכלוסייה האזרחית.
3. המעצמה הכובשת רשאית לפרק סגל הגנה אזרחית מנשקו מסיבות של בטחון.
4. המעצמה הכובשת לא תטה משימושם הנכון בניינים או אספקה השייכים או משמשים לארגוני הגנה אזרחית ולא תפקיעם אם ההטיה או ההפקעה כאמור יפגעו באוכלוסייה האזרחית.
5. בתנאי שהכלל שבפסקה 4 ממשיך להיות מקויים, המעצמה הכובשת רשאית להפקיע או להטות משאבים אלה, בכפוף לתנאים הפרטניים הבאים:
(א) שהבניינים או האספקה הכרחיים לצרכים אחרים של האוכלוסייה האזרחית; וכן
(ב) שההפקעה או ההטיה תימשך רק כל עוד הכרח כזה מתקיים.
6. המעצמה הכובשת לא תטה ולא תפקיע מקלטים שסופקו לשימושה של האוכלוסייה האזרחית, או הנחוצים לאותה אוכלוסייה.

סעיף 64 - ארגוני הגנה אזרחית אזרחיים של מדינות נייטרליות או מדינות אחרות

שאינן צדדים לסכסוך וארגונים בינלאומיים מתאמים

1. סעיפים 62, 63, 65 ו-66 יחולו גם על סגל ואספקה של ארגוני הגנה אזרחית אזרחיים של מדינות נייטרליות או מדינות אחרות שאינן צדדים לסכסוך, ואשר מבצעים משימות הגנה אזרחית הנזכרות בסעיף 61 בשטחו של צד לסכסוך, בהסכמתו ותחת שליטתו של אותו צד. הודעה בדבר סיוע כזה תינתן מוקדם ככל האפשר לכל צד יריב הנוגע בדבר. פעילות כזאת לא תחשב, בשום נסיבות שהן, כהתערבות בסכסוך. עם זאת, פעילות זאת תבוצע תוך התחשבות נאותה באינטרסים הביטחוניים של הצדדים לסכסוך הנוגעים בדבר.
2. על הצדדים לסכסוך המקבלים את הסיוע אליו מתייחסת פסקה 1 ועל הצדדים המתקשרים המעניקים אותו לאפשר תיאום בינלאומי של אותן פעולות הגנה אזרחית כאשר הדבר נדרש. במקרים אלה, ייכוסו הארגונים הבינלאומיים הרלבנטיים על-ידי הוראות פרק זה.
3. בשטחים כבושים, המעצמה הכובשת רשאית לשלול או להגביל את פעולותיהם של ארגוני הגנה אזרחית אזרחיים של מדינות נייטרליות או של מדינות אחרות שאינן צדדים לסכסוך ושל ארגונים בינלאומיים מתאמים, רק אם היא יכולה להבטיח כי משימות ההגנה האזרחית יבוצעו כיאות ממשאביה שלה או מאלה של השטח הכבוש.

סעיף 65 - הפסקת הגנה

1. ההגנה לה זכאים ארגוני הגנה אזרחית אזרחיים וכן הסגל, הבניינים, המקלטים והאספקה שלהם לא תיפסק, אלא אם הם מבצעים או נעשה בהם שימוש לביצוע, מחוץ למשימותיהם הראויות, מעשים הפוגעים באויב. עם זאת, ההגנה אפשר שתפסק רק לאחר מתן התראה הקוצבת, כל אימת שהדבר מתאים, פרק זמן סביר, ולאחר שהתראה כזו נותרה ללא מענה.
2. האמור להלן לא ייחשב כמעשים הפוגעים באויב:
 - (א) העובדה כי משימות ההגנה האזרחית מתבצעות תחת ניהולן או שליטתן של רשויות צבאיות;
 - (ב) העובדה כי סגל אזרחי של הגנה אזרחית משתף פעולה עם סגל צבאי בביצוע משימות הגנה אזרחית, או כי מספר אנשי סגל צבאיים מסופחים לארגוני הגנה אזרחית אזרחיים;
 - (ג) העובדה כי ביצוען של משימות הגנה אזרחית עשוי להועיל באופן נלווה לקורבנות צבאיים, במיוחד אלה המצויים מחוץ למערכה.
3. כמו כן, לא תיחשב כמעשה הפוגע באויב העובדה כי סגל אזרחי של הגנה אזרחית נושא נשק אישי קל למטרה של שמירה על הסדר או להגנה עצמית. אולם,

באזורים בהם מתנהלת לחימה ביבשה או סביר שתתנהל, הצדדים לסכסוך ינקטו באמצעים המתאימים להגביל כלי נשק אלה לכלי ירייה המוחזקים ביד, כגון אקדחים או אקדחי-תוף, וזאת על-מנת לסייע להבחנה בין סגל הגנה אזרחית לבין לוחמים. גם אם סגל הגנה אזרחית נושא באזורים אלה נשק אישי קל אחר, הם בכל זאת יכובדו ויוגנו, מיד משזוהו ככאלה.

4. הקמת ארגוני הגנה אזרחית אזרחיים על-פי קווי מתאר צבאיים והנהגת שירות חובה בהם לא תשלול מהם את ההגנה המוענקת על-פי פרק זה.

סעיף 66 - זיהוי

1. כל צד מהצדדים לסכסוך יפעל להבטיח כי ארגוני ההגנה האזרחית שלו, וכן הסגל, הבניינים, והאספקה שלהם, יהיו ניתנים לזיהוי בעת שהם מוקדשים באופן בלעדי לביצוען של משימות הגנה אזרחית. מקלטים שסופקו לאוכלוסיה האזרחית יהיו ניתנים לזיהוי באופן דומה.

2. כל צד מהצדדים לסכסוך יפעל גם לאמץ וליישם שיטות והליכים אשר יאפשרו את זיהוים של מקלטים אזרחיים וכן סגל, בניינים ואספקה של הגנה אזרחית עליהם מוצג סימן ההבחנה הבינלאומי של הגנה אזרחית.

3. בשטחים כבושים ובאזורים בהם מתנהלת לחימה או סביר שתתנהל, על סגל הגנה אזרחית אזרחי להיות ניתן לזיהוי על-ידי סימן ההבחנה הבינלאומי של הגנה אזרחית ועל-ידי תעודת זיהוי המאשרת את מעמדם.

4. סימן ההבחנה הבינלאומי של הגנה אזרחית הוא משולש שווה-צלעות כחול על רקע כתום כאשר הוא משמש להגנה על ארגוני הגנה אזרחית, ועל הסגל, הבניינים והאספקה שלהם, או להגנה של של מקלטים אזרחיים.

5. בנוסף לסימן ההבחנה, רשאים צדדים לסכסוך להסכים על השימוש באיתותי הבחנה למטרות זיהוי של הגנה אזרחית.

6. תחולת הוראות פסקאות 1 עד 4 מוסדרת בפרק V של נספח I לפרוטוקול זה.

7. בעימות שלום, הסימן המתואר בפסקה 4 יכול, בהסכמה של הרשויות הלאומיות המוסמכות, לשמש למטרות זיהוי הגנה אזרחית.

8. הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך ינקטו באמצעים הנחוצים על-מנת לפקח על אופן הצגתו של סימן ההבחנה הבינלאומי של הגנה אזרחית, ולמנוע ולמגר כל שימוש לרעה בו.

9. זיהוים של סגל רפואה ודת, יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית של הגנה אזרחית מוסדר גם בסעיף 18.

סעיף 67 - חברי הכוחות המזוינים ויחידות צבא שהוקצו לארגוני הגנה אזרחית

1. חברי הכוחות המזוינים ויחידות צבא שהוקצו לארגוני הגנה אזרחית יכובדו ויוגנו, בתנאי:

(א) שסגל כזה ויחידות כאלה מוקצים באופן קבוע ומוקדשים באופן בלעדי לביצוע משימה כלשהי מהמשימות שנוכרו בסעיף 61;

(ב) שאם הוקצה כאמור, אותו סגל לא יבצע כל תפקידים צבאיים אחרים במהלך הסכסוך;

(ג) שניתן יהיה להבחין בבירור בין סגל כזה לבין החברים האחרים בכוחות המזוינים על-ידי הצגתו באופן בולט של סימן ההבחנה הבינלאומי של הגנה אזרחית, גדול ככל המתאים, ושאותו סגל יצויד בתעודת הזיהוי אליה מתייחס פרק V של נספח I לפרוטוקול זה, המאשרת את מעמדו;

(ד) שסגל כזה ויחידות כאלה יצוידו אך ורק בנשק אישי קל למטרה של שמירה על הסדר או להגנה עצמית. הוראות סעיף 65, פסקה 3, יחולו גם במקרה זה;

(ה) שסגל כזה אינו נוטל חלק ישיר במעשי איבה, ואינו מבצע, ולא נעשה בו שימוש לביצוע, מחוץ למשימות ההגנה האזרחית שלו, מעשים הפוגעים בצד היריב;

(ו) שסגל כזה ויחידות כאלה יבצעו את משימות ההגנה האזרחית שלהם אך ורק בטריטוריה הלאומית של הצד שלהם.

אי-קיום התנאים שנקבעו ב-(ה) לעיל על-ידי חבר כלשהו בכוחות המזוינים, המחויב בתנאים שפורטו ב-(א) ו-(ב) לעיל, אסור.

2. חברי סגל צבאי המשרתים במסגרת ארגוני הגנה אזרחית יהיו, אם הם נופלים בידי צד יריב, שבויי מלחמה. בשטח כבוש, ניתן יהיה להעסיקם במשימות הגנה אזרחית, אך רק לטובת האוכלוסיה האזרחית של אותו שטח, ככל שמתעורר הצורך, ובתנאי עוד שאם עבודה זו מסוכנת, הם יתנדבו למשימות כאלה.

3. הבניינים ופריטי הציוד העיקריים וכלי תעבורה של יחידות צבא המוקצות לארגוני הגנה אזרחית יסומנו בבירור בסימן ההבחנה הבינלאומי של הגנה אזרחית. סימן ההבחנה יהיה גדול ככל הנדרש.

4. אם הם נופלים בידי צד יריב, האספקה והבניינים של יחידות צבא המוקצות באופן קבוע לארגוני הגנה אזרחית ומוקדשות באופן בלעדי לביצוע של משימות הגנה אזרחית יישארו כפופים לדיני המלחמה. אין להטותם ממטרת ההגנה האזרחית שלהם, כל עוד הם דרושים לביצוע משימות הגנה אזרחית, אלא במקרה של הכרח צבאי מוחלט, אלא אם נעשו סידורים קודמים לאספקה הולמת של צרכי האוכלוסיה האזרחית.

סימן II - סיוע לטובת האוכלוסיה האזרחית

סעיף 68 - שדה התחולה

הוראות סימן זה יחולו על האוכלוסיה האזרחית כהגדרתה בפרוטוקול זה והן משלימות את סעיפים 23, 55, 59, 60, 61 ו-62 והוראות רלבנטיות אחרות של האמנה הרביעית.

סעיף 69 - צרכים בסיסיים בשטחים כבושים

1. נוסף על החובות שפורטו בסעיף 55 של האמנה הרביעית באשר למזון ואספקה רפואית, המעצמה הכובשת גם תבטיח, בהיקף המירבי של האמצעים העומדים לרשותה וללא כל הבחנה פסולה, הספקה של ביגוד, ציוד שינה, אמצעי מחסה, והספקה אחרת החיונית להישרדות האוכלוסיה האזרחית של השטח הכבוש, ושל אובייקטים הנחוצים לפולחן דתי.
2. פעולות סיוע לתועלתה של האוכלוסיה האזרחית בשטחים כבושים מוסדרות בסעיפים 59, 60, 61, 62, 108, 109, 110 ו-111 של האמנה הרביעית, ובסעיף 71 של פרוטוקול זה, והן ייושמו ללא דיחוי.

סעיף 70 - פעולות סיוע

1. אם אוכלוסיתו האזרחית של שטח כלשהוא שבשליטתו של צד לסכסוך, ושאינו שטח כבוש, אינה מקבלת במידה מספקת את ההספקה הנזכרת בסעיף 69, יינקטו פעולות סיוע הומניטריות ונטולות פניות באופיין והמנוהלות ללא הבחנה פסולה, בכפוף להסכמת הצדדים בעלי העניין בפעולות סיוע שכאלה. הצעות לסיוע כזה לא ייראו כהתערבות בסכסוך המזוין או כמעשים לא ידידותיים. בחלוקה של משלוחי סיוע, תינתן עדיפות לאותם בני אדם, כגון ילדים, נשים הרות, יולדות ואמהות מניקות, אשר על-פי האמנה הרביעית או על-פי פרוטוקול זה, יש להעניק להם יחס עדיף או הגנה מיוחדת.
2. הצדדים לסכסוך וכל אחד מהצדדים המתקשרים יתירו את מעברם המהיר וללא עיכוב של כל משלוחי הסיוע, הציוד והסגל שנקבעו בהתאם לסימן זה ויקלו עליו, אף אם סיוע כזה מיועד לאוכלוסיה האזרחית של הצד היריב.
3. הצדדים לסכסוך וכל אחד מהצדדים המתקשרים המתירים את מעברם של משלוחי הסיוע, הציוד והסגל בהתאם לפסקה 2:
 - (א) ייהנו מהזכות לקבוע את הסידורים הטכניים, לרבות חיפוש, שעל-פיהם יותר המעבר;
 - (ב) רשאים להתנות היתר כזה בכך שחלוקת הסיוע תיעשה תחת פיקוחה המקומי של מעצמה מגינה;

(ג) לא יטו, בכל דרך שהיא, משלוחי סיוע מהמטרה אליה יועדו ואף לא ייעכבו את העברתם, אלא במקרים של הכרח דחוף לטובת האוכלוסייה האזרחית הנוגעת בדבר.

4. הצדדים לסכסוך יגנו על משלוחי סיוע ויקלו על חלוקתם המהירה.

5. הצדדים לסכסוך וכל אחד מהצדדים המתקשרים הנוגעים בדבר יעודדו תיאום בינלאומי יעיל של פעולות הסיוע הנזכרות בפסקה ויקלו עליו.

סעיף 71 - סגל הנוטל חלק בפעולות סיוע

1. מקום שיש הכרח, רשאי סגל סיוע להוות חלק מהסיוע הניתן בכל פעולת סיוע שהיא, במיוחד לשינועם של משלוחי סיוע ולחלוקתם; השתתפותו של סגל כזה תהא כפופה לאישורו של הצד אשר בשטחו אמור הוא לבצע את תפקידיו.

2. סגל כזה יכובד ויוגן.

3. כל צד המקבל משלוחי סיוע, יסייע במלוא ההיקף המעשי לסגל הסיוע הנזכר בפסקה 1 בביצוע משימות הסיוע. רק במקרה הכרח צורך צבאי מוחלט ניתן יהיה להגביל את פעולות סגל הסיוע או להגביל זמנית את תנועותיו.

4. בשום נסיבות שהן, לא יחרוג סגל סיוע מתנאי משימתו על-פי פרוטוקול זה. במיוחד יקחו הם בחשבון את דרישות הבטחון של הצד שבשטחו הם מבצעים את תפקידיהם. ניתן לסיים את משימתו של כל חבר סגל שאינו מכבד תנאים אלה.

סימן III - יחס לבני אדם המצויים בידי צד לסכסוך

פרק I - שדה התחולה והגנת בני אדם ואובייקטים

סעיף 72 - שדה התחולה

הוראות סימן זה מהוות תוספת לכללים בדבר ההגנה ההומניטרית על אזרחים ואובייקטים אזרחיים המצויים בידי צד לסכסוך הכלולים באמנה הרביעית, במיוחד בחלקים I ו-III שלה, כמו גם לכללים חלים אחרים של המשפט הבינלאומי המתייחסים להגנה על זכויות אדם יסודיות במהלך סכסוך מזוין בינלאומי מזוין.

סעיף 73 - פליטים ובני אדם חסרי אזרחות

בני אדם, אשר לפני תחילת מעשי האיבה נחשבו חסרי אזרחות או פליטים על-פי המסמכים הבינלאומיים הרלבנטיים שנתקבלו על הצדדים הנוגעים בדבר או על-פי החקיקה הלאומית של מדינת המחסה או מדינת המושב, יהיו בני אדם

מוגנים במשמעות חלקים I ו-III של האמנה הרביעית, בכל הנסיבות וללא כל הבחנה פסולה שהיא.

סעיף 74 - איחוד משפחות שנתפזרו

הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך יקלו בכל דרך אפשרית את איחודן מחדש של משפחות שנתפזרו כתוצאה מסכסוכים מזוינים ויעודדו בפרט את עבודתם של הארגונים ההומניטריים העוסקים במשימה זו בהתאם להוראות האמנות, פרוטוקול זה ותוך קיום תקנות הבטחון שלהם.

סעיף 75 - ערובות יסוד

1. ככל שהם נתונים להשפעת אחד מן המצבים אליהם מתייחס סעיף 1 לפרוטוקול זה, בני אדם המצויים בידי צד לסכסוך, ואשר אינם נהנים מיחס עדיף על-פי האמנות או על-פי פרוטוקול זה, יזכו ליחס אנושי, בכל הנסיבות, וייהנו, לכל הפחות, מההגנה הקבועה בסעיף זה ללא כל הבחנה פסולה המבוססת על גזע, צבע, מין, שפה, דת או אמונה, השקפה פוליטית או אחרת, מוצא לאומי או חברתי, עושר, הורתו של אדם או מעמד אחר, או על כל אמת מידה דומה אחרת. כל צד יכבד את גופם, כבודם, אמונותיהם ומנהגי דתם של כל אותם בני אדם.

2. המעשים הבאים הינם אסורים ויישארו אסורים בכל עת שהיא ובכל מקום שהוא, בין אם בוצעו על-ידי אזרחים או על-ידי גורמים צבאיים:

(א) אלימות כלפי חייהם, בריאותם, או רווחתם הפיסית או הנפשית של בני אדם, בפרט:

(i) רצח;

(ii) עינויים מכל סוג שהוא, בין אם פסיים או נפשיים;

(iii) עונשי גוף; וכן

(iv) הטלת מום;

(ב) פגיעות חמורות בכבוד האישי, במיוחד יחס משפיל ומבזה, זנות בכפייה וכל צורה של תקיפה מגונה;

(ג) לקיחתם של בני ערובה;

(ד) ענישה קולקטיבית; וכן

(ה) איומים לבצע כל מעשה מהמעשים האמורים לעיל.

3. יש לידע מיד כל אדם שנאסר, נכלא או נעצר בשל פעולות הקשורות לסכסוך המזוין, בשפה המובנת לו, בדבר הסיבות לנקיטת אמצעים אלה. למעט במקרים של מאסר או כליאה בגין עבירות עונשיות, בני אדם כאלה ישוחררו תוך הדיחוי

המזערי ביותר האפשרי, ובכל מקרה ברגע שהנסיבות המצדיקות את המאסר, המעצר או הכליאה חדלו מלהתקיים.

4. לא יינתן גזר-דין ולא יוצא לפועל עונש כלפי אדם שנמצא אשם בעבירה עונשית הקשורה לסכסוך המזוין, אלא בהתאם להרשעה שנתנה על-ידי בית משפט נטול פניות, המורכב כדין המכבד את העקרונות המוכרים של הליך שיפוטי סדיר, הכולל את האמור להלן:

(א) ההליך יקבע כי פרטי העבירה הנטענת נגדו יימסרו לנאשם ללא דיחוי ויעניק לנאשם, לפני משפטו ובמהלכו, את כל הזכויות והאמצעים ההכרחיים להגנה;

(ב) לא יורשע אדם בעבירה אלא על בסיס של אחריות עונשית אישית;

(ג) לא יואשם או יורשע אדם בעבירה פלילית בשל כל מעשה או מחדל שלא היוו עבירה פלילית לפי המשפט הלאומי או הבינלאומי אליו הוא היה כפוף בעת ביצועה; ואף לא יוטל עונש כבד יותר מאשר זה שחל במועד בו בוצעה העבירה הפלילית; אם, לאחר ביצוע העבירה, נקבעה הוראה בחוק המטילה עונש קל יותר, יהנה ממנה העבריין;

(ד) כל אדם המואשם בעבירה הוא בחזקת חף מפשע עד שהוכח כי אשם הוא על-פי חוק;

(ה) לכל אדם המואשם בעבירה תהא הזכות להישפט בנוכחותו;

(ו) לא יחויב אדם להעיד נגד עצמו או להודות באשמה;

(ז) לכל אדם המואשם בעבירה תהיה הזכות לחקור או לכך שייחקרו אלה המעידים נגדו, ולהבטיח את נוכחותם וחקירתם של אלה המעידים לטובתו, באותם התנאים של אלה המעידים נגדו;

(ח) לא יועמד אדם לדין או ייענש בידי אותו צד, בשל עבירה שבגינה ניתן קודם לכן על-פי אותו חוק והליך שיפוטי פסק דין חלוט, המזכה או המרשיע אותו אדם;

(ט) לכל אדם העומד לדין בגין עבירה תהיה הזכות כי פסק הדין יינתן בפומבי; וכן

(י) אדם שהורשע, יובאו לידיעתו בעת ההרשעה הסעדים השיפויים והאחרים העומדים לרשותו, וכן מגבלות הזמן במסגרתן הם ניתנים למימוש.

5. נשים אשר חירותן הוגבלה מסיבות הקשורות לסכסוך המזוין תוחזקנה במגורים הנפרדים ממגורי גברים. הן תהיינה תחת פיקוחן המיידים של נשים. ואולם, במקרים בהם משפחות נעצרות או נכלאות, הן יוחזקו באותו מקום וישוכנו כיחידות משפחתיות כל אימת שהדבר אפשרי.

6. בני אדם שנאסרו, נעצרו או נכלאו מסיבות הקשורות לסכסוך המזוין ייהנו מההגנה הקבועה בסעיף זה עד שחרורם, השבתם למולדתם או יישובם מחדש הסופיים, אף לאחר תום הסכסוך המזוין.

7. על-מנת למנוע כל ספק בנוגע להעמדתם לדין ולמשפטם של בני אדם המואשמים בפשעי מלחמה או בפשעים נגד האנושות, יחולו העקרונות הבאים:
- (א) יש להעמיד לדין בני אדם המואשמים בפשעים כאלה ולשפטם בהתאם לכללים החלים של המשפט הבינלאומי; וכן
- (ב) כל בני אדם מאלה שאינם זכאים ליחס עדיף על-פי האמנות או על-פי פרוטוקול זה, יזכו ליחס שנקבע בסעיף זה, בין אם הפשעים בהם הם מואשמים מהווים הפרות חמורות של האמנות או של פרוטוקול זה ובין אם לאו.
8. אין לפרש הוראה מהוראות סעיף זה כמגבילה או מפרה הוראה עדיפה אחרת המעניקה הגנה רחבה יותר, על-פי כללים חלים אחרים כלשהם של המשפט הבינלאומי, לבני אדם אותם מכסה פסקה 1.

פרק II - צעדים לטובת נשים וילדים

סעיף 76 - הגנת נשים

- נשים תהיינה נשוא לכבוד מיוחד ויוגנו במיוחד מפני אונס, זנות בכפייה וכל צורה של תקיפה מגונה.
- ענייניהן של נשים הרות ואמהות להן ילדים בגיל תלות בהן, הנאסרות, נכלאות או נעצרות מסיבות הקשורות בסכסוך המזוין ייבחנו בעדיפות עליונה.
- במידה המירבית שניתן לבצעה, הצדדים לסכסוך יימנעו ממתן עונש מוות על נשים הרות ואמהות להן ילדים בגיל תלות בהן, בשל עבירה הקשורה בסכסוך המזוין. עונש המוות בגין עבירות כאלה לא יוצא אל הפועל ביחס לנשים כאלה.

סעיף 77 - הגנת ילדים

- ילדים יהיו נשוא לכבוד מיוחד ויוגנו מפני כל צורה של תקיפה מגונה. הצדדים לסכסוך יעניקו להם את הטיפול והסיוע הדרושים להם בשל גילם או מכל סיבה אחרת.
- הצדדים לסכסוך ינקטו בכל הצעדים בני הביצוע על-מנת שילדים שלא מלאו להם חמש-עשרה שנים לא ייטלו חלק ישיר במעשי איבה וכן במיוחד, יימנעו מגיוסם לכווחותיהם המזוינים. בגיוס מבין אותם בני אדם שמלאו להם חמש-עשרה שנים, אך טרם מלאו להם שמונה-עשרה שנים, יפעלו הצדדים לסכסוך ליתן עדיפות למבוגרים ביותר מביניהם.
- אם, במקרים חריגים, למרות הוראות פסקה 2, ילדים שלא מלאו להם חמש-עשרה שנים נוטלים חלק במעשי איבה ונופלים לידי צד יריב, ימשיכו הם ליהנות מההגנה המיוחדת המוענקת על-פי סעיף זה, בין אם הם שוביי מלחמה ובין אם לאו.

4. אם נאסרו, נעצרו או נכלאו מסיבות הקשורות בסכסוך המזוין, יוחזקו ילדים במגורים הנפרדים ממגורי בוגרים, פרט למקום בו משפחות משוכנות כיחידות משפחתיות כפי שנקבע בסעיף 75, פסקה 5.
5. עונש מוות בשל עבירה הקשורה לסכסוך המזוין לא יוצא אל הפועל ביחס לבני אדם שלא מלאו להם שמונה-עשרה שנים בעת ביצוע העבירה.

סעיף 78 - פינוי ילדים

1. לא יסדיר צד שהוא לסכסוך את פינויים של ילדים, למעט בעלי הלאום שלו, למדינה זרה אלא לשם פינוי זמני מקום בו סיבות מכריעות של בריאות הילדים או הטיפול הרפואי בהם או, להוציא בשטחים כבושים, בטחונם דורשים זאת. כאשר ניתן למצוא את ההורים או האפוטרופוסים החוקיים, נדרשת הסכמתם בכתב לפינוי כזה. אם לא ניתן למצוא בני אדם אלה, נדרשת לפינוי כזה הסכמה בכתב של בני האדם אשר על-פי חוק או מנהג נושאים בעיקר האחריות לטיפול בילדים. כל פינוי כזה יהא בפיקוחה של המעצמה המגינה בהסכמת הצדדים הנוגעים לעניין, קרי, הצד המסדיר את הפינוי, הצד המקבל את הילדים וכל צד שבעלי הלאום שלו מפונים. בכל מקרה ומקרה, כל הצדדים לסכסוך ינקטו בכל אמצעי הזהירות בני הביצוע על-מנת להימנע מסיכון הפינוי.
2. בכל עת בה מתבצע פינוי בהתאם לפסקה 1, חינוכו של כל ילד וילד, ובכלל זה חינוכו הדתי והערכי על-פי רצון הוריו, יסופק בעת העדרו בהמשכיות המרבית האפשרית.
3. במטרה להקל את חזרתם של ילדים שפוננו כאמור בסעיף זה למשפחותיהם ולארצם, רשויות הצד המסדיר את הפינוי וכן, אם נדרש, רשויות המדינה המקבלת, יכינו לכל ילד תעודה נושאת תמונות, אותה ישלחו אל סוכנות האיתור המרכזית של הוועד הבינלאומי של הצלב האדום. כל תעודה תכלול, כל אימת שהדבר אפשרי, וכל אימת שהדבר אינו כרוך בסיכון של פגיעה בילד, את המידע הבא:

(א) שם (או שמות) המשפחה של הילד;

(ב) שם פרטי (או שמות פרטיים) של הילד;

(ג) מינו של הילד;

(ד) מקום ותאריך הלידה (או, אם תאריך זה אינו ידוע, גיל מקורב);

(ה) שמו המלא של האב;

(ו) שמה המלא של האם ושם נעוריה;

(ז) שאריו של הילד;

(ח) הלאום של הילד;

- (ט) שפת האם של הילד, וכל שפה אחרת אותה הוא דובר;
- (י) כתובת משפחתו של הילד;
- (יא) כל מספר זיהוי של הילד;
- (יב) מצבו הבריאותי של הילד;
- (יג) סוג הדם של הילד;
- (יד) סימנים מזהים כלשהם;
- (טו) התאריך והמקום בהם נמצא הילד;
- (טז) התאריך בו עזב את המדינה והמקום ממנו עזבה;
- (יז) דתו של הילד, אם יש כזו;
- (יח) כתובתו הנוכחית של הילד במדינה המקבלת;
- (יט) אם הילד מת לפני חזרתו, תאריך, מקום ונסיבות המוות ומקום הקבורה.

פרק III - עתונאים

סעיף 79 - צעדים להגנת עתונאים

1. עתונאים העוסקים במשימות מקצועיות מסוכנות באזורי סכסוך מזוין ייחשבו לאזרחים במשמעותו של סעיף 50, פסקה 1.
2. הם יוגנו ככאלה על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה, בתנאי שלא ינקטו בכל פעולה המשפיעה לרעה על מעמדם כאזרחים, ומבלי לפגוע בזכותם של כתבים צבאיים שהואמנו לכוחות המזוינים למעמד שנקבע בסעיף 4א(4) לאמנה השלישית.
3. הם רשאים לקבל תעודת זיהוי הדומה לדוגמא שבנספח II לפרוטוקול זה. תעודה זו, אשר תונפק על-ידי ממשלתה של המדינה שהעתונאי הוא בעל לאום שלה או שבשטחה הוא מתגורר או בה ממוקם אמצעי התקשורת החדשותי המעסיק אותו, תעיד על מעמדו כעתונאי.

חלק V

ביצוע האמנות ופרוטוקול זה

סימן I - הוראות כלליות

סעיף 80 - צעדים לשם ביצוע

1. הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך ינקטו ללא דיחוי בכל הצעדים ההכרחיים לביצוע חובות יום על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה.
2. הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך יתנו פקודות והנחיות להבטיח את קיום האמנות ופרוטוקול זה, ויפקחו על ביצוען.

סעיף 81 - פעולותיהם של הצלב האדום ושל ארגונים הומניטריים אחרים

1. הצדדים לסכסוך יעניקו לוועד הבינלאומי של הצלב האדום את כל האמצעים שבכוחם על-מנת לאפשר לו לבצע את התפקידים ההומניטריים שהוקצו לו על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה בכדי להבטיח את ההגנה על קורבנות סכסוכים ומתן סיוע להם; הוועד הבינלאומי של הצלב האדום רשאי גם לבצע פעילויות הומניטריות אחרות כלשהן לטובת אותם קורבנות, בכפוף להסכמת הצדדים לסכסוך הנדון.
2. הצדדים לסכסוך יעניקו לארגוני הצלב האדום (הסהר האדום, האריה והשמש האדומים) שלהם, את האמצעים ההכרחיים לביצוע פעילויותיהם ההומניטריות לטובת קורבנות הסכסוך, בהתאם להוראות האמנות ופרוטוקול זה ועקרונות היסוד של הצלב האדום כפי שאלה נוסחו על-ידי וועידות הצלב האדום הבינלאומיות.
3. הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך יקלו, בכל דרך אפשרית, על הסיוע שארגוני צלב אדום (סהר אדום, אריה ושמש אדומים) וחבר אגודות הצלב האדום¹ מושיטים לקורבנות סכסוכים בהתאם להוראות האמנות ופרוטוקול זה ולעקרונות היסוד של הצלב האדום כפי שאלה נוסחו על-ידי וועידות הצלב האדום הבינלאומיות.
4. הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך יעמידו, ככל שרק ניתן, אמצעים דומים לאלה הנזכרים בפסקאות 2 ו-3 לרשות הארגונים ההומניטריים האחרים אליהם

¹ ב-28 בנובמבר 1991 שינה חבר אגודות הצלב האדום והסהר האדום את שמו ל"פדרציה הבינלאומית של אגודות צלב אדום וסהר אדום". (העורך).

מתייחסות האמנות ופרוטוקול זה שהוסמכו כיאות על-ידי הצדדים לסכסוך הנוגעים בדבר והמבצעים את פעילויותיהם ההומניטריות בהתאם להוראות האמנות ופרוטוקול זה.

סעיף 82 - יועצים משפטיים בכוחות מזוינים

בכל עת יבטיחו הצדדים המתקשרים, והצדדים לסכסוך בעת הסכסוך המזוין, כי יועצים משפטיים יהיו זמינים, בעת הצורך, בכדי ליעץ למפקדי הצבא בדרגים המתאימים בדבר החלת האמנות ופרוטוקול זה ובדבר ההנחיות המתאימות שיש ליתן לכוחות המזוינים בנושא זה.

סעיף 83 - הפצה

1. הצדדים המתקשרים מתחייבים, בעת שלום כבעת סכסוך מזוין, להפיץ את האמנות ואת פרוטוקול זה באופן הרחב ביותר האפשרי במדינותיהם, ובפרט, לכלול את לימודם בתכניות ההכשרה הצבאית ולעודד את לימודם על-ידי האוכלוסייה האזרחית, כך שהכוחות המזוינים והאוכלוסייה האזרחית ידעו ויכירו מסמכים אלה.

2. כל הרשויות הצבאיות או האזרחיות אשר, בעת סכסוך מזוין, נושאות באחריות בנוגע להחלת האמנות ופרוטוקול זה, יכירו במלואו את הכתוב בהם.

סעיף 84 - כללי החלה

הצדדים המתקשרים יעבירו אחד למשנהו, מוקדם ככל האפשר, באמצעות הדפוזיטר וכן, כמתאים על-פי הנסיבות, באמצעות המעצמות המגינות, את תרגומיהם הרשמיים לפרוטוקול זה, וכמו כן את החוקים והתקנות אשר אפשר שאומצו על-ידן בכדי להבטיח את החלתו.

סימן II - מיגור הפרות של האמנות ושל פרוטוקול זה

סעיף 85 - מיגור הפרות של פרוטוקול זה

1. הוראות האמנות בדבר מיגורן של הפרות והפרות חמורות, אותן משלימות הוראות סימן זה, יחולו על מיגורן של הפרות והפרות חמורות של פרוטוקול זה.

2. מעשים המתוארים באמנות כהפרות חמורות הם הפרות חמורות של פרוטוקול זה אם בוצעו נגד בני אדם המצויים בידי צד יריב והמוגנים על-פי סעיפים 44, 45, ו-73 של פרוטוקול זה, או נגד הפצועים, החולים וניצולי הספינות שנטרפו של הצד היריב והמוגנים על-פי פרוטוקול זה, או נגד אותם סגל רפואה או דת,

יחידות רפואה או כלי תעבורה רפואית שבשליטת הצד היריב והמוגנים על-פי פרוטוקול זה.

3. נוסף על ההפרות החמורות המוגדרות בסעיף 11, המעשים הבאים ייראו כהפרות חמורות של פרוטוקול זה, כאשר הם מבוצעים במכוון, תוך הפרה של ההוראות הרלבנטיות של פרוטוקול זה, וגורמים מוות או פגיעה חמורה בגוף או בבריאות:

(א) עשייתה של האוכלוסיה האזרחית או של אזרחים יחידים מטרה להתקפה;

(ב) פתיחה בהתקפה חסרת הבחנה המשפיעה לרעה על האוכלוסיה האזרחית או על אובייקטים אזרחיים בידיעה שהתקפה כזאת תגרום לאובדן מופרז של חיי אזרחים, פגיעה מופרזת של אזרחים או נזק מופרז לאובייקטים אזרחיים כמוגדר בסעיף 57, פסקה 2(א)(iii);

(ג) פתיחה בהתקפה נגד מפעלים או מתקנים המכילים כוחות מסוכנים בידיעה שהתקפה כזאת תגרום לאובדן מופרז של חיי אזרחים, פגיעה מופרזת של אזרחים או נזק מופרז לאובייקטים אזרחיים כמוגדר בסעיף 57, פסקה 2(א)(iii);

(ד) עשיית מקומות-לא מוגנים ואזורים מפורזים מטרה להתקפה;

(ה) עשיית אדם מטרה להתקפה בידיעה שהוא מצוי מחוץ למערכה;

(ו) שימוש במעל, תוך הפרת סעיף 37, בסמל ההבחנה של הצלב האדום, הסהר האדום או האריה והשמש האדומים או בסמלי הגנה אחרים המוכרים על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה.

4. נוסף על ההפרות החמורות המוגדרות בפסקאות הקודמות ובאמנות, המעשים להלן ייראו כהפרות חמורות של פרוטוקול זה, כאשר הם מבוצעים במכוון ותוך הפרת האמנות או פרוטוקול זה:

(א) העברה על-ידי המעצמה הכובשת של חלקים מאוכלוסיה האזרחית שלה אל תוך השטח אותו היא כובשת, או גירושה או העברתה של כל אוכלוסית השטח הכבוש או חלקים ממנה בתוך שטח זה או אל מחוץ לו, תוך הפרה של סעיף 49 לאמנה הרביעית;

(ב) דיחוי ללא הצדקה בהשבתם למולדת של שבויי מלחמה או אזרחים;

(ג) נהגי אפרטהייד ונהגים לא אנושיים ומבזים אחרים הכרוכים בפגיעות חמורות בכבוד אישי, על-בסיס אפליה גזעית;

(ד) עשייתם של מונומנטים היסטוריים יצירות אמנות או מקומות פולחן המזוהים בבירור המהווים את מורשתם התרבותית או הרוחנית של עמים להם ניתנה הגנה מיוחדת בהסדר מיוחד, לדוגמא, במסגרת ארגון בינלאומי מוסמך, מטרה להתקפה, הגורמת כתוצאה מכך להרס נרחב שלהם, כאשר אין ראייה להפרה בידי הצד היריב של סעיף 53, תת-פסקה (ב), וכאשר אותם מונומנטים היסטוריים, יצירות אמנות ומקומות פולחן אינם ממוקמים

בקרבנתן המיידית של מטרות צבאיות;

(ה) שלילת הזכות למשפט הוגן וסדיר מאדם המוגן על-פי האמנות או שפסקה 2 של סעיף זה מתייחסת אליו.

5. מבלי לפגוע בתחולת האמנות ופרוטוקול זה, הפרות חמורות של מסמכים אלה ייראו כפשעי מלחמה.

סעיף 86 - אי עשיית מעשה

1. הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך ימגרו הפרות חמורות, וינקטו את הצעדים ההכרחיים למיגור כל הפרות אחרות של האמנות או של פרוטוקול זה הנובעות מאי-עשיית מעשה כאשר קיימת חובת עשה.

2. העובדה כי הפרה של האמנות או של פרוטוקול זה בוצעה על-ידי כפוף, אינה פוטרת את הממונים עליו מאחריות עונשית או משמעתית, בהתאם לנסיבות, אם הם ידעו, או שהיה ברשותם מידע שהיה בו כדי לאפשר להם להסיק בנסיבות שבאותה עת, כי הוא ביצע או עמד לבצע הפרה כזאת והם לא נקטו בכל האמצעים בני הביצוע שהיו בכוחם כדי למנוע את ההפרה או למגרה.

סעיף 87 - חובתם של מפקדים

1. הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך ידרשו ממפקדי צבא, ביחס לחברי הכוחות המזוינים שבפיקודם ובני אדם אחרים שבשליטתם, למנוע, ובמקום בו הדבר הכרחי, למגר הפרות של האמנות ושל פרוטוקול זה ולדווח עליהן לרשויות המוסמכות.

2. על-מנת למנוע הפרות ולמגרן, הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך ידרשו כי מפקדים יבטיחו, באופן ההולם את רמת אחריותם, כי חברי הכוחות המזוינים שבפיקודם מודעים לחובותיהם על-פי האמנות ועל-פי פרוטוקול זה.

3. הצדדים המתקשרים והצדדים לסכסוך ידרשו כי כל מפקד המודע לכך שכפופיו או בני אדם אחרים שבשליטתו עומדים לבצע או ביצעו הפרה של האמנות או של פרוטוקול זה, יזוים את אותם הצעדים הנחוצים כדי למנוע הפרות כאלה של האמנות או פרוטוקול זה וכן, מקום בו נדרש הדבר, לזוים פעולה משמעתית או עונשית נגד המפרים אותם.

סעיף 88 - סיוע הדדי בעניינים פליליים

1. הצדדים המתקשרים יגישו האחד למשנהו את המידה הרבה ביותר של סיוע בקשר להליכים פליליים שבגין הפרות חמורות של האמנות ושל פרוטוקול זה.

2. בכפוף לזכויות ולחובות שנקבעו באמנות ובסעיף 85, פסקה 1, של פרוטוקול זה,

וכאשר הנסיבות מתירות זאת, הצדדים המתקשרים ישתפו פעולה בעניין הסגרה. הם יעניקו את ההתחשבות המתאימה לבקשה של המדינה אשר בשטחה אירעה העבירה לכאורה.

3. חוקי הצד המתקשר אליו הופנתה בקשה יחולו בכל המקרים. עם זאת, הוראות הפסקאות הקודמות לא ישפיעו על החובות הנובעות מהוראות כל אמנה אחרת, בעלת אופי דו-צדדי או רב-צדדי, המסדירה או שתסדיר את נושא הסיוע ההדדי בנושאים פליליים, כולו או חלקו.

סעיף 89 - שיתוף פעולה

במצבים של הפרות כבדות משקל של האמנות או של פרוטוקול זה, הצדדים המתקשרים מתחייבים לפעול, יחדיו או כל אחד בנפרד, בשיתוף פעולה עם האומות המאוחדות ותוך קיום מגילת האומות המאוחדות.

סעיף 90 - ועדה בינלאומית לבירור עובדות

1. (א) תוקם ועדה בינלאומית לבירור עובדות (להלן: "הוועדה") המורכבת מחמישה-עשר חברים ממעלה מוסרית גבוהה המוכרים כנטולי פניות.

(ב) כאשר לא פחות מעשרים צדדים מתקשרים הסכימו לקבל את סמכותה של הוועדה בהתאם לפסקה 2, יכנס הדפוזיטר אז, ובהפוגות של חמש שנים לאחר מכן, מפגש של נציגי אותם צדדים מתקשרים למטרת בחירתם של חברי הוועדה. במפגש יבחרו הנציגים את חברי הוועדה בהצבעה חשאית מתוך רשימת בני אדם אליה רשאי כל אחד מאותם צדדים מתקשרים להציע אדם אחד.

(ג) החברים בוועדה ישרתו בכשרותם האישית ויכהנו בתפקיד עד לבחירתם של חברים חדשים באסיפה העוקבת.

(ד) בבחירות, הצדדים המתקשרים יבטיחו כי כל אחד מבני האדם שייבחרו לוועדה הינו בעל הכישורים הדרושים וכי בוועדה בכללותה מובטח ייצוג גאוגרפי צודק.

(ה) במקרה של התפנות מקום מקרית, הוועדה עצמה תמלא את המקום הפנוי האמור, תוך התחשבות מתאימה בהוראותיהן של תתי-הפסקאות הקודמות.

(ו) הדפוזיטר יעמיד לרשות הוועדה את האמצעים המנהליים הנחוצים לביצוע תפקידיה.

2. (א) הצדדים המתקשרים רשאים בעת החתימה על פרוטוקול זה, אשרורו או ההצטרפות אליו, או בכל עת שלאחר מכן, להצהיר כי הם מכירים למעשה וללא הסכם מיוחד, ביחס לכל צד מתקשר אחר המקבל את אותה התחייבות, בסמכותה של הוועדה לחקור טענות על-ידי אותו צד אחר, על-פי ההסמכה בסעיף זה.

(ב) ההצהרות האמורות לעיל יופקדו אצל הדפוזיטר אשר יעביר העתקים מהן לצדדים המתקשרים.

(ג) הוועדה תהיה מוסמכת:

(i) לחקור עובדות כלשהן שנטען כי הן הפרה חמורה כמוגדר באמנות ובפרוטוקול זה או הפרות כבוד משקל אחרות של האמנות או של פרוטוקול זה;

(ii) להקל באמצעות שירותיה הטובים, על חידושו של יחס של כבוד לאמנות ולפרוטוקול זה;

(ד) במצבים אחרים, הוועדה תפתח בחקירה על-פי בקשת צד לסכסוך רק בהסכמת הצד או הצדדים האחרים הנוגעים בדבר.

(ה) בכפוף להוראות האמורות לעיל של פסקה זאת, הוראותיהן של סעיף 52 של האמנה הראשונה, סעיף 53 של האמנה השנייה, סעיף 132 של האמנה השלישית וסעיף 149 של האמנה הרביעית ימשיכו לחול על כל הפרה לכאורה של האמנות וישתדלו על כל הפרה לכאורה של פרוטוקול זה.

3. (א) אלא אם כן הוסכם אחרת על-ידי הצדדים הנוגעים בדבר, כל החקירות יבוצעו בידי מותב המורכב משבעה חברים שמונו כדלקמן:

(i) חמישה מחברי הוועדה, שאינם אזרחים של צד כלשהו לסכסוך, שמונו על-ידי נשיא הוועדה על בסיס ייצוג גאוגרפי צודק, לאחר התייעצות עם הצדדים לסכסוך;

(ii) שני חברים אד הוק, שאינם אזרחים של צד כלשהו לסכסוך, שמונו אחד בידי כל צד.

(ב) עם קבלת בקשת החקירה, נשיא הוועדה יפרט מגבלת זמן מתאימה לקביעת המותב. אם חבר אד הוק כלשהו לא מונה במגבלת הזמן, ימנה הנשיא מיד את אותם חבר או חברי וועדה הנחוצים להשלמת החברות במותב.

4. (א) המותב שנקבע לפי פסקה 3 לשם ביצוע חקירה יזמין את הצדדים לסכסוך לסייע לו ולהציג ראיות. המותב רשאי גם לחפש ראיות אחרות כפי שהוא מוצא לנכון והוא רשאי לבצע חקירה של המצב על אתר.

(ב) כל הראיות תהיינה גלויות במלואן לצדדים, ותהא להם הזכות להעיר הערותיהם עליהן לוועדה.

(ג) לכל צד תהיה הזכות לחלוק על ראיות אלה.

5. (א) הוועדה תגיש לצדדים דין וחשבון על ממצאיו העובדתיים של המותב, יחד עם אותן המלצות שתמצא לנכון.

(ב) אם אין ביכולתו של המותב להשיג ראיות מספיקות עבור ממצאים עובדתיים וחסרי פניות, תציין הוועדה את הסיבות לחוסר יכולת זה.

(ג) הוועדה לא תפרסם את ממצאיה ברבים, אלא אם כל הצדדים לסכסוך דרשו מהוועדה לעשות כן.

6. הוועדה תקבע כללים משלה, לרבות כללים עבור נשיאות הוועדה ונשיאות המותב. כללים אלה יבטיחו כי תפקידיו של נשיא הוועדה ימולאו בכל עת וכן כי במקרה של חקירה, הם ימולאו בידי אדם שאיננו בעל לאום של צד לסכסוך.

7. הוצאות המינהל של הוועדה יכוסו על-ידי תרומות מהצדדים המתקשרים אשר נתנו הצהרות על-פי פסקה 2, ועל-ידי תרומות וולונטריות. הצד או הצדדים לסכסוך הדורשים חקירה יעבירו את הכספים הדרושים להוצאות המותב, והצד או הצדדים שנגדם נטען ישיבו להם כספים אלה בשיעור של חמישים אחוזים מעלויות המותב. כאשר מובאות האשמות שכנגד בפני המותב, יעביר כל צד חמישים אחוזים מהכספים הדרושים.

סעיף 91 - אחריות

צד לסכסוך המפר את הוראות האמנות או את הוראות פרוטוקול זה יהיה מחויב, אם המקרה מחייב זאת, לשלם פיצויים. הוא יהיה אחראי עבור כל המעשים שבוצעו בידי בני אדם המהווים חלק מכוחותיו המזוינים.

חלק VI הוראות סיום

סעיף 92 - חתימה

פרוטוקול זה יהיה פתוח לחתימה על-ידי הצדדים לאמנות שישה חודשים לאחר חתימתו של הכתב הסופי ויישאר פתוח לתקופה של שנים-עשר חודשים.

סעיף 93 - אשרור

פרוטוקול זה יאשרר בהקדם האפשרי. כתבי האשרור יופקדו אצל המועצה הפדרלית השוויצרית, דפוזיטר האמנות.

סעיף 94 - הצטרפות

פרוטוקול זה יהיה פתוח להצטרפות על-ידי כל צד שהוא לאמנות שלא חתם עליו. כתבי ההצטרפות יופקדו אצל הדפוזיטר.

סעיף 95 - כניסה לתוקף

1. פרוטוקול זה ייכנס לתוקף שישה חודשים לאחר הפקדת שני כתבי אשרור או הצטרפות.
2. לגבי כל צד לאמנות שיאשרר פרוטוקול זה או יצטרף אליו לאחר מכן, פרוטוקול זה ייכנס לתוקף שישה חודשים לאחר שהפקיד צד זה את כתב האשרור או ההצטרפות שלו.

סעיף 96 - יחסי-אמנות עם כניסת פרוטוקול זה לתוקפו

1. כאשר הצדדים לאמנות הם גם צדדים לפרוטוקול זה, יחולו האמנות כפי שהושלמו על-ידי פרוטוקול זה.
2. כאשר אחד הצדדים לסכסוך איננו מחויב על-פי פרוטוקול זה, הצדדים לפרוטוקול יישארו מחויבים על-פיו ביחסיהם ההדדיים. יתר על כן, הם יהיו מחויבים על-פי פרוטוקול זה ביחס לכל אחד מהצדדים שאיננו מחויב על-פיו, אם זה מקבל ומחיל את הוראותיו.
3. הרשות המייצגת עם המצוי נגד צד מתקשר בסכסוך מזוין מהסוג אליו מתייחס סעיף 1, פסקה 4, רשאית ליטול על עצמה להחיל את האמנות ואת פרוטוקול זה ביחס לאותו סכסוך באמצעות הצהרה חד-צדדית המופנית אל הדפוזיטר. הצהרה כזאת, עם קבלתה על-ידי הדפוזיטר, תהיינה לה ביחס לאותו סכסוך התוצאות הבאות:
 - (א) האמנות ופרוטוקול זה נכנסות לתוקפן לגבי הרשות האמורה כצד לסכסוך בתוקף מיידי;
 - (ב) הרשות האמורה נושאת בזכויות וחובות הזהות לאלה שקיבל על עצמו הצד המתקשר באמנות ובפרוטוקול זה; וכן
 - (ג) האמנות ופרוטוקול זה מחייבים במידה שווה את כל הצדדים לסכסוך.

סעיף 97 - תיקון

1. כל צד מתקשר רשאי להציע תיקונים לפרוטוקול זה. נוסח כל תיקון מוצע יועבר לדפוזיטר אשר יחליט, לאחר התייעצות עם כל הצדדים המתקשרים והוועד הבינלאומי של הצלב האדום, האם יש לכנס ועידה על-מנת לשקול את התיקון המוצע.
2. הדפוזיטר יזמין לוועידה כאמור את כל הצדדים המתקשרים וכן את הצדדים לאמנות, בין אם הם חתומים על פרוטוקול זה ובין אם לאו.

סעיף 98 - בחינה מחדש של נספח I

1. לא יאוחר מארבע שנים לאחר כניסתו של פרוטוקול זה לתוקף ולאחר מכן בהפוגות של לא פחות מארבע שנים, הוועד הבינלאומי של הצלב האדום ייוועץ

בצדדים המתקשרים בנוגע לנספח I לפרוטוקול זה, ואם הוא רואה לנחוץ, יהיה ראשי להציע מפגש של מומחים טכניים על-מנת לבחון את נספח I ולהציע לגביו את אותם תיקונים שייראו רצויים. למעט אם, תוך שישה חודשים מהעברת ההצעה בדבר מפגש כגון זה לצדדים המתקשרים, יתנגד שליש מהם, יכנס הוועד הבינלאומי של הצלב האדום את המפגש ויזמין גם משקיפים מארגונים בינלאומיים מתאימים. מפגש כזה יכנס בנוסף על ידי הוועד הבינלאומי של הצלב האדום בכל עת לפי בקשתם של שליש מהצדדים המתקשרים.

2. הדפוזיטר יכנס וועידה של הצדדים המתקשרים ושל הצדדים לאמנות על-מנת לבחון תיקונים המוצעים על-ידי מפגש של מומחים טכניים אם, לאחר מפגש זה, מבקשים זאת הוועד הבינלאומי של הצלב האדום או שליש מהצדדים המתקשרים.

3. ניתן יהא לאמץ בוועידה כאמור תיקונים לנספח I ברוב של שני שליש מהצדדים המתקשרים הנוכחים ומצביעים.

4. הדפוזיטר יעביר לצדדים המתקשרים ולצדדים לאמנות כל תיקון שאומץ כאמור. בתום תקופה של שנה לאחר שהועבר כאמור, ייחשב זה כתיקון שנתקבל אלא אם, בתוך אותה תקופה, נמסרו לדפוזיטר הצהרות בדבר אי-קבלת התיקון מלא פחות משליש מהצדדים המתקשרים.

5. תיקון שייחשב כתיקון שנתקבל בהתאם לפסקה 4 ייכנס לתוקפו שלושה חודשים לאחר שנתקבל לגבי כל הצדדים המתקשרים להוציא אלה שנתנו הצהרה בדבר אי-קבלה בהתאם לאותה פסקה. כל צד שנתן הצהרה כזאת רשאי למשכה בכל עת, שאז ייכנס התיקון לתוקפו, לגבי אותו צד, שלושה חודשים לאחר מכן.

6. הדפוזיטר יודיע לצדדים המתקשרים ולצדדים לאמנות על כניסתו לתוקף של כל תיקון, על הצדדים המחויבים על-פיו, על תאריך כניסתו לתוקף לגבי כל צד, על הצהרות אי-קבלה שנעשו בהתאם לפסקה 4 ועל משיכות של הצהרות כאלה.

סעיף 99 - הסתלקות

1. במקרה שצד מתקשר יסתלק מפרוטוקול זה, תיכנס ההסתלקות לתוקף רק שנה לאחר קבלת כתב ההסתלקות. אם, בכל זאת, עם פקיעתה של אותה שנה, הצד המסתלק מצוי באחד המצבים אליהם מתייחס סעיף 1, ההסתלקות לא תכנס לתוקף לפני תום הסכסוך המזוין או הכיבוש, ובכל מקרה, לא לפני סיומן של פעולות הקשורות בשחרורם, השבתם למולדת או יישובם מחדש הסופיים של בני האדם המוגנים על-פי האמנות או על-פי פרוטוקול זה.

2. ההסתלקות תימסר בכתב לידיעת הדפוזיטר אשר יעבירה לכל הצדדים המתקשרים.

3. ההסתלקות תהא תקפה רק לגבי הצד המסתלק.

4. אין בהסתלקות כלשהי לפי פסקה 1 כדי להשפיע על החובות על-פי פרוטוקול זה אותן נטל אותו צד מסתלק על עצמו, בשל הסכסוך המזוין, ביחס למעשה כלשהו אשר בוצע בטרם נכנסה ההסתלקות לתוקף.

סעיף 100 - הודעות

הדפוזיטר יידע את הצדדים המתקשרים וכן את הצדדים לאמנות, בין אם הם חתומים על פרוטוקול זה ובין אם לאו, אודות:

(א) חתימות על פרוטוקול זה והפקדתם של כתבי אשרור והצטרפות על-פי סעיפים 93 ו-94;

(ב) תאריך כניסתו של פרוטוקול זה לתוקף על-פי סעיף 95;

(ג) הודעות והצהרות שנתקבלו על-פי סעיפים 84, 90 ו-97;

(ד) הצהרות שנתקבלו על-פי סעיף 96, פסקה 3, ואשר הודעה על מסירתם תבוצע בשיטות המהירות ביותר; וכן

(ה) הסתלקויות לפי סעיף 99.

סעיף 101 - רישום

1. לאחר כניסתו לתוקף, יועבר פרוטוקול זה על-ידי הדפוזיטר למזכירות האומות המאוחדות לרישום ופרסום, בהתאם לסעיף 102 של מגילת האומות המאוחדות.

2. הדפוזיטר גם יודיע למזכירות האומות המאוחדות על כל אשרורים, הצטרפויות והסתלקויות אשר קיבל ביחס לפרוטוקול זה.

סעיף 102 - נוסח מהימן

עותק המקור של פרוטוקול זה, אשר נוסחיו בערבית, סינית, אנגלית, צרפתית, רוסית וספרדית מהימנים במידה שווה, יופקדו אצל הדפוזיטר, אשר יעביר עותקים מתאימים למקור שלהם לכל הצדדים לאמנות.

נספח I

תקנות בדבר זיהוי

סעיף 1 - הוראות כלליות

1. התקנות בדבר זיהוי שבנספח זה מיישמות את ההוראות הרלוונטיות של אמנות גינבה והפרוטוקול; הן מכוונות להקל על זיהויים של סגל, אספקה, יחידות, כלי תעבורה ומתקנים המוגנים על-פי אמנות גינבה והפרוטוקול.
2. כללים אלה לכשעצמם אינם מכוננים את הזכות להגנה. זכות זו מוסדרת על-ידי הסעיפים הרלוונטיים של האמנות והפרוטוקול.
3. הרשויות המוסמכות רשאיות, בכפוף להוראות הרלוונטיות של אמנות גינבה והפרוטוקול, להסדיר בכל עת את השימוש בסימני ואיתותי ההבחנה, הצגתם, הארתם ואת תכונת היותם בני גילוי.
4. הצדדים המתקשרים ובמיוחד הצדדים לסכסוך מוזמנים בכל עת להסכים על סימנים או מערכות נוספים או אחרים שיגבירו את אפשרות הזיהוי וינצלו עד תום התפתחויות טכנולוגיות בתחום.

פרק I - תעודת זיהוי

סעיף 2 - תעודת זיהוי לסגל רפואה אזרחי ולסגל דת קבועים

1. על תעודת הזיהוי לסגל רפואה אזרחי וסגל דת קבועים אליהן מתייחס סעיף 18, פסקה 3, לפרוטוקול:
 - (א) לשאת את סמל ההבחנה ולהיות בגודל המאפשר את נשיאתה בכיס;
 - (ב) להיות עמידה עד כמה שהדבר מעשי;
 - (ג) להיות מנוסחת בשפת הלאום או בשפה הרשמית ובנוסף, עד כמה שהדבר מתאים, בשפה המקומית של האיזור הנוגע בדבר;
 - (ד) לציין את השם, את תאריך הלידה (או, אם זה אינו זמין, את הגיל בעת ההנפקה) ואת מספר הזהות, אם קיים כזה, של המחזיק;
 - (ה) להצהיר על הכשרות מכוחה זכאי המחזיק להגנת האמנות והפרוטוקול;
 - (ו) לשאת את תמונת המחזיק, וכן את חתימתו או טביעת אגודלו, או שניהם;
 - (ז) לשאת את חותמת הרשות המוסמכת ואת חתימתה;
 - (ח) לציין את תאריך הנפקת התעודה ותאריך פקיעתה;
 - (ט) לציין, כל אימת שהדבר אפשרי, את סוג הדם של המחזיק על גבה של התעודה.

2. תעודת הזיהוי תהיה אחידה בכל שטחו של כל אחד מהצדדים המתקשרים, וככל שרק ניתן, מסוג זהה לגבי כל הצדדים לסכסוך. הצדדים לסכסוך רשאים להיות מונחים על-ידי הדוגמא החד-לשונית המוצגת באיור 1. עם פרוץ מעשי האיבה, יעבירו הצדדים האחד למשנהו דוגמא של תעודת הזיהוי בה הם משתמשים, אם דוגמא זו שונה מזו המוצגת באיור 1. תעודת הזיהוי תונפק, במידת האפשר, בשני העתקים, שאחד מהם יישמר אצל הרשות המנפיקה, אשר לה השליטה בתעודות שהנפיקה.

3. בשום נסיבות שהן לא תישללנה מסגל רפואה אזרחי ומסגל דת קבועים תעודות הזיהוי שלהם. במקרה של אובדן של תעודה, הם יהיו זכאים לקבל העתק.

סעיף 3 - תעודת זיהוי לסגל רפואה אזרחי ולסגל דת זמניים

1. על תעודת הזיהוי לסגל רפואה אזרחי וסגל דת זמניים, להיות כל אימת שהדבר אפשרי, דומה לזאת האמורה בסעיף 1 של תקנות אלה. הצדדים לסכסוך רשאים להיות מונחים על-ידי הדוגמא המוצגת באיור 1.

2. כאשר הנסיבות מונעות מתן תעודות זיהוי לסגל רפואה אזרחי וסגל דת זמניים הדומות לאלה המתוארות בסעיף 2 של תקנות אלה, ניתן להנפיק לסגל האמור אישור חתום בידי הרשות המוסמכת המאשר כי האדם אשר הונפק לו האישור מוקצה לתפקיד כסגל זמני והמצהיר, אם ניתן, את משך הזמן של אותה משימה ואת זכותו לשאת את סמל ההבחנה. על האישור לציין את שם המחזיק ותאריך לידתו (או, אם זה אינו זמין, את הגיל בעת הנפקת האישור), תפקידו ומספר הזהות, אם קיים. האישור יישא את חתימתו או את טביעת אגודלו, או את שניהם.

FRONT

 <p>(space reserved for the name of the country and authority issuing this card)</p> <p>IDENTITY CARD</p> <p>PERMANENT medical for TEMPORARY civilian religious personnel</p>	
<p>Name</p> <p>.</p> <p>Date of birth (or age)</p> <p>Identity No. (if any)</p> <p>The holder of this card is protected by the Geneva Conventions of 12 August 1949 and by the Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts (Protocol I) in his capacity as</p> <p>.</p>	
<p>Date of issue No. of card</p> <p style="text-align: right;">Signature of issuing authority</p>	
<p>Date of expiry</p>	

REVERSE SIDE

Height	Eyes	Hair
Other distinguishing marks or information:		
.		
.		
.		
<p>PHOTO OF HOLDER</p>		
Stamp	Signature of holder or thumbprint or both	

פרק II - סמל ההבחנה

סעיף 4 - צורה

סמל ההבחנה (אדום על רקע לבן) יהא גדול ככל המתאים על-פי הנסיבות. לגבי הצורות של הצלב, הסהר או האריה והשמש*, הצדדים המתקשרים רשאים להיות מונחים על-ידי הדוגמאות המוצגות באיור 2.

איור 2: סמלי הבחנה באדום על רקע לבן

סעיף 5 - שימוש

1. סמל ההבחנה יהא מוצג, בכל עת אפשרית, על-פני משטח שטוח, על דגלים או בכל דרך אחרת המתאימה לתנאי הקרקע, כך שהוא יהא נראה לעין ממספר רב ככל האפשר של כיוונים וממרחק רב ככל האפשר, ובייחוד מהאוויר.
2. בלילה או כאשר הראות לקויה, סמל ההבחנה יכול שיהיה מואר או מאיר.
3. סמל ההבחנה יכול שיהיה עשוי מחומרים העושים אותו ניתן לזיהוי על-ידי אמצעי גילוי טכניים. על החלק האדום להיות צבוע על צבע-יסוד שחור בכדי להקל על זיהויו, בייחוד על-ידי מכשירי אינפרא-אדום.
4. סגל רפואה וסגל דת המבצעים את תפקידיהם באזור הקרב חייבים, ככל שרק ניתן, לחבוש כיסוי ראש וללבוש ביגוד הנושאים את סמל ההבחנה.

* אף מדינה לא השתמשה בסמל האריה והשמש מאז 1980.

פרק III - איתותי הבחנה

סעיף 6 - שימוש

1. השימוש בכלל איתותי ההבחנה המפורטים בפרק זה מותר ליחידות רפואה ולכלי תעבורה רפואית.
2. איתותי ההבחנה, העומדים לרשותם הבלעדית של יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית, לא ישמשו לכל מטרה אחרת, בסייג השימוש באיתות האור (ראו פסקה 3 להלן).
3. בהעדר הסכם מיוחד בין הצדדים לסכסוך המסייג את השימוש באורות כחולים מהבהבים לזיהויים של רכבי רפואה, ספינות וכלי שיט רפואיים, השימוש באיתות זה עבור כלי רכב, ספינות וכלי שיט אחרים אינו אסור.
4. כלי טיס רפואיים זמניים יכולים, אם מחמת העדר זמן או בשל מאפייניהם, להיות מסומנים בסמל ההבחנה, רשאים לעשות שימוש באיתותי ההבחנה שאושרו בפרק זה.

סעיף 7 - איתות אור

1. איתות האור, המורכב מאור כחול מהבהב כמוגדר ב-Airworthiness Technical Manual of the International Civil Aviation Organization (ICAO), מסמך 9051, נקבע לשימושם של כלי טיס רפואיים כדי לאותת על זהותם. לא יעשה כל כלי טיס אחר שימוש באיתות זה. על כלי טיס רפואיים העושים שימוש באור כחול מהבהב להציג אותם אורות כדרוש על-מנת לעשות את איתות האור נראה לעין ממספר רב ככל האפשר של כיוונים.
 2. בהתאם להוראות פרק XIV, פסקה 4 של קוד האיתותים הבינלאומי של הארגון הימי העולמי (IMO), על כלי שיט המוגנים על-פי אמנות גינבה של 1949 והפרוטוקול להציג אור כחול מהבהב אחד או יותר הנראים לעין מכל כיוון שהוא.
 3. על רכבי רפואה להציג אור כחול מהבהב אחד או יותר הנראים לעין ממרחק רב ככל האפשר. על הצדדים המתקשרים ובמיוחד הצדדים לסכסוך העושים שימוש באורות בצבעים אחרים ליתן על-כך הודעה.
 4. הצבע הכחול המומלץ מתקבל כאשר הכרומטיות שלו נופלת בתחומי טבלת הכרומטיות של מועצת התאורה הבינלאומית (ICI) כמוגדר במשוואות הבאות:

$y = 0.065 + 0.805 x$	התחום הירוק
$y = 0.400 - x$	התחום הלבן
$x = 0.133 + 0.600 y$	התחום הסגול
- קצב ההבהוב המומלץ לאור הכחול הוא בין ששים למאה הבהובים בדקה.

סעיף 8 - איתות רדיו

1. איתות הרדיו יורכב מאיתות החירום ומאיתות ההבחנה כמתואר בתקנות הרדיו (RR Articles 40 and N 40) של איגוד התקשורת הבינלאומי (ITU).
2. שדר הרדיו שיבוא לאחר איתות החירום ואיתות ההבחנה שנוכרו בפסקה 1, ישודר בשפה האנגלית במרווחים הנאותים בתדר או בתדרים שנקבעו למטרה זו בתקנות הרדיו, והוא יעביר את המידע הבא באשר לתעבורה הרפואית הנוגעת בדבר:
 - (א) אות הקריאה או אמצעי זיהוי מוכרים אחרים;
 - (ב) מיקום;
 - (ג) מספר כלי הרכב וסוגיהם;
 - (ד) המסלול המיועד;
 - (ה) זמן משוער בדרך וזמן משוער של היציאה וההגעה, לפי המתאים;
 - (ו) כל מידע אחר כגון גובה טיסה, תדרי קשר שמורים, שפות, וכמו כן אפנוני מכ"ם למעקב משני וקידודיו.
3. בכדי להקל על התקשורת כאמור בפסקאות 1 ו-2, כמו גם על התקשורת כאמור בסעיפים 22, 23 ו-25 עד 31 של הפרוטוקול, הצדדים המתקשרים, הצדדים לסכסוך, או אחד הצדדים לסכסוך, הפועלים בהסכם או לבד, יכולים לייעד, בהתאם לטבלת הקצאת התדרים אשר בתקנות הרדיו הנספחות לאמנת התקשורת הבינלאומית, ולפרסם תדרים ארציים נבחרים בהם יעשו הם שימוש לתקשורת כאלה. איגוד התקשורת הבינלאומית יקבל הודעה בדבר תדרים אלה בהתאם לנוהלים שיאושרו על ידי וועידת המינהלה העולמית לרדיו.

סעיף 9 - זיהוי אלקטרוני

1. ניתן לעשות שימוש במערכת המכ"ם למעקב משני, כמפורט בנספח 10 לאמנת שיקגו בדבר תעופה אזרחית בינלאומית מיום 7 בדצמבר 1944, כפי שתוקנה מעת לעת, כדי לזהות כלי טיס רפואיים ולעקוב אחר מסלולם. אפנון המכ"ם למעקב משני וקידודו אשר יישמרו לשימושם הבלעדי של כלי טיס רפואיים, ייקבעו על-ידי הצדדים המתקשרים, הצדדים לסכסוך, או אחד הצדדים לסכסוך, הפועלים בהסכם או לבד, בהתאם לנהלים עליהם ימליץ ארגון התעופה האזרחית הבינלאומי.
 2. כלי תעבורה רפואית מוגנים רשאים, למטרה של זיהויים ומיקומם של טרנספונדרים אירונאוטיים סטנדרטיים של מכ"ם ו/או טרנספונדרים ימיים סטנדרטיים של מכ"ם חיפוש והצלה.
- תהיה לכלי תעבורה רפואית מוגנים האפשרות להיות מזוהים על-ידי כלי שיט וכלי תעופה המצויידיים במערכת מכ"ם למעקב משני באמצעות קוד שישודר על-ידי טרנספונדר מכ"ם, למשל באפנון 3/A, המורכב על-גבי כלי התעבורה הרפואית.

על הקוד שישודר על-ידי טרנספונדר של כלי תעבורה רפואית להיות מוקצה לכלי תעבורה זה על-ידי הרשויות המוסמכות ולהיות מובא לידיעת כל הצדדים לסכסוך.

3. תהיה לכלי תעבורה רפואית מוגנים האפשרות להיות מזוהים על-ידי צוללות באמצעות שיטה מתאימה של איתות אקוסטי תת-מימי מתאים שישודר על-ידי כלי התעבורה הרפואית.

האיתות האקוסטי התת-מימי יורכב מאות הקריאה (או מכל אמצעי זיהוי מוכר אחר של כלי תעבורה רפואית) של הספינה לפניו תבוא הקבוצה היחידה YYY שתשודר במורס בתדר האקוסטי המתאים, למשל 5 קה"צ.

צדדים לסכסוך המבקשים לעשות שימוש באיתות הזיהוי האקוסטי התת-מימי המתואר לעיל יביאו את האיתות לידיעת הצדדים הנוגעים בדבר בהקדם האפשרי, וכאשר הם נותנים הודעה באשר לשימוש בספינות בתי החולים שלהן, יאשרו הם את התדר בו ייעשה שימוש.

4. צדדים לסכסוך רשאים, בהסכם מיוחד ביניהם, לכוון לשימוש מערכת אלקטרונית דומה לזיהויים של רכבי רפואה וספינות רפואה וכלי שיט רפואיים.

פרק IV - תשדורות

סעיף 10 - תשדורות רדיו

1. איתות החירום ואיתות ההבחנה שנקבעו בסעיף 8, יכולים לבוא לפני תשדורות רדיו מתאימות של יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית בהחלת הנהלים המבוצעים על-פי סעיפים 22, 23 ו-25 עד 31 של הפרוטוקול.

2. כלי התעבורה הרפואית אליהם מתייחסים סעיפים 40 (סימן II, מס. 3209) ו-40 N (סימן III, מס. 3214) של תקנות הרדיו של ה-ITU רשאים גם לשדר תשדורותיהם על-ידי מערכות לוויין, בהתאם להוראות סעיפים 37, 37 N ו-59 של תקנות הרדיו של ה-ITU בדבר שירותי לוויין ניידים.

סעיף 11 - שימוש בקודים בינלאומיים

יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית רשאים בנוסף לעשות שימוש בקודים ובאיתותים אשר נקבעו על-ידי איגוד התקשורת הבינלאומי, ארגון התעופה האזרחית הבינלאומי והארגון הימי העולמי. השימוש בקודים ואיתותים אלה ייעשה בהתאם לאמות המידה, הנהלים והנהלים הנקבעים על-ידי ארגונים אלה.

סעיף 12 - אמצעי תקשורת אחרים

כאשר תקשורת רדיו דו-כיוונית אינה אפשרית, ניתן לעשות שימוש באיתותים שנקבעו בקוד הבינלאומי לאיתותים שאומץ על-ידי הארגון הימי העולמי או

בנספח המתאים לאמנת שיקגו בדבר תעופה אזרחית בינלאומית מיום 7 בדצמבר 1944, כפי שתוקנה מעת לעת.

סעיף 13 - תכניות טיסה

ההסכמים וההודעות המתייחסים לתכניות טיסה הקבועים בסעיף 29 לפרוטוקול, ינוסחו, ככל שרק ניתן, בהתאם לנהלים שנקבעו על-ידי ארגון התעופה האזרחית הבינלאומי.

סעיף 14 - איתותים ונהלים ליירוט כלי טיס רפואי

אם נעשה שימוש במטוס מיירט בכדי לוודא את זהותו של כלי טיס רפואי בעת בטיסה או בכדי לדרוש ממנו לנחות בהתאם לסעיפים 30 ו-31 של הפרוטוקול, המטוס המיירט וכלי הטיס הרפואי יעשו שימוש בנהלים הסטנדרטים בדבר יירוט חזותי ויירוט רדיו הקבועים בנספח 2 לאמנת שיקגו בדבר תעופה אזרחית בינלאומית מיום 7 בדצמבר 1944, כפי שתוקנה מעת לעת.

פרק V - הגנה אזרחית

סעיף 15 - תעודת זיהוי

1. תעודת הזיהוי של סגל ההגנה האזרחית שנקבעה בסעיף 66, פסקה 3, של הפרוטוקול, מוסדרת על-ידי ההוראות הרלבנטיות של סעיף 2 של תקנות אלה.
2. תעודת הזיהוי של סגל ההגנה האזרחית יכול שתיעשה על-פי הדוגמא המוצגת באיור 3.
3. אם אנשי הגנה אזרחית מורשים לשאת נשק אישי קל, ייעשה רישום לאותו עניין על גבי התעודה האמורה.

FRONT

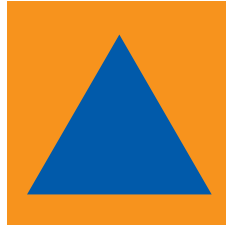
	<p>(space reserved for the name of the country and authority issuing this card)</p>
	<p>IDENTITY CARD for civil defence personnel</p>
Name
Date of birth (or age)
Identity No. (if any)
<p>The holder of this card is protected by the Geneva Conventions of 12 August 1949 and by the Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts (Protocol I) in his capacity as</p>	
Date of issue	No. of card
<p>Signature of issuing authority</p>	
Date of expiry	

REVERSE SIDE

Height	Eyes	Hair
<p>Other distinguishing marks or information:</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>Weapons</p>		
<p>PHOTO OF HOLDER</p>		
Stamp	Signature of holder or thumbprint or both	

סעיף 16 - סימן הבחנה בינלאומי

1. סימן ההבחנה הבינלאומי של הגנה אזרחית שנקבע בסעיף 66, פסקה 4, של הפרוטוקול הוא משולש שווה צלעות כחול על רקע כתום. דוגמא מוצגת באיור 4:

איור 4: משולש כחול על רקע כתום

2. מומלץ כי:

(א) אם המשולש הכחול מצוי על דגל או סרט זרוע או אפודה, הרקע למשולש יהיו דגל, סרט זרוע או אפודה כתומים;

(ב) אחת מזוויות המשולש תכוון במאונך כלפי מעלה;

(ג) אף אחת מזוויות המשולש לא תיגע בקצה הרקע הכתום.

3. סימן ההבחנה הבינלאומי יהיה גדול ככל המתאים על-פי הנסיבות. סימן ההבחנה יהא מוצג, בכל עת אפשרית, על-פני משטחים שטוחים או על דגלים הנראים לעין ממספר רב ככל האפשר של כיוונים ומרחק רב ככל האפשר. בכפוף להוראותיה של הרשות המוסמכת, אנשי הגנה אזרחית, ככל שרק ניתן, יחבשו כיסוי ראש וילבשו בבגדים הנושאים את סימן ההבחנה הבינלאומי. בלילה או כאשר הראות לקויה, יכול הסימן להיות מואר או מאיר; ניתן גם וייעשה מחומרים העושים אותו ניתן לזיהוי על-ידי אמצעי גילוי טכניים.

פרק VI - מפעלים ומתקנים המכילים כוחות מסוכנים

סעיף 17 - סימן בינלאומי מיוחד

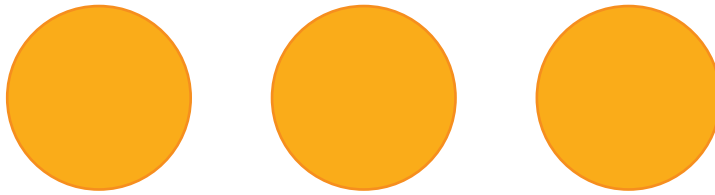
1. הסימן הבינלאומי המיוחד למפעלים ומתקנים המכילים כוחות מסוכנים, כפי שנקבע בסעיף 56, פסקה 7, של הפרוטוקול, יהיה קבוצה של שלושה עיגולים בצבע כתום בוהק, בגודל זהה, המונחים על אותו ציר, כאשר המרחק בין כל עיגול יהא רדיוס אחד, בהתאם לאיור 5 המוצג להלן.

2. הסימן יהיה גדול ככל המתאים על-פי הנסיבות. בעת הצגתו על-פני שטח נרחב, ניתן לחזור עליו לעתים תכופות כראוי על-פי הנסיבות. הוא יוצג, בכל עת שניתן,

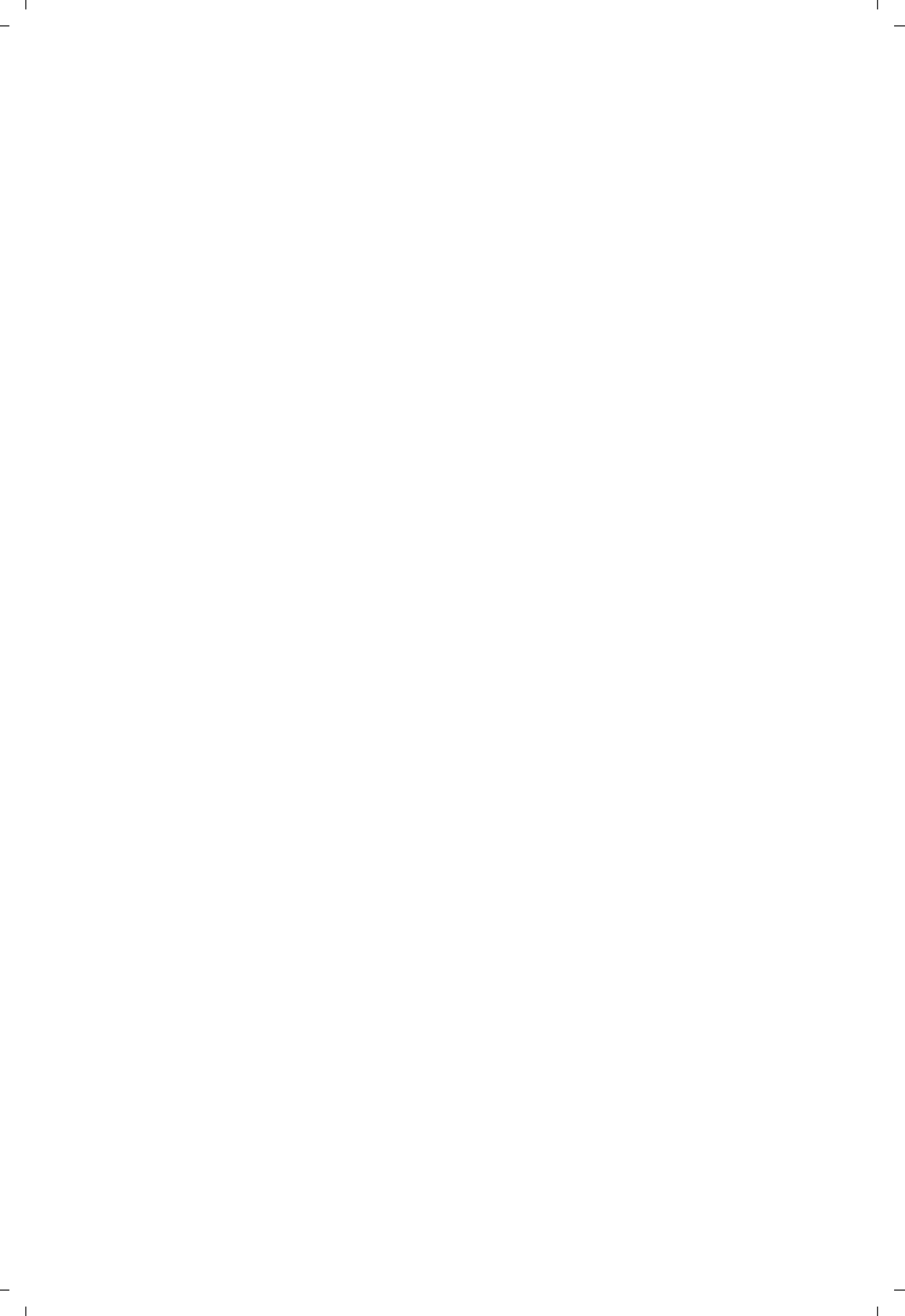
על-פני משטחים שטוחים או על דגלים כך שיהיה נראה לעין ממספר רב ככל האפשר של כיוונים ומרחק רב ככל האפשר.

3. על דגל, המרחק בין הגבולות החיצוניים של הסימן לצדדיו הסמוכים של הדגל יהא רדיוס אחד של עיגול. הדגל יהיה מלבני ורקעו יהיה לבן.

4. בלילה או כאשר הראות לקויה, יכול הסימן להיות מואר או מאיר. ניתן גם וייעשה מחומרים העושים אותו ניתן לזיהוי על-ידי אמצעי גילוי טכניים.

איור 5: סימן בינלאומי מיוחד עבור מפעלים ומתקנים המכילים כוחות מסוכנים

נספח II

תעודת זיהוי עבור עתונאים
במשימות מקצועיות מסוכנות

פני התעודה

<p>NOTICE</p> <p>This identity card is issued to journalists or dangerous professional workers in areas of armed conflict. The holder is entitled to be treated as a civilian under the Geneva Conventions of 12 August 1949, and their Additional Protocol I. The card must be carried at all times and shown on demand, for identification purposes only to the Detaining Authority, in areas of its jurisdiction.</p>	<p>(Name of country issuing this card)</p> <p>(Nombre del país que expide esta tarjeta)</p> <p>(Nom du pays qui a délivré cette carte)</p> <p>(Название страны, выдавшей удостоверение)</p>
<p>ملاحظة</p> <p>تصدر هذه البطاقة لتجارتي الصحافة المهنية الخطرة في مناطق النزاعات المسلحة وحملها أن يحظى معاملة المدنيين وفقاً لاتفاقيات جنيف للوقت ١٢ آب/أغسطس ١٩٤٩ وأيضا (بروتوكولها) الإضافي الأول. ويجب أن يحتفظ حامل البطاقة بها دوماً وبأمان ويجب أن يمتثل فوراً إلى طلبات السلطات في مناطق اختصاصها.</p>	<p>(Name of country issuing this card)</p> <p>(Nombre del país que expide esta tarjeta)</p> <p>(Nom du pays qui a délivré cette carte)</p> <p>(Название страны, выдавшей удостоверение)</p>
<p>NOTA</p> <p>La presente tarjeta de identidad se expide a los periodistas o a los profesionales peligrosos en zonas de conflicto armado. El titular tiene derecho a ser tratado como un civil de acuerdo a los Convenios de Ginebra del 12 de agosto de 1949 y su Protocolo adicional I. El titular debe llevar la tarjeta consigo, en todo momento. En caso de ser detenido, la tarjeta mostrará a las autoridades que la detengan a fin de facilitar su identificación.</p>	<p>IDENTITY CARD FOR JOURNALISTS ON DANGEROUS PROFESSIONAL MISSIONS</p> <p>بطاقة الهوية الخاصة بالصحفيين الكثفون بمهمات مهنية خطيرة</p>
<p>AVIS</p> <p>La présente carte d'identité est délivrée aux journalistes ou missions professionnelles dangereuses dans des zones de conflit armé. Le porteur a le droit d'être traité comme un civil en vertu des Conventions de Genève du 12 août 1949 et de leur Protocole additionnel I. La carte doit être portée en tout temps par son titulaire. Si celui-ci est arrêté, il la montrera immédiatement aux autorités qui le détiennent afin qu'elles puissent l'identifier.</p>	<p>TARJETA DE IDENTIDAD DE PERIODISTA EN MISION PELIGROSA</p> <p>CARTE D'IDENTITÉ DE JOURNALISTE EN MISSION PÉRILLEUSE</p>
<p>ПРИМЕЧАНИЕ</p> <p>Бัตรата издана журналистам, выполняющим опасные профессиональные миссии в районах вооруженного конфликта. Её обладатель имеет право на обращение с ним как с гражданским лицом в соответствии с Женевскими Конвенциями от 12 августа 1949 г. и дополнительным Протоколом I к ним. Владелец карточки должен всегда носить её при себе. В случае задержания он немедленно должен предъявить её властям, чтобы они могли идентифицировать его личность.</p>	<p>УДОСТОВЕРЕНИЕ ЖУРНАЛИСТА, НАХОДЯЩЕГОСЯ В ОПАСНОЙ КОМАНДИРОВКЕ</p>

גב התעודה

Name שם Address כתובת City עיר Post code קוד דואר	Name שם Address כתובת City עיר Post code קוד דואר
Nationality אזרחות Place of birth מקום לידה Date of birth תאריך לידה Sex מין	Nationality אזרחות Place of birth מקום לידה Date of birth תאריך לידה Sex מין
Occupation עיסוק Date of issue תאריך יצירה Date of expiry תאריך תפוגה Valid to תקף עד Date of validity תאריך תוקף	Occupation עיסוק Date of issue תאריך יצירה Date of expiry תאריך תפוגה Valid to תקף עד Date of validity תאריך תוקף
Signature חתימה Stamp חותמת	Signature חתימה Stamp חותמת

פרוטוקול II

פרוטוקול נוסף לאמנות גינבה
מיום 12 באוגוסט 1949, בדבר הגנת
קורבנות סכסוכים מזוינים שאינם בינלאומיים (פרוטוקול II)
מיום 8 ביוני 1977

מבוא

הצדדים המתקשרים,

בזכרם כי העקרונות ההומניטריים המעוגנים בסעיף 3 המשותף לאמנות גינבה מיום 12 לאוגוסט 1949 מהווים את היסוד לכבודם של בני האדם במקרים של סכסוך מזויין שאינו בעל אופי בינלאומי,

בזכרם עוד כי מסמכים בינלאומיים בדבר זכויות אדם מציעים הגנה בסיסית לבני האדם,

מדגישים את הצורך להבטיח הגנה טובה יותר לקורבנות סכסוכים מזוינים אלה,

בזכרם כי במקרים אשר אינם מכוסים על ידי החוק שבתוקף, בן האדם נותר תחת הגנתם של עקרונות האנושיות וצווי המצפון הציבורי,

הסכימו כדלהלן:

חלק I

היקף פרוטוקול זה

סעיף 1 - שדה התחולה המהותית

1. פרוטוקול זה, המפתח ומשלים את סעיף 3 המשותף לאמנות גינבה מיום 12 באוגוסט 1949 מבלי לשנות את תנאי תחולתו הקיימים, יחול על כל הסכסוכים המזוינים אשר אינם מכוסים על-ידי סעיף 1 לפרוטוקול הנוסף לאמנות גינבה מיום 12 לאוגוסט 1949 בדבר הגנת קורבנות סכסוכים מזוינים בינלאומיים (פרוטוקול I) ואשר מתרחשים בשטחו של צד מתקשר בין כוחותיו המזוינים לבין כוחות מזוינים מתנגדי משטר או קבוצות מזוינות מאורגנות אחרות אשר, תחת פיקוד אחראי, מקיימים שליטה כזו על חלק משטחו המאפשרת להם להוציא אל הפועל פעולות צבאיות מתמשכות ומתואמות וליישם פרוטוקול זה.
2. פרוטוקול זה לא יחול על מצבים של הפרות סדר פנימיות ומתיחויות כגון מהומות, מעשי אלימות בודדים וספוראדיים ומעשים אחרים בעלי אופי דומה באשר אינם סכסוכים מזוינים.

סעיף 2 - שדה התחולה האישי

1. פרוטוקול זה יוחל, ללא כל הבחנה פסולה המבוססת על גזע, צבע, מין, שפה, דת או אמונה, השקפה פוליטית או אחרת, מוצא לאומי או חברתי, עושר, הורתו של אדם או מעמד אחר, או על כל אמת מידה דומה אחרת (להלן: "הבחנה פסולה") על כל בני האדם הנתונים להשפעת סכסוך מזוין כהגדרתו בסעיף 1.
2. בתום הסכסוך המזוין, כל בני האדם שחירותם נשללה או שחירותם הוגבלה מסיבות הקשורות לסכסוך כגון זה, וכמו כן אלה שחירותם נשללת או שחירותם מוגבלת לאחר הסכסוך בשל אותן סיבות, ייהנו מהגנתם של סעיפים 5 ו-6 עד לסיומה של אותה שלילה או הגבלה של חירות.

סעיף 3 - אי-התערבות

1. דבר בפרוטוקול זה לא ייקרא על-מנת להשפיע על ריבונותה של מדינה או על אחריותה של הממשלה, בכל האמצעים החוקיים, לשמר או להשליט מחדש, חוק וסדר במדינה או להגן על אחדותה הלאומית ושלמותה הטריטוריאלית של המדינה.

2. דבר בפרוטוקול זה לא ייקרא להצדקת התערבות באופן ישיר או עקיף, מכל סיבה שהיא, בסכסוך המזוין או בענייניו הפנימיים או החיצוניים של צד מתקשר שבשטחו מתרחש אותו סכסוך.

חלק II יחס אנושי

סעיף 4 - ערובות יסוד

1. כל בני האדם אשר אינם נוטלים חלק ישיר, או אשר חדלו ליטול חלק במעשי האיבה, בין אם חירותם הוגבלה ובין אם לאו, זכאים לכבוד גופם, כבודם, אמונותיהם ומנהגי דתם. יש לנהוג בהם בכל הנסיבות ביחס אנושי, ללא כל הבחנה פסולה. אסור לפקוד כי לא יהיו ניצולים.

2. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, המעשים הבאים כנגד בני האדם אליהם מתייחסת פסקה 1 הינם ויישארו אסורים בכל עת שהיא ובכל מקום שהוא:

(א) אלימות כלפי חייהם, בריאותם, או רווחתם הפיסית או הנפשית של בני אדם, ובפרט רצח, כמו גם יחס אכזרי כגון עינויים, הטלת מום או כל סוג של עונשי גוף;

(ב) ענישה קולקטיבית;

(ג) לקיחתם של בני ערובה;

(ד) מעשי טרור;

(ה) פגיעות חמורות בכבוד האישי, במיוחד יחס משפיל ומבזה, אונס, זנות בכפייה וכל צורה של תקיפה מגונה;

(ו) עבדות וסחר בבני אדם על כל צורותיהם;

(ז) ביזה;

(ח) איומים לבצע כל מעשה מהמעשים האמורים לעיל.

3. ילדים יזכו לטיפול ולסיוע הדרושים להם, ובמיוחד:

(א) הם יקבלו חינוך, כולל חינוך דתי וערכי, בהתאם לרצון הוריהם, או בהיעדר הורים, בהתאם לרצונם של אלה האחראים על טיפולם;

(ב) יינקטו כל הצעדים המתאימים על-מנת לאפשר איחודן של משפחות אשר הופרדו באופן זמני;

(ג) ילדים שלא מלאו להם חמש-עשרה שנים לא יגויסו לכוחות מזוינים או לקבוצות מזוינות ולא יורשו ליטול חלק במעשי האיבה;

(ד) ההגנה המיוחדת המוענקת בסעיף זה לילדים שלא מלאו להם חמש-עשרה שנים תמשיך ותחול עליהם אף אם הם נוטלים חלק ישיר במעשי האיבה על אף האמור בתת-פסקה (ג) והם נלכדו;

(ה) יינקטו אמצעים, במידת הצורך, וכל אימת שהדבר אפשרי בהסכמת הוריהם או בני האדם אשר על-פי חוק או מנהג נושאים בעיקר האחריות לטיפול בהם, לפנות ילדים באופן זמני מן האזור בו מתרחשים מעשי האיבה אל אזור בטוח יותר באותה מדינה, ולהבטיח שהם יהיו מלווים על ידי בני אדם האחראים לביטחונם ולרווחתם.

סעיף 5 - בני אדם שחירותם הוגבלה

1. בנוסף להוראות סעיף 4, יש לקיים לכל הפחות את ההוראות הבאות ביחס לבני אדם שחירותם נשללה מהם מסיבות הקשורות לסכסוך המזוין, בין אם הם נעצרו או נכלאו:

(א) הפצועים והחולים יזכו לטיפול בהתאם לסעיף 7;

(ב) בני האדם הנזכרים בפסקה זו יזכו, באותו היקף כשל האוכלוסיה האזרחית המקומית, לאספקת מזון ומי שתייה ולשמירה על הבריאות וההיגיינה ולהגנה מפני קשיי האקלים ומפני הסכסוך המזוין;

(ג) הם יורשו לקבל סיוע אישי או קולקטיבי;

(ד) יותר להם לקיים את פולחני דתם, ואם הדבר נדרש ומתאים, לקבל סיוע רוחני מבני אדם כגון כהני דת הממלאים תפקידים דתיים;

(ה) אם יידרשו לעבוד, הם ייהנו מתנאי עבודה ומבטחונות דומים לאלו מהם נהנית האוכלוסיה האזרחית המקומית.

2. אלה האחראים למעצרים או לכליאתם של בני האדם הנזכרים בפסקה 1 יכבדו גם, במסגרת מגבלות יכולתם, את ההוראות הבאות ביחס לבני אדם אלה:

(א) פרט למקרים שבהם נשים וגברים בני משפחה משוכנים יחדיו, יוחזקו נשים במגורים הנפרדים מאלה של גברים והן יהיו תחת פיקוחן הישיר של נשים;

(ב) הם יהיו זכאים לשלוח ולקבל מכתבים וגלויות, אשר את מספרם רשאית רשות מוסמכת להגביל רק אם זו סבורה כי הדבר נחוץ;

(ג) מקומות מעצר וכליאה לא ימוקמו בסמוך לאזור הלחימה. בני האדם הנזכרים בפסקה 1 יפוננו כאשר המקומות בהם הם עצורים או כלואים הופכים חשופים במיוחד לסכנה הנובעת מן הסכסוך המזוין, אם ניתן לבצע את פינויים בתנאי בטיחות נאותים;

(ד) הם יהיו זכאים לבדיקות רפואיות;

(ה) לא יועמדו בסכנה על-ידי מעשה או מחדל שאינם מוצדקים. בהתאם לכך, אסור לחשוף את בני האדם המתוארים בסעיף זה לכל הליך רפואי אשר

אינו נדרש על-פי מצבו הבריאותי של האדם הנוגע בדבר ואשר אינו עולה בקנה אחד עם סטנדרטים רפואיים מקובלים המיושמים ביחס לבני אדם חופשיים בנסיבות רפואיות דומות.

3. בני אדם שאינם מכוסים על-ידי פסקה 1, אך חירותם הוגבלה בכל דרך שהיא מסיבות הקשורות לסכסוך המזוין, יזכו ליחס אנושי בהתאם לסעיף 4 ולפסקאות 1(א), (ג) ו-1(ד), ו-2(ב) של סעיף זה.

4. אם הוחלט לשחרר בני אדם שחירותם נשללה מהם, יינקטו אמצעים הנחוצים להבטיח את ביטחונם על-ידי אלה המחליטים כך.

סעיף 6 - העמדה לדין פלילי

1. סעיף זה חל על העמדה לדין בגין עבירות פליליות הקשורות לסכסוך המזוין ועל ענישתם.

2. לא יינתן גזר-דין ולא יוצא לפועל עונש כלפי אדם שנמצא אשם בעבירה, אלא בהתאם להרשעה שנתנה על-ידי בית משפט המעניק את הערובות החיוניות הבסיסיות של עצמאות והעדר-פניות. בפרט:

(א) ההליך יקבע כי פרטי העבירה הנטענת נגדו יימסרו ללא דיחוי לנאשם ויעניק לנאשם, לפני ובמהלך משפטו, את כל הזכויות והאמצעים ההכרחיים להגנה;

(ב) לא יורשע אדם בעבירה אלא על בסיס של אחריות עונשית אישית;

(ג) לא יואשם או יורשע אדם בעבירה פלילית בשל כל מעשה או מחדל שלא היוו עבירה פלילית, לפי הדין, בעת ביצועה; ואף לא יוטל עונש כבד יותר מאשר זה שחל במועד בו בוצעה העבירה הפלילית; אם, לאחר ביצוע העבירה, נקבעה הוראה בחוק המטילה עונש קל יותר, יהנה ממנה העבריין;

(ד) כל אדם המואשם בעבירה הוא בחזקת חף מפשע עד שהוכח כי אשם הוא על-פי דין;

(ה) לכל אדם המואשם בעבירה תהא הזכות להישפט בפניו;

(ו) לא יחויב אדם להעיד נגד עצמו או להודות באשמה.

3. אדם שהורשע, יובאו לידיעתו בעת ההרשעה הסעדים השיפוטיים והאחרים העומדים לרשותו, וכן מגבלות הזמן במסגרתן הם ניתנים למימוש.

4. לא ייגזר עונש מוות על בני אדם שטרם מלאו להם שמונה-עשרה שנים בעת העבירה, ולא יוצא אל הפועל על נשים הרות או על אמהות לילדים רכים.

5. בתום מעשי האיבה, יפעלו הרשויות שבשלטון להעניק את החנינה האפשרית הרחבה ביותר לבני אדם אשר השתתפו בסכסוך המזוין, או לאלה מהם נשללה חירותם מסיבות הקשורות לסכסוך המזוין, בין אם נעצרו או נכלאו.

חלק III

פצועים, חולים וניצולי ספינות שנטרפו

סעיף 7 - הגנה וטיפול

1. כל הפצועים, החולים וניצולי הספינות שנטרפו, בין אם לקחו הם חלק בסכסוך המזוין ובין אם לאו, יכובדו ויוגנו.
2. בכל הנסיבות ינהגו בהם ביחס אנושי והם יזכו, במלוא ההיקף המעשי ותוך הדיחוי המזערי ביותר שאפשר, לטיפול ולתשומת הלב הרפואיים הנדרשים על-פי מצבם. לא תהיה ביניהם כל הבחנה המבוססת על כל נימוק שהוא שאינו רפואי.

סעיף 8 - חיפוש

כל אימת שהנסיבות מאפשרות זאת, ובמיוחד לאחר היתקלות, יינקטו כל האמצעים האפשריים, ללא דיחוי, כדי לחפש אחר הפצועים ולאספם, החולים וניצולי הספינות שנטרפו, להגן עליהם מפני ביזה ויחס לא-נאות, להבטיח כי יטופלו כראוי, ולחפש אחר המתים, למנוע את ביזויים ולפנותם באופן ראוי.

סעיף 9 - הגנת סגל רפואה ודת

1. סגלי רפואה ודת יכובדו ויוגנו, ותינתן להם כל העזרה הזמינה לצורך ביצוע תפקידיהם. הם לא יאולצו לבצע משימות אשר אינן עולות בקנה אחד עם משימתם ההומניטרית.
2. בביצוע תפקידיו, סגל רפואה לא יידרש ליתן עדיפות לאדם כלשהו, אלא מסיבות רפואיות.

סעיף 10 - הגנה כללית על חובות רפואיות

1. בשום נסיבות שהן לא ייענש אדם כלשהו בשל ביצוע פעילויות רפואיות העולות בקנה אחד עם האתיקה הרפואית, ללא קשר לזהותו של האדם שהטיפול מיטיב עמו.
2. בני אדם העוסקים בפעילויות רפואיות לא יאולצו לעשות מעשים או לבצע עבודות בניגוד לכללי האתיקה הרפואית או לכללים רפואיים אחרים המיועדים לתועלתם של הפצועים והחולים או לפרוטוקול זה, ולא יאולצו להימנע ממעשים כנדרש מאלה.

3. חובתיהם המקצועיות של בני אדם העוסקים בפעילויות רפואיות בעניין מידע שהם עשויים לרכוש באשר לפצועים ולחולים המצויים בטיפולם תכובדנה, בכפוף לחוק הלאומי.

4. בכפוף לחוק הלאומי, לא יענש בכל דרך שהיא אף אדם העוסק בפעילויות רפואיות בגין סירוב או אי-מתן מידע באשר לפצועים ולחולים המצויים או שנמצאו בטיפולו.

סעיף 11 - הגנת יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית

1. יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואי יכובדו ויוגנו בכל עת ולא יהיו מטרה להתקפה.
2. ההגנה שלה זכאים יחידות רפואה וכלי תעבורה רפואית לא תיפסק אלא אם נעשה בהם שימוש לביצוע מעשי איבה, מחוץ לתפקידם ההומניטרי. עם זאת, ההגנה אפשר שתפסק רק לאחר מתן התראה הקוצבת, כל אימת שהדבר מתאים, פרק זמן סביר, ולאחר שהתראה כזו נותרה ללא מענה.

סעיף 12 - סמל ההבחנה

בהתאם להוראות הרשות המוסמכת הנוגעת לעניין, סמל ההבחנה של הצלב האדום, הסהר האדום או האריה והשמש האדומים על רקע לבן יוצגו על-ידי סגל רפואה ודת ויחידות רפואה, ועל כלי תעבורה רפואית. הסמל יכובד בכל הנסיבות. לא יעשה בו שימוש בלתי-ראוי.

חלק IV

אוכלוסיה אזרחית

סעיף 13 - הגנת האוכלוסיה האזרחית

1. האוכלוסיה האזרחית ואזרחים יחידים ייהנו מהגנה כללית מפני סכנות הנובעות מפעולות צבאיות. על-מנת ליתן תוקף להגנה זו, הכללים הבאים יקוימו בכל הנסיבות.
2. האוכלוסיה האזרחית באשר היא, כמו גם אזרחים יחידים, לא יהיו מטרה להתקפה. מעשי אלימות או איומים באלימות שמטרתם העיקרית היא לזרוע פחד בקרב האוכלוסיה האזרחית הינם אסורים.
3. אזרחים ייהנו מן ההגנה המוענקת על-פי חלק זה, אלא אם ולמשך אותו הזמן בו נוטלים הם חלק ישיר במעשי איבה.

סעיף 14 - הגנת אובייקטים חיוניים להישרדות האוכלוסייה האזרחית

הרעבת אזרחים כשיטת לוחמה הינה אסורה. משום כך אסור לתקוף, להרוס, לסלק או להוציא מכלל שימוש, למטרה זו, אובייקטים החיוניים להישרדות האוכלוסייה האזרחית, כגון מוצרי מזון, שטחים חקלאיים המשמשים לייצור מוצרי מזון, יבולים, משק חי, מתקני ואספקת מי שתייה ומפעלי השקיה.

סעיף 15 - הגנת מפעלים ומתקנים המכילים כוחות מסוכנים

מפעלים או מתקנים המכילים כוחות מסוכנים, דהיינו סכרים, תעלות ותחנות כוח גרעיניות לייצור חשמל, לא ייעשו מטרה להתקפה, גם במקום בו אובייקטים אלה מהווים מטרות צבאיות, אם התקפה כזו עלולה לגרום את שחרורם של כוחות מסוכנים וכתוצאה מכך לאבידות חמורות בקרב האוכלוסייה האזרחית.

סעיף 16 - הגנת אובייקטים תרבותיים ומקומות פולחן

מבלי לפגוע בהוראות אמנת האג להגנת נכסי תרבות בשעת סכסוך מזוין מיום 14 במאי 1954, נאסר לבצע כל מעשי איבה המכוונים נגד מונומנטים היסטוריים, יצירות אמנות או מקומות פולחן המהווים את מורשתם התרבותית או הרוחנית של עמים, ולעשות בהם שימוש בתמיכה במאמץ הצבאי.

סעיף 17 - איסור על תנועות בכפייה של אזרחים

1. אין להורות על עקירתה של האוכלוסייה האזרחית מסיבות הקשורות לסכסוך אלא אם בטחונם של האזרחים הנוגעים בדבר או סיבות צבאיות מוחלטות דורשים זאת. היה ויש לבצע עקירות כאלה, יינקטו כל האמצעים האפשריים על-מנת שהאוכלוסייה האזרחית תיקלט בתנאים מספקים של מחסה, היגיינה, בריאות, ביטחון ותזונה.
2. אין לאלץ אזרחים לעזוב את הטריטוריה שלהם מסיבות הקשורות לסכסוך.

סעיף 18 - אגודות סיוע ופעולות סיוע

1. אגודות סיוע הממוקמות בשטחו של צד מתקשר, כגון ארגוני צלב אדום (סהר אדום, אריה ושמש אדומים), רשאים להציע את שירותיהם לביצוע תפקידיהם המסורתיים ביחס לקורבנות הסכסוך המזוין. האוכלוסייה האזרחית רשאית, גם ביוזמתה שלה, להציע לאסוף את הפצועים, החולים ואת ניצולי הספינות שנטרפו ולטפל בהם.
2. אם האוכלוסייה האזרחית סובלת מקשיים מופרזים מחמת מחסור באספקה החיונית להישרדותה, כגון מוצרי מזון ואספקה רפואית, יינקטו עבור האוכלוסייה האזרחית פעולות סיוע שהן באופן בלעדי הומניטריות ונטולות פניות באופיין והמנוהלות ללא הבחנה פסולה, בכפוף להסכמת הצד המתקשר הנוגע בדבר.

חלק V הוראות סיום

סעיף 19 - הפצה

פרוטוקול זה יופץ באופן הרחב ביותר האפשרי.

סעיף 20 - חתימה

פרוטוקול זה יהיה פתוח לחתימה על-ידי הצדדים לאמנות שישה חודשים לאחר חתימתו של הכתב הסופי וישאר פתוח לתקופה של שנים-עשר חודשים.

סעיף 21 - אשרור

פרוטוקול זה יאשרר בהקדם האפשרי. כתבי האשרור יופקדו אצל המועצה הפדרלית השוויצרית, דפוזיטר האמנות.

סעיף 22 - הצטרפות

פרוטוקול זה יהיה פתוח להצטרפות על-ידי כל צד שהוא לאמנות שלא חתם עליו. כתבי ההצטרפות יופקדו אצל הדפוזיטר.

סעיף 23 - כניסה לתוקף

1. פרוטוקול זה ייכנס לתוקף שישה חודשים לאחר הפקדת שני כתבי אשרור או הצטרפות.
2. לגבי כל צד לאמנות שיאשרר פרוטוקול זה או יצטרף אליו לאחר מכן, פרוטוקול זה ייכנס לתוקף שישה חודשים לאחר שהפקיד צד זה את כתב האשרור או ההצטרפות שלו.

סעיף 24 - תיקון

1. כל צד מתקשר רשאי להציע תיקונים לפרוטוקול זה. נוסח כל תיקון מוצע יועבר לדפוזיטר אשר יחליט, לאחר התייעצות עם כל הצדדים המתקשרים והוועד הבינלאומי של הצלב האדום, האם יש לכנס ועידה על-מנת לשקול את התיקון המוצע.

2. הדפוזיטר יזמין לוועידה כאמור את כל הצדדים המתקשרים וכן את הצדדים לאמנות, בין אם הם חתומים על פרוטוקול זה ובין אם לאו.

סעיף 25 - הסתלקות

1. במקרה שצד מתקשר יסתלק מפרוטוקול זה, תיכנס ההסתלקות לתוקף רק שישה חודשים לאחר קבלת כתב ההסתלקות. אם, בכל זאת, עם פקיעתם של שישה חודשים, הצד המסתלק מצוי במצב אליו מתייחס סעיף 1, ההסתלקות לא תכנס לתוקף לפני תום הסכסוך המזוין. בני אדם שחירותם נשללה מהם, או שחירותם הוגבלה, מסיבות הקשורות בסכסוך ימשיכו אף על פי כן ליהנות מהוראות הפרוטוקול עד לשחרורם הסופי.
2. ההסתלקות תימסר בכתב לידיעת הדפוזיטר אשר יעבירה לכל הצדדים המתקשרים.

סעיף 26 - הודעות

- הדפוזיטר יידע את הצדדים המתקשרים וכן את הצדדים לאמנות, בין אם הם חתומים על פרוטוקול זה ובין אם לאו, אודות:
- (א) חתימות על פרוטוקול זה והפקדתם של כתבי אשרור והצטרפות על-פי סעיפים 21 ו-22;
 - (ב) תאריך כניסתו של פרוטוקול זה לתוקף על-פי סעיף 23; וכן
 - (ג) הודעות והצהרות שנתקבלו על-פי סעיף 24.

סעיף 27 - רישום

1. לאחר כניסתו לתוקף, יועבר פרוטוקול זה על-ידי הדפוזיטר למזכירות האומות המאוחדות לרישום ופרסום, בהתאם לסעיף 102 של מגילת האומות המאוחדות.
2. הדפוזיטר גם יודיע למזכירות האומות המאוחדות על כל אשרורים והצטרפויות אשר קיבל ביחס לפרוטוקול זה.

סעיף 28 - נוסח מהימן

עותק המקור של פרוטוקול זה, אשר נוסחיו בערבית, סינית, אנגלית, צרפתית, רוסית וספרדית מהימנים במידה שווה, יופקדו אצל הדפוזיטר, אשר יעביר עותקים מתאימים למקור שלהם לכל הצדדים לאמנות.